तञ्जापुरी सरस्वतीमहालय ग्रन्थमालायाः १२६ तमं पुष्पम्

॥ रत्नपरीक्षा ॥

सरस्वतीमहालयस्य प्राक्तनपण्डितेन

श्री क्षे. शं. सुब्रह्मण्यशास्त्रिणा

द्राविडभाषानुवादेन साकं पूर्वं संपादितम् ।

ग्रन्थालयपर्यवेक्षकेन

श्री वे. गोपालैयङ्गार्, एम्, ए.,

महाशयेन सशोध्य सविस्तरं पुनः परिष्कृतं

द्वितीयं संस्करणम्

तञ्जापुरी सरस्वतीमहाल् ग्रन्थालयनिर्वाहकसमित्याः

अवैतनिककार्यदर्शिभिः

श्री नी. कन्दस्वामि महोदयैः

प्रकाशितम् ।

शकाब्दः 1890] मूल्यं रू० 2/- [क्रैस्तवाब्दः 1969

தஞ்சை ஸரஸ்வதி மஹால வெளியீடு-126

ரத்ன பரீக்ஷை

ஸரஸ்வதி மஹால் முன்னை நாள் பண்டிதர்
திரு கே. சம். ஸுப்ரஹ்மண்ய சாஸ்திரிகளால்
தமிழ் மொழிபெயர்ப்புடன் முன்னர் பதிப்பிக்கப்பெற்று

ஸரஸ்வதி மஹால் நூலகர்
திரு வே. கோபாலய்யங்கார், M. A,
அவர்களால் சீர்திருத்தி விரிவுறத தயாரிக்கப்பட்ட

இரண்டாம் பதிப்பு

தஞ்சை ஸரஸ்வதி மஹால் நூல்நிலைய நிர்வாகக்குழுவின்
கௌரவகாரியதரிசி,
திரு நீ. கந்தசாமிப் பிள்ளை
அவர்களால் வெளியிடப்பட்டது.

சகம் 1890] விலை ரூ. 2/- [கி. பி. 1969

PREFACE

The T M S. S M Library, Thanjavur has been rendering useful service for over twenty years in the preservation and propagation of ancient Indian culture by bringing out 'from the dark unfathomed caves' of its literary ocean, 'many a gem of purest ray serene' While the previous publications of the Library may be called gems in a metaphorical sense, here is a work literally on gems, the *Ratna Parīkṣa.*

Two of the works which are got up together in this small volume were originally published in the year 1958 as serial articles in the T. M. S. S M Library Journal with text in Devanāgarī and a lucid translation into Tamil by Thiru K. S. Subrahmanya Sastri, who was a Sanskrit Pandit in the Library and has edited many works, especially on Mantra and Silpa Sastras, for the Library. The booklets were first released as off-prints from the Journal; and now, they are placed before the public in book form. The book has been revised, enlarged and re-edited by Professor V. Gopala Iyengar, our Librarian, a leading scholar in Sanskrit, English and Tamil. The text has been improved in several cases with reference to the original manuscripts, the translations have been modified wherever necessary and extracts from some other manuscripts on the same subject and an informative introduction in English, have been added. Exhaustive tables of contents both in Sanskrit and

Tamil have been provided for the benefit of such among the readers who may like to have a taste by a sip of the contents before drinking deep.

As the subject is one of common interest, it is fervently hoped, the publication will be welcomed not only by the scholars and specialists in Gemmology but also by the general public who are interested in the knowledge of our ancient lore about gems.

Thanjavur
1—3—1969

N. KANDASWAMY,
Honorary Secretary.

INTRODUCTION

The word *Ratna*, derived from Sanskrit root *ram* denotes philologically an object of delight or a coveted object. In this sense, it occurs in the first stanza of the Ṛgveda, the earliest available literary utterance There Agni, the god of fire is invoked as *Ratnadhātama*, the greatest conferer of all coveted objects The word has been subsequently used to denote the best object in any species, in compound words like *nāriratna*, the best among ladies, *Sūktirātna*, the noblest among wise sayings etc. In its most general connotation, the word denotes adjectivelly any precious object As a common noun, it signifies the precious stones, or gems characterized by brilliance and lustre, and it is in this sense that the word finds its place in the title of this book.

Since gems, on account of their charming colour and brilliant lustre, have been used as articles of ornament and decoration from very ancient times, the need for testing their purity and of correctly evaluating their worth has also engaged the attention of the wise men of the past and many works on this subject have appeared at different ages from the distant past The need for such treatises became more imperative as there existed and still exists a popular belief that certain categories of defect in the gems produce serious evil consequences and that the presence of certain kinds of merit is conducive to great auspiciousness and prosperity for the wearer, his dependants, his home and even his environment. It is also believed that the different gems are associated with the several planets and that by wearing one or another of these gems, the beneficient effect is enhanced and the malefic effects mitigated of the respective planet.

Gems have their role to play in Medical Science, as well, since some gems are used as components of medicinal preparations and all gems have their curative faculties in psychic therapy. Thus, a study of the science of testing

gems is a necessary and profitable pursuit for the jeweller with his commercial motive, the physician with his pharmaceutical purpose and the connoisseur and the beauty culturist with his artistic taste.

Vyāsa, Agastya, Varāhamihira and a host of sages and great writers of the past are mentioned as having composed works on *Ratna Śastra* or Science of Gems. In the present work itself, ancient writers on this subject like Agastya, Bharadvāja, Aṅgirasa, and ancient works like Ratna Śāstra, Utpalaparimala, Viśvakarmīya, Smrtisārasangrah and Vāhata have been cited. Recently two works on this subject, Ratnadīpika by Candeśvara and Ratnaśāstra by Bhuddhabhata have been published by the Government Oriental Manuscripts Library, Madras

The two works contained in this booklet deal with a wide variety of topics concerned with gems Like many other Hindu branches of learning, the science of gems is interlinked with a good deal of mythological and legendary lore Different legendary versions are given about the origin of gems The extract from Smṛtisāroddhāra narrates how Indra slew the demon Vrtra and how the several limbs of the demon's body were metomorphosed into different kinds of gems, the most precious among them having been named as *Vajra* or diamond Agastya's Ratna Śāstra mentions Bala as the demon whose body underwent such a rich transformation The legend explains that the demon's bones were transformed into diamonds, his teeth into pearls, his drops of blood into rubies, his hairs into lapiz-lazuli, his flesh into corals, his eyes into saphire, his bile into emerald, his phlegm into topaz and his fat into cat's-eye gems These episodes may as well remind one of Shakespeare's poetic fancy in Ariel's song in "The Tempest"

"Full fathom five thy father lies,
Of his bones are coral made;

Those are pearls that were his eyes;
Nothing of him that doth fade
But doth suffer a sea-change
Into something rich and strange".

There are other similar legends giving different origins to some other gems One verse in Īsvara Dīksitīya (P 72) however, approaches the realistic explanation saying, "Others hold that stones by the passages of long ages are transformed into gems by the intrinsic nature of those parts of the earth"

Apart from the legends which only serve the purpose of glorification of gems, the bulk of the works are devoted to an elaborate account of practical details about gems The number of gems are enumerated differently in different works Out of the nine gems that are popularly known under the collective name of *Navaratna*, 1 *Vajra* (Diamond), 2. *Muktā* (Pearl), 3 *Mānikya or Padmarāga* (Ruby), 4 *Indra nīla* (Saphire) and 5 *Marakata* (Emerald) are considered to be *Pañca Mahā ratna*, the five major gems and the other four, 6 *Vidruma* (Coral), 7 *Gomedaka* (Cat's-eye gem), 8. *Pushparāga* (Topaz) and 9 *Vaidūrya* (Lapiz lazuli) are mentioned as *Uparatna*, minor gems Utpala Parimala enumerates twenty-two varieties of gems adding to the popular list of nine gems, thirteen more varieties namely, 10 *Karketana*, 11 *Rudhirākṣa*, 12 *Vipula*, 13 *Vimalaka*, 14 *Rājamani*, 15 *Sphatika*, 16 *Candrakānta*, 17 *Saugandhika*, 18 *Śankha*, 19 *Mahānīla*, 20 *Brahmamani*, 21 *Jyotīrasa* and 22 *Sivyaka* Only some of these are dealt with in the texts and others are passingly mentioned

The several geographical regions where the different gems are found and the respective characteristics and qualities of the same kind of gem occurring in different places are given in the course of the texts. The characteristic features of the gems and the distinguishing marks of their varying quality are set forth at length for each kind of gem Special attention is devoted in the texts to the description of the

merits and the defects and the auspicious and inauspicious marks of the several gems which are said to make or mar the health and the fortune of the wearer. The wearing of gems with certain merits is highly commended while severe warning is given that gems with certain defects are disastrous and wearing them should be strictly avoided Hints are given in the works about the evaluation of the gems, based on their hue, lustre, shape, size, weight and place of origin. The expert tester of gems who has a sound and thorough knowledge of Ratna Śāstra and evaluates the gems correctly is extolled very highly, while the pseudo-tester who deludes the people by incorrect estimate, with his meagre knowledge, is condemned strongly.

Not only treatises on gems but also those on Tantras and Jyotisa expound the benign effects of wearing rings and necklaces composed of the nine gems Each gem has its presiding deity among the nine planets whose movements and transits are believed to direct the destinies of men By wearing on ones person an ornament with a particular gem, one can enjoy the favourable influence of the relative planet and overcome the adverse effects arising from its unfavourable movement But a ring set with the nine gems arranged in the prescribed correlation of their positions is said to possess a wonderfully talismanic effect, securing health, prosperity, success and longevity for the wearer and is credited with the mystic power of warding off all evil A section of this book prescribes the method of making such a nine-gem-ring.

A chapter of the book deals with the manner of making artificial gems and the tests for discovering their artificiality A knowledge of this section will be useful both for producing cheap substitutes for gems when they are purposely required and for guarding oneself against being duped by crafty men who can pass off inferior artificial stones as valuable genuine gems. Such are the more important topics dealt with in this work,

The Sarasvati Mahal Library, Thanjavur possesses eight different manuscripts bearing the title Ratna Parīksa, of which four are complete. The present publication contains the entire text of two of the complete manuscripts One bearing Burnell No. 2032/ D No. 1850 and the other bearing Burnell No 2039/ D. No 18514 Of these two, the former bears the title स्मृतिसारोद्धारे रत्नपरीक्षा। The colophon to it reads — इति श्रीमन्नारायणविरचिते स्मृतिसारोद्धारे रत्नपरीक्षाध्यायः समाप्तिमगमत्। (Thus ends the chapter on Ratna Parīkṣa in Smṛtisāroddhara, composed by Sriman-Nārāyana) Evidently from this, this treatise on gems forms part of a bigger work and that work in turn is only a compilation, either substantially or verbally of many topics pertaining to Smṛtis (not only to gems), as can be inferred from the phrase स्मृतिसारोद्धार in its title.

In the latter manuscript the title merely reads बहुग्रन्थसग्रहात्मक रत्नपरीक्षा making clear from its title, as well as we can see from the matter of its contents, that the work is merely a compilation from several ancient works. Though no reference to the name of the compiler is found in the title leaf, the colophon introduces him to the reader with the words ईश्वर दीक्षितीये रत्नपरीक्षा and also suggests that the author's work is a comprehensive one, of which Ratna Parīkṣa is only one of the topics. Unfortunately there is no clue in the manuscript to make any surmise about the exact identity or age of the author. Information on these points and suggestion to make the edition more useful will be acknowledged with due respect and gratitude.

The third complete manuscript bearing Burnell No. 2033/ D. No 18508 is a part of Hālāsya Māhātmyam. The colophon explains the context of its occurrence thus - इति स्कान्दपुराणे अगस्त्यसम्हितायां हालास्यमाहात्म्ये नवरत्नविक्रयो नाम त्रयोविंशोऽध्यायः। (Thus ends '*Navaratnavikraya*,' the 23rd chapter of Hālāsya māhātmya, in the Agastya Samhitā of Skāndapurāṇa) In this work, Ratna Parikṣa is included in the elaborate account of

the Puranic episode of how Lord Śiva, manifest as Śrī Sundareśvara at Madurai, appeared before his devotees as a trader in gems and expounded, incidentally, the treatise on gems To avoid repetition of ideas already mentioned, only an extract of the third work is given in this publication, selecting only the additional points not, contained in the other two The fourth complete manuscript and the four other incomplete ones in the Library under the same title have not been taken into account as they contain nothing new and simply repeat, either verbally or in substance, what has already been mentioned in the other works printed and published in this volume.

Very exhaustive and collated tables of contents, one in Sanskrit and the other in Tamil have been added, a perusal of which will acquaint the readers with the comparative treatment of almost every minute detail about the several gems, dealt with in the three works included in this publication.

My thanks are due in an abundant measure to the Honorary Secretaries of the Sarasvati Mahal Library, to the former Secretary, Thiru O. A Narayanaswami Iyer, for having entrusted this interesting work to me and to Thiru N Kandaswami Pillai, the present Secretary, whose infectious spirit of enthusiasm and energy has spurred me on to continue and complete it

Thanjavur
1—3—1969

V GOPALA IYENGAR,
Librarian, EDITOR.

॥ विषयसूची ॥

[अस्यां सूचिकायां स्मृतिसारोद्धारोक्तरत्नपरीक्षाया विषयानुक्रमणिका प्रधानतया सकलिता । इतरयोर्द्वयोः रत्नपरीक्षाग्रन्थयोः तत्तद्विषय-प्रतिपादकानां पुटाना सख्याः पार्श्वत एव निर्दिष्टाः । अनया स्चनया अत्र प्रकाशितेषु त्रिष्वपि ग्रन्थेषु समानविषयप्रतिपादनप्रकारविशेषपरिज्ञानं सुकरं भवेत् ॥]

	स्मृतिसारोद्धारे	ईश्वरदीक्षितीये	हालास्यमाहात्म्ये
स्मृतिसारोद्धारे रत्नपरीक्षा	१–४८		
ईश्वरदीक्षितीये रत्नपरीक्षा		४९–७९	
हालास्यमाहात्म्ये रत्नपरीक्षा (संग्रहः)			८१–८८
रत्नोत्पत्तिः	१–८		
ग्रन्थावतारः	१		
रत्नपरीक्षाविषये मुनीनां प्रश्नः, अगस्त्यस्य प्रतिवचनं च	१–२		
पृथिव्या रत्नगर्भेति नाम्न. कारणम्	२		
रत्नानामुत्पत्तिविषये ऐतिहासिकाः वृत्तान्ताः	३–५	५१–५२	
		७१–७१	
भूस्वभावात् उपलानां रत्नरूपापत्तिः			७२
वज्रस्य रत्नेषु मुख्यत्वम्	५		८१
रत्नानां विप्रादिजातिभेदाः	५–६		
युगभेदेन वज्राणामाकराः	६		

	स्मृ-सा.	ई-दी. हा-मा.
लक्षणज्ञस्य वज्रपरीक्षकस्य प्रशंसनम्, तदनभिज्ञस्य निन्दा च	६–७	
प्रतिरत्नं परीक्षणोचिताना वाराणा विधि'		८१
जातिभेदेन रत्नानां चातुर्विध्यम्	७	
रत्नानां सात्त्विकराजसतामसगुणभेदाः		६७
स्त्रीपुन्नपुंसकभेदेन रत्नाना त्रैविध्यम्	७	६३
लिङ्गभेदेन रत्नाना लक्षणानि, गुणाश्च	७–८	६३
लिङ्गभेदेन गृहे स्थितस्य रत्नस्य फलम्	८	
स्त्रीपुन्नपुंसकवज्राणा धारणे विधिः		६४
गुणदोषौ (वज्रस्य)	९–१४	
कृतादिषु युगेषु रत्नानामुत्पत्तिस्थानानि	९	
वज्राकरप्रदेशाः		७२–७३
विविधदेशोत्पन्नाना वज्राणां वर्णभेदाः		८३
वज्रैः विश्वकर्मणा देवादिनिवासानां निर्माणम्		७३
वज्रस्य छायाभेदेन देवताभेद'		८३
वज्राणां छायाभेदेन जातिभेदः	१०	८४
चतुर्जातिवज्राणा धारणे विधिः		६४
,, ,, फलविशेषाः	१०	
वज्रस्य स्त्रीभिः माङ्गल्याभरणे धारणनिषेधः, धारणे अशुभफल च		७४
वज्रस्य धारणे अन्ये विधयः		,,
राज्ञां वज्रधारणे फलविशेषः		८४

	स्मृ.सा.	ई-दी. हा-मा.
वज्राणां पञ्च गुणाः	१०	
वज्राणां (रत्नानां) मल-बिन्दु-रेखा-त्रास काकपदाख्या पञ्च दोषाः	१०	
रत्नानां बिन्दु-आवर्त-तुष-त्रास-लेखा-कलङ्क-कीलकाख्याः सप्त दोषाः		५४
मलदोषस्य फलम्	११	
बिन्दुदोषस्य बिन्दु-आवर्त-परिवर्त यवाख्यया चातुर्विध्यम्	११	
बिन्दुदोषाणां लक्षणानि	११	
बिन्दुदोषस्य आयुर्धनहानिजनकत्वम्	१२	
आकरक्रमेण चत्वारो बिन्दुदोषाः, तेषां स्त्रीसंतति-विनाशकत्वं च		५४
बिन्दुयुक्तस्य पर्पटिका युक्तस्य च वज्रस्य वर्जनीयत्वम्		५४
आवर्तदोषस्य भयावहत्वम्	१२	
आवर्तदोषस्य आकारक्रमेण द्विप्रकारत्वं, तस्य विभ्रमकारकत्वं च		५५
परिवर्तस्य व्याधिहेतुत्वम्	१२	
तुषाख्यदोषस्य लक्षणं, तस्य अङ्गकार्श्यप्रदत्वं च		५५
रक्तयवस्य गजाश्वविनाशकत्वम्	१२	
पीतयवस्य कुलनाशकारकत्वम्	१२	
सितयवस्य धनायुःप्रदत्वम्	१२	
रेखादोषस्य पञ्चविधत्वम्	१२–१३	
रेखादोषस्य त्रैविध्यम्, तस्य अतिकष्टप्रदत्वं च		५५

	स्मृ-सा.	ई-दी. हा-मा.
सव्यवक्ररेखायाः शुभावहत्वम्	१२	
वामवक्ररेखायाः भयङ्करत्वम्	१२	
छेदरेखाया. छेदव्रणचित्तभ्रान्तिकरत्वम्	१२	
(अच्छिन्न) रेखायाः बन्धुविनाशकत्वम्	१३	
कलङ्कदोषस्य त्रिविधस्य लक्षणम्, तस्य असुनाशकत्व च		५५
भिन्नाख्यदोषस्य भ्रान्तिकरत्वम्	१३	
त्रासस्य लक्षणं, त्रासजनकत्वं च	१३	५५
काकपदस्य मृत्युजनकत्वम् अथवा सर्वधनविनाशकत्वं च	१३	
कीलकदोषस्य लक्षण, तस्य हृदयार्तिजनकत्वं च		५६
भग्नाग्र-भग्नधार दलहीन चतुर्दल-कान्तिहीन रत्नाना दोषयुक्तत्वं, गुणहीनत्वं च	१४	
मुक्ता	१५-२६	
मुक्तानां अष्टौ उत्पत्तिस्थानानि	१५	५१
मुक्ताना त्रयोदशस्थानेषु उत्पत्तिः		५२
जलजस्थलजभेदेन मुक्ताना द्वैविध्यम्		५२
विविधस्थानेषु उत्पन्नानां मौक्तिकानां वर्णाः, लक्षणानि उत्कर्षाश्च	१५-१७	८५
केषाचित् मौक्तिकभेदानामतिदुर्लभत्वम्		५३, ८५
शुक्तिजातस्य मौक्तिकस्यैव कलौ भूयसा लभ्यत्वम्	१५	
शुक्तिजमौक्तिकस्य श्लाघ्यत्वम्		८६
शुक्तिजमौक्तिकस्य प्राप्यस्थानानि, तस्योत्पत्ति-प्रकारश्च	१७	

	स्मृ सा.	ई दी. हा-मा.
शुक्तिमुक्तानां मानानुगुण्येन मौल्यम्	१८	
प्रमौक्तिकस्य लक्षण, श्रैष्ठ्यं, अमूल्यत्वं च	१८	
सिंहल आरवाट पारसीक बर्बरेषु जाताना शुक्तिज-मौक्तिकाना लक्षणानि	१८-१९	
मौक्तिकस्य दश दोषाः	१९	
प्रकारान्तरेण मौक्तिकस्य अष्टौ दोषाः		६१
शुक्तिलग्नाख्यदोषस्य लक्षणं, तस्य कुष्ठकारकत्वं च	१९	
मत्स्याक्षदोषस्य लक्षणं, तस्य पुत्रनाशकत्वं च	१९	
जरटदोषस्य लक्षणं तस्य दारिद्र्यजनकत्वं च	१९-२०	
अतिरक्तत्वदोष. तस्य मृत्युजनकत्वं च	२०	
त्रिवृतत्वदोष , तस्य दौर्भाग्यविधायकत्वं च	२०	
चर्पटदोषः, तस्य अकीर्त्युत्पादकत्वं च	२०	
त्रिकोणमौक्तिकस्य सौभाग्यक्षयकर्तृत्वं	२०	
कृशाख्यो दोषः, तस्य यशोविध्वंसकत्वम् च	२०	
कृशापार्श्वत्वं, तस्य निरुद्योगकरत्वं च	२१	
प्रकारान्तरेण काकपाद-स्रवन्नीर-पार्श्वस्फोट-अनल-नीलवर्ण-दद्रु-श्यामल-रक्तबिन्दुरूपाः अष्टविधा मौक्तिकदोषाः		५३
अष्टविधदोषदुष्टानां मौक्तिकानां धारणनिषेधः		५३
कृमिभक्षस्य मौक्तिकस्य वर्जनीयत्वम्		५३
स्वल्पमूल्यहेतूनि दोषान्तराणि	२१	
सुतारत्व-सुवृत्तत्व-निर्मलत्व-गुरुत्व स्निग्धत्व-अस्फुटितत्वाख्याः मौक्तिकस्य षट् शुभगुणाः	२१-२२	५३
प्रकारान्तरेण मौक्तिकानां नव शुभगुणाः		६१

	स्मृ-सा.	ई दी. हा-मा.
सर्वगुणोपेतस्य मौक्तिकस्य धारणे आयुर्लक्ष्मीवृद्धिः, सर्वपापहरत्वं च	२२	
मौक्तिकस्य चतुर्विधा छाया	२२	
छायाभेदेन मौक्तिकाना फलविशेषाः	२२	
माञ्जलि-रूपक-कलञ्जाख्याः घनपरिमाणाः	२३	
तोलनयन्त्रनिर्माण, तोलनप्रकारश्च	२३–२४	
परिमाणवशात् मौक्तिकानां श्रेष्ठ-उत्तम-मध्यम लघुत्वम्	२४–२५	
गौरवलाघवक्रमेण मौक्तिकानां मूल्यतारतम्यम्	२५	
कलञ्जद्वयमानयुक्तस्य मौक्तिकस्य देवैकयोग्यत्वम्	२६	
माणिक्यम् (पद्मरागः)	२७–३०	
माणिक्योत्पत्तिस्थानानि	२७	८६
नानादेशजातानां माणिक्यानां गुणविशेषाः	२७–२८	
लघोः वज्रस्य, गुरो. पद्मरागस्य च प्राशस्त्यम्		८६
पद्मरागस्य (माणिक्यस्य) नामान्तराणि		५६
जातरङ्गाख्यपद्मरागस्य लक्षणम्		५६
सौगन्धिकलक्षणम्	२७	५६
नीलगन्धिलक्षणम्	२७	५६, ६०
पद्मरागलक्षणम्	२७	
माणिक्यस्य पद्मरागनीलगन्धिरूपत्वेन द्वैविध्यम्		६०
श्रेष्ठमाणिक्यलक्षणम्		६०
माणिक्य (सामान्य) लक्षणम्		५७
पल्लवरागलक्षणम्		५७

	स्मृ-सा.	ई-दी. हा-मा.
कुरुविन्दलक्षणम्	२८	५६
माणिक्यस्य क्षेत्रभेदेन उत्तममध्यमनिकृष्टत्वम्	२८	
पद्मरागस्य रश्मिप्रसारक्रमेण उत्तममध्यमाधमत्वम्		८६
पद्मरागस्य चातुर्वर्ण्यभेदाः		७४
माणिक्यस्य अष्टौ दोषाः	२८	
द्विच्छायदोषः, तस्य बन्धुनाशकत्वं च	२८	
द्विपददोषः, तस्य पराभवजनकत्वं च	२८	
भिन्नत्वदोषः, तस्य शस्त्राघातविधायकत्वं च	२८	
कर्कटदोषः, तस्य पशुबन्धुविनाशकत्वं च	२९	
लशुनपदस्य अशोभनत्वम्	२९	
कामलदोष., तेन आयुर्लक्ष्मीजयहानिः	२९	
जडत्वदोषेण धनधान्यनाशः	२९	
धूम्रदोषः, तस्य वैद्युतभयहेतुत्वं च	२९	
प्रकारान्तरेण अष्टौ माणिक्यदोषाः		६०
अ विधदोषदुष्टानां माणिक्यानां निकृष्टत्वं, मूल्यरहितत्वं च	२९	
माणिक्यस्य चत्वारो गुणाः	३०	
[1] सर्वलक्षणसंपन्नस्य पद्मरागस्य प्राशस्त्यम्	३१	

1. ३१ पुटप्रभृति ३५ पुटपर्यन्तं विद्यमानस्याध्यायस्य मूलकोशानुसारेण "पद्मरागः" इति शीर्षकं कृतम्। तथापि तत्रस्थं आद्यश्लोकचतुष्टयमेव पद्मरागविषयकम्। तच्चातीताध्यायेन योजयित्वा अस्याध्यायस्य "इन्द्रनील." इति शीर्षकविधानमेव समीचीनम्। एषा रीतिरेव अस्यां विषयसूचिकायामवलम्बिता ॥

	स्मृ-सा.	ई-दी. हा मा.
पद्मरागप्रभेदानां धारणे फलविशेषा'		८७
पद्मरागस्य छाया	३१	
कुरुविन्दस्य चतुर्विधा' छायाः	३१	
सौगन्धिकमणे. छाया	३१	
नीलगन्धिमणेः द्विविधा छाया	३२	
इन्द्रनीलः	**३२–३५**	
इन्द्रनीलस्य संभवस्थानानि	३२	४९
नीलानामुत्पत्तिविषये ऐतिह्यानि		४९–५१
नीलस्य छायाभेदेन जातिभेदाः	३२	
जलनील-इन्द्रनीलत्वेन नीलस्य द्वैविध्यम्		६४
इन्द्रनीलस्य इतरापेक्षया उत्कर्ष.		६४
जलनीललक्षणम्		६४
इन्द्रनीललक्षणम्		६५
नीलस्य षड्विधा दोषाः	३२–३३	
अभ्रकदोषलक्षणं, तेन आयु.संपत्तिनाशः	३३	
सशर्करदोष', तेन दारिद्र्यस्य देशत्यागस्य च संभवः	३३	
भिन्नाख्यदोष , तस्य भार्यापुत्रविनाशकत्वं च	३३	
मृत्तिकागर्भ दोषः, तेन चर्मरोगोत्पत्तिश्च	३३	
अश्मगर्भत्वदोषः, तस्य परिभवजनकत्वं च	३३	
नीलस्य पञ्चगुणाः	३४	
उत्तमनीलस्य सप्त गुणाः		६५
जलनीलस्य सप्त (अवर)गुणाः		६५

	स्मृ-सा.	ई-दी. हा-मा.
नीलस्य अष्टविधा छविः	३४	
दोषरहितस्य गुणयुक्तस्य इन्द्रनीलस्य प्रभावः	३४	
क्षीरे नीलवर्णोत्पादकत्वेन इन्द्रनीलपरिज्ञानम्	३४–३५	४९
इन्द्रनीलस्य शनिदेवताकत्वम्	३५	
इन्द्रनीलस्य धारणेन शनेः प्रसादः आयुरारोग्यैश्वर्यप्राप्तिश्च	३५	
मरकतम्	३६–३८	
मरकतस्योत्पत्तिस्थानानि	३६	
गरुडस्य कटिसूत्रस्थितस्य अरुणाण्डस्य विभेदात् मरकताकराणामुत्पत्तिः		५५
मरकतस्य गारुत्मतमिति नाम्नो हेतुः		७६
मरकतस्य नामान्तराणि		५७
मरकतस्य षड्विधत्वम्		५७
त्रयो मरकतभेदाः		७६
मरकतस्य सप्तविधा दोषाः	३६	
रूक्षत्वं, तस्य व्याधिजनकत्वं च	३६	
विस्फोटदोषः, तस्य शस्त्रहतिहेतुत्वम्	३६	
सपाषाणत्वं, तेन बन्धुनाशश्च	३६	
मलिनत्वं तस्य बाधिर्यावहत्वम्	३६	
शर्करदोषः, तस्य पुत्रशोकप्रदत्वं च	३७	
जरठदोषः, तस्मात् दंष्ट्रिवह्निभयोत्पत्तिश्च	३७	
कल्माषदोषः तस्य मृत्युभयावहत्वम्	३७	
प्रकारान्तरेण मरकतस्य दश दोषाः		६२
घेटकायुक्तस्य मरकतस्य अधार्यत्वम्		५४

	स्मृ-सा.	ई दी. हा-मा.
निर्मलत्वं गुरुत्वं, स्निग्धत्वं, अरजस्कत्वं, सुरागत्वं इति मरकतस्य पञ्च गुणाः	३७	६२
पञ्चगुणयुक्तस्य मरकतस्य सर्वपापहरत्वम्	३७	
प्रकारान्तरेण मरकतस्य सप्त गुणाः		६२
मरकतस्य अष्टौ छायाः	३८	
शैवालवल्लरीछायस्य दोषरहितस्य मरकतस्य अनर्घ्यत्वं, सर्वविषापहरत्वं च	३८	
राज्ञः मरकतधारणेन शुभफलविशेषाः		८७
स्फटिकः	३९–४०	
स्फटिकोत्पत्तिस्थानानि	३९	
स्फटिकस्य लक्षणम्		५८
हिमाद्रिजातस्य स्फटिकस्य गुणाः	३९	
सूर्यकान्तलक्षणम्	३९	
चन्द्रकान्तलक्षणम्	३९	
चन्द्रकान्तस्य कलौ दुर्लभत्वम्	३९	
विन्ध्यतापीतटोत्पन्नाना सिंहलोत्पन्नानां च स्फटिकानां गुणा	४०	
स्फटिकस्य पद्मरागस्योक्ता एव दोषाः	४३	
पुष्परागः	४१	
पुष्परागलक्षणम्	४१	
पुष्परागस्य पुष्टिवर्धकत्वम्		५४
पुष्परागस्य अष्टौ गुणाः		६२
पुष्परागस्य अष्टौ दोषाः		६२
आदिवराहस्य श्लेष्मकणिकाभ्यः पुष्परागोत्पत्तिः		७६
प्रशस्तपुष्परागस्य लक्षणम्		७७

	स्मृ सा.	ई दी. हा-मा.
पुष्परागेण निर्मिता देवभूमयः		७७
वैडूर्यम्	४१	
वैडूर्यलक्षणम्	४१	
वैडूर्यस्य शुभावहा गुणाः		६६
वैडूर्यस्य अशुभावहा दोषाः		६६
बिन्दुयुक्तस्य वैडूर्यस्य अशुभप्रदत्वम्		५३
गोमेदकम्	४२	
गोमेदकलक्षणम्	४२	
गोमेदकस्य नाम्नः कारणम्		६५
गोमेदकस्य अष्टौ प्रशस्ता गुणाः		६५
गोमेदकस्य सप्त अशुभावहा दोषाः		६६
गोमेदक-पुष्पराग-वैडूर्य-चन्द्रकान्ताना स्फटिकजातिमत्त्वं, फले तत्तुल्यत्वं च		५६
प्रवाळम्	४२–४३	
प्रवालस्य उत्पत्तिविषये ऐतिह्यानि		७७–७९
विद्रुमोत्पत्तिस्थानम्	४२	
प्रवाललक्षणम्	४२	
प्रवालस्य सप्त गुणा.		६१
प्रवालस्य अष्टौ दोषाः		६१
शुभफलप्राप्तये विशेषतः स्त्रीभिः प्रवालस्य धार्यत्वम्		८६
सर्वरत्नानां साधारणा गुणाः	४३	
सर्वरत्नेषु साधारणा दोषाः		६४
रत्नेषु पञ्चभूतेभ्यः समुत्पन्ना गुणदोषाः		६८–६९
कृत्रिमरत्नपरिज्ञानम्	४३–४४	

	स्मृ.सा.	ई-दी. हा-मा.
कृत्रिमवज्रपरिज्ञानम्	४३	
कृत्रिममौक्तिकपरिज्ञानम्	४३	
माणिक्यादीनां कृत्रिमत्वपरिज्ञानम्	४४	
गुणयुक्तानां रत्नानां नृपैः कोशे संचेतव्यत्वं, तेषां शुभप्रदत्वं च	४४	
नवरत्नानां नामानि	४४	५१
द्वाविंशतिरत्नानां नामानि		५७
सर्वगुणयुक्तस्य कर्केतनमणेः परमपवित्रत्वम्		५८
उत्तमकर्केतनस्य परिज्ञानं, तस्य पृथिवीसमानमूल्यवत्वं च		५८
रुधिराक्षमणे. लक्षणं, तस्य ऐश्वर्यभृत्यप्रदत्वं च		५९
वैक्रान्तमणिलक्षणम्		७१
वैक्रान्तस्य नाम्नो हेतु		७१
वैक्रान्तस्य महिषासुरस्य रक्तबिन्दुभ्यः उत्पत्तिः		७१
वैक्रान्तस्य वज्रतुल्यत्वं, सर्वरोगहरत्वं च		७१
नवरत्नमुद्रिकानिर्माणप्रकारः	४५	
नवग्रहक्रमेण नवरत्नाना मुद्रिकायां निवेशनप्रकारः	४५	
नवग्रहाणां प्रत्येकं रत्नानि		५९
नवरत्नमण्डले नवग्रहाणां पूजाविधिः		८२
रत्नानां विविधोपयोगाः		५९
कृत्रिमरत्ननिर्माणप्रकारः	४६-४८	
कृत्रिमप्रवालनिर्माणप्रकारः	४६	
कृत्रिमेन्द्रनीलनिर्माणप्रकारः	४७	
कृत्रिममरकतनिर्माणप्रकारः	४७	
कृत्रिमपद्मरागनिर्माणप्रकारः	४७-४८	

பொருளடக்கம்

[இந்த அடடவணையில ஸமிருதி ஸாரோத்தாரத்திற் கூறபபட்ட ரததின பரீக்ஷையை முக்கியமாககொண்டு பொருளடக்கம தொகுககபபட்டுளளது. மற்ற இரு ரததின பரீக்ஷை நூல்களிலும அவ்வபபொருளகளைப் பறறிக கூறும பகககங்களின் எண்கள அடுததாறபோல கொடுகக்பட்டுள்ளன. இவ்வகைத் தொகுபபினால மூனறு நூல்களிலும் ஒரே பொருள் எவ்வாறு கூறபபடடுள்ளது என்பதை ஒப்பு நோககுவது எளிதாகும.]

	ஸமி—ஸா	ஈ=தீ ஹா=மா
ஸ்மிருதி ஸாரோத்தாரத்தில்-ரத்ன பரீக்ஷை	1–48	
ஈசுவர தீக்ஷிதீயத்தில்-ரத்ன பரீக்ஷை		49–79
ஹாலாஸ்ய மாகாத்மியத்தில் ரத்ன பரீக்ஷை (தொகுப்பு)		81–88
ரத்னோத்பத்தி (1-8)		
நூலின தொடக்கம	1	
ரததினப் பரீக்ஷையைப பற்றி முனிவாகள கேள்வியும அகஸதியா பதிலும்	1–2	
பூமிக்கு 'ரத்ன காப்பா' எனப் பெயர் வரக் காரணம.	2	
ரத்தினங்களின் உத்பத்தியைப பற்றிய இதிகாச விருததாந்தங்கள்	3–5	51, 52 71–72
பூமியின் இயறகைத் தன்மையால கற்கள் ரத்தினங்களாக மாறின எனபது		72
ரத்தினங்களுள் வைரம் தலைசிறந்தது	5	81

	ஸமி-ஸா.	ா-தீ. ஹா-மா.
ரத்தினங்களில நான்கு ஜாதிகள	5–6	
யுகங்கள் தோறும வெவ்வேறு வைரக் கனிகள உண்டாகும இடங்கள	6	
சாஸ்திரமறிந்த வைரப பரீக்ஷகனின புகழ்ச்சியும அதையறியாதவனின் இகழ்ச்சியும்	6–7	
ரததினங்கள ஒவ்வொன்றையும பரீக்ஷிபபதற் குரிய கிழமைகள		81
நானகு வருண ரததினங்கள	7	
ஸாத்விகம், ராஜஸம, தாமஸம எனனும முக்குண ரததினங்கள்		67
ஆண், பெண, அலி என முப்பால் ரததினங்கள்	7	63
முப்பால ரத்தினங்களின லக்ஷணங் களும, குணங்களும்	7–8	63
முப்பால ரத்தினங்கள் வீடடிலிருப்ப தின் பலன்கள	8	
முப்பால வைரங்களைத்தரிபபதறகு விதி		64
குணதோஷங்கள்	(9–14)	
கிருதயுகம முதலிய யுகங்களில் ரததினங்கள் உண்டாகும் இடங்கள	9	
வைரககனிகள் உளள பிரதேசங்கள்		72–73
வெவ்வேறு தேசத்து வைரங்களின நிற பேதங்கள்		83
வைரங்களால் விசுவகாமா தேவர் களின் வாஸஸ்தலங்களை நிர்மாணம் செய்தது		73
வைரத்தின நிறத்திறகேற்ப தேவதா பேதம		83

	ஸ்மி-ஸா.	ா-தீ. ஹா-மா.
வைரத்தின் நிறத்திற்கேற்ப ஜாதிபேதம	10	84
நான்கு வருண வைரங்களைத் தரிகக விதி		64
நான்கு வருண வைரங்களை தரிப்பதின் பலன்கள	10	
பெண்கள் வைரத்தை தாலியில் அணியக்கூடாது என்பதும் தரித்தால் வரும் தீமையும		74
வைரத்தைத் தரிப்பதில் வேறு சில விதிகள		74
அரசர்கள வைரத்தை அணிவதால் அடையும் நற்பயன்கள		84
வைரததின ஐநது குணங்கள		10
வைரங்களுக்கு (ரத்தினங்களுக்கு) மலம் (அழுக்கு) பிநது, ரேகை, திராஸம, காகபதம் (காக்கைக்கால்) என ஐந்து வகைத் தோஷங்கள	10	
ரத்னங்களுக்கு பிநது (புள்ளி) ஆவர்த்தம (சுழி) துஷம் (மூட்டம, படர்க்கை) திராஸம (பிளவு) ரேகை(கோடு, கீறல) களங்கம (கருப்பு) கீலகம (முளை) எனனும் ஏழுவகைத் தோஷங்கள		54
மலதோஷத்தின் பலன	11	
பிந்து தோஷததின், பிந்து, ஆவர்த்தம் (வலஞசுழி), பரிவர்த்தம (இடஞ்சுழி), யவம் என்னும் நான்கு வகைகள	11	
பிந்து தோஷ வகைகளின் லக்ஷணங்கள்	11	
பிந்து ஆயுளையும் செல்வத்தையும் அழிக்கும்	12	

	ஸ்மி-ஸா ஈ-தீ	ஹா-மா
உண்டாகும் இடங்களைப் பொருத்து நால்வகைப் பிநது தோஷங்களும அவை பெண் சநததியை அழிககும எனபதும		54
பிந்து, பர்ப்படிகா எனனும் தோஷங்கள உள்ள ரததினங்களை தரிகககூடாது		54
ஆவாத்தம (வலசசுழி) பயததை உண்டாக்கும்	12	
ஆவர்த்த தோஷம வடிவத்திறகேறப இருவகை. அவை மதிமயக்கத்தைக் கொடுககும்		55
பரிவர்த்தம (இடச்சுழி) நோயைததரும்	12	
துஷம எனனும் தோஷததின லக்ஷணமும அது உடலை மெலியச செயயும் எனபதும்		55
சிவப்பு யவம் யானை குதிரைகளை அழிககும்	12	
மஞ்சள் யவம குலத்தையழிககும்	12	
வெண்மை யவம செலவத்தையும ஆயுளையும கொடுக்கும்	12	
ரேகை (கோடு, கீறல) தோஷத்தின ஐநது வகைகள	12–13	
ரேகையின மூனறு வகைகள மிகுநத கஷடததை விளைவிபபன		55
வலம நோககிய ரேகை சுபததைததரும்	12	
இடம் நோககிய ரேகை பயததைததரும்	12	
நடுவில முறிநத ரேகை வெட்டுக காயத்தையும சிததப் பிரமையையும கொடுக்கும்	12	
தொடர்நதரேகை உறவினரை அழிக்கும்	13	

	ஸ்மி-ஸா	ா-தீ ஹா-மா
மூவகைக் களங்க (கருப்புபபுள்ளி) தோஷங்கள். அவை உயிரை அழிக்கும் எனபது		55
பினன (உடைசல) தோஷம மதி மயக்கததை உணடாககும	13	
திராஸததின லக்ஷணம. அது பீதியை பண்டாககும	13	55
காகபதம (காககைக்கால்) மரணததைக் கொடுககும, அல்லது செல்வமனைத் தையும் அழிககும்	13	
கீலக (கீல்முளை) தோஷததின லக்ஷணம அது மனோ வியாதியை (இதய ரோகததை) உண்டாககும		56
கூர்சசிதைவு, ஓரசசிதைவு, தளமினமை நானகுதளங்கள ஒளிக்குறைவு இவை வைரத்தின குறறங்களாகும்		14

முத்து (15–26)

முத்துககள் பிறககும இடங்கள் எடடு	15	51
,, ,, பதிமூனறு		52
நீர்முததது நிலமுததது என முததுக்கள் இருவகை		52
வெவ்வேறிடங்களில தோன்றும் முததுக களின நிறங்கள, லக்ஷணங்கள், பெருமைகள	15–17	85
சில வகை முததுக்கள் கிடைப்பது மிக அரிது		53, 85
சிப்பியிற பிறக்கும முத்தே கலியுகத்தில பெரும்பாலும் கிடைககக்கூடியது	15	
சிப்பி முத்தின சிறப்பு		86

	ஸமி-ஸா	ர-தீ ஹா-மா
சிப்பி முத்துக கிடைக்குமிடங்களும் அது உத்பத்தியாகும் விதமும	17	
சிபபி முத்துககள பரிமாணததிற்கேறப விலை மதிபபுடையன	18	
பரமௌக்திகததின லக்ஷணம, சிறபபு, அளவிட இயலாத மதிபபு	18	
சிங்களம், ஆரவாடம, பாரஸீகம பர்பரம இவ்விடங்களில உணடாகும் சிபபி முத்துக்களின் லக்ஷணங்கள்	18-19	
முத்தின் பததுவித தோஷங்கள்	19	
முத்தின் எட்டுவித தோஷங்கள்		61
சுக்திலக்கினம (ஒட்டுச்சிப்பி) என்னும் தோஷத்தின லக்ஷணமும அது குட்ட நோயை உண்டாகக்கும என்பதும	19	
மத்ஸ்யாக்ஷம (மீன் கணதூரி) தோஷத்தின லக்ஷணமும அது புததிரனை யழிக்கும என்பதும	19	
ஜரடம (கிழடு) என்னும தோஷம வறுமையைக் கொடுக்கும	19-20	
அதிரக்தத்துவம (அதிகச சிவப்பு) எனனும தோஷம மரணத்தை உண்டாகக்கும்	20	
திரிவிருத (மூவளையசசுழி) தோஷம துரதிருஷ்டத்தைதத தரும	20	
சர்பபடதோஷம(சப்படடையாயிருப்பது) அபகீர்த்தியையுண்டாகக்கும	20	
முககோண வடிவமான முத்து சௌபாக்கியத்தைக குறைக்கும்	20	
கிருசம (சீம்புதல்) எனனும் தோஷம புகழை அழித்துவிடும	20	

	ஸமி-ஸொ	ா-தீ ஹா-மா
கிருசபார்சுவம் (ஒரு பக்கம சீமபியது) முயற்சியை (பதவியை) தலைததுவிடும	21	
காககைக்கால், நீர்க்கசிவு, பககவெடிப்பு தீபபொறி, நீலநிறம, சொறசொறப்பு (பொரிசல) கருமை, ரததபபுளளி என முததின எட்டு வகைக் குற்றங்கள		53
எணவகைக் குற்றமுளள முததைத தரிககக கூடாது		53
கிருமி பக்ஷமான (பூச்சி அரிதத) முததைத் தள்ளிவிடவேணடும		53
முத்தின் மதிப்பைக குறைககும் மற்றுஞ் சில தோஷங்கள்	21	
நல்ல ஒளி, அழகிய உருண்டை வடிவம அழுககின்மை, கனத்தன்மை, பளபளப்பு, வெடிப்பினமை எனனும முத்தின ஆறு சுப குணங்கள	21-22	53
மற்றொரு வகையில முத்தின் ஒன்பது சுப குணங்கள்		61
எல்லா நற்குணங்களும பொருந்திய முத்தைத்தரித்தால ஆயுளும் செல்வமும் வளரும, எலலாப் பாவங்களும விலகும்	22	
முத்தின் நான்குவித நிறச்சாயல்கள்	22	
சாயைக்கேற்ப முத்துக்களின பலன்கள	22	
மாஞ்சலி, ரூபகம, கழஞ்சு என்னும் முத்துககளின கன அளவைகள	23	
தராசைச்செய்யும் முறை, எடைபோடும் முறை	23-24	
எடைக்குத் தக்கபடி முத்துக்கள், மிகச் சிறநதவை, சிறநதவை, நடுத்தரம, அற்பம் எனக்கருதப்படும்	24-25	

	ஸமி-ஸா	ா-தீ ஹா-மா
கனம் இலேசு என்ற தன்மைககேறப முததுககளின விலைமதிபபு வேறுபடும	25	
இரணடு கழஞசு எடையுள்ள முததுதேவாகளுககே தகுதியுளளது	26	
மாணிககம் (பதுமராகம்) (27–30)		
மாணிககம் உண்டாகும இடங்கள	27	86
பலநாடடு மாணிக்கங்களின் பிரத்யேக குணங்கள்	27–28	
இலேசான வைரமும கனமான மாணிககமும பெருமை பொருநதியது		86
பதுமராகததின (மாணிக்கததின) மறு பெயாகள்		56
ஜாதரங்கம் என்னும பதுமராக வகையின் லக்ஷணம		56
ஸௌகநதிகததின லக்ஷணம	27	56
நீலகநதியின் லக்ஷணம	27	56, 60
பதுமராக லக்ஷணம	27	
மாணிக்கததின் பதுமராகம, நீலகந்தி எனனும இருவகை		60
சிறந்த மாணிककततின் லக்ஷணம்		60
பொதுவாக மாணிக்க லக்ஷணம்		57
பலலவராகத்தின லக்ஷணம்		57
குருவிநதத்தின் லக்ஷணம்	28	56
மாணிककततின உத்பத்திஸ்தானத்திற்கேறப உத்தம, மத்திம, அதம வேறுபாடு	28	
பதுமராகத்தின் ஒளிக்கதிர்வீசும் முறையிலிருநது உத்தம மத்திம அதமம் என்னும் பாகுபாடு		86

	ஸமி-ஸா.	ா-தீ ஹா-மா
பதுமராகததின நானகு ஜாதிகள்		74
மாணிக்கததின் எடடுவகை தோஷங்கள்	28	
தவிசசாய (இரு நிற) தோஷம, அது பந்துக்களை அழிககும் எனபது	28	
தவியத (ஈருநவம) தோஷம அதனுல் தோலவி, அவமானம, உணடாகும எனபது	28	
பின்ன தோஷம ஆயுதத்தால அடிபடச் செயயும்	28	
காக்கரம (மணற சேர்ககை) பசுக்களை யும உறவினர்களையும அழிககும	29	
லசுனபதம (பால் படிந்தாற்போல தோறற) எனனும தோஷம அசுபகர மானது	29	
காமலம (தேன சொடடு நிறம்) ஆயுள், செல்வம, வெற்றி எலலாவறறையும அழிக்கும்	29	
ஜட ததுவம் (நிறக்குறைவு) தன தானியங்களை அழிககும்	29	
தூமிர தோஷம (புகை வடிவம) மினனலாலும் இடியாலும் ஆபததை யுணடாக்கும்	29	
மற்றொரு முறையில மாணிக்கத்தின் எட்டு தோஷங்கள		60
எடடுவித தோஷமுளள மாணிककங்கள் இகழத்தக்கன, விலைத்தகுதியறறவை	29	
மாணிककத்தின் நாலவகைக் குணங்கள	30	

	ஸமி-ஸா	ஈ-தீ ஹா-மா
[1] எல்லா குணங்களுமுடைய மாணிக்கததின பெருமை	31	
பதுமராகததின் பல்வேறு வகைகளைத தரிபபதால ஏற்படும பலன்கள		87
பதுமராகததின் நிறசசாயலகள	31	
குருவிநதத்தின் நானகுவிதச் சாயல்கள	31	
ஸௌகந்திகமணியின நிறம்	31	
நீலகநதிமணியின இருவகைச்சாயல்கள்	32	
இந்திர நீலம் (32-35)		
இநதிரநீலம உண்டாகும இடங்கள	32	49
நீலததின உத்பத்தியைப்பற்றிய ஐதிஹ்யங்கள		49-51
நீலத்தின நிறபேதத்தை யொடடி ஜாதி பேதம	32	
ஜலநீலம், இநதிரநீலம் என நீலம இருவகை		64
அவற்றுள் இந்திர நீலம சிறந்தது		64
ஜல நீலததின் லக்ஷணம		64
இந்திர நீலத்தின் லக்ஷணம்		65
நீலத்தின் தோஷங்கள் ஆறு	32-33	

1. 31 முதல 35 பகககங்கள வறையிலுளள அததியாயததிற்கு முதல நூலையொடடி "பதுமராகம" எனறு தலைபபுககொடுககப படடுளளது ஆயினும அதிலுளள முதல நான்கு சுலோகங்கள மடடுமே பதுமராகததைபபறறியவை. அவறறை முநதிய அததியாயததுடன் இணைதது இவவததியாயததிறகு "இந்திர நீலம" எனறு தலைபபிடுவதே பொருததமாகும. இமமுறையே பொருளடக கததொகுப்பில மேறகொளளபபடடிருககிறது.

	ஸ்மிஸ்ஸா	ஹாமா
அப்ரகதோஷம் அதனால் ஆயுளும் பொருளும நாசமுறும்	33	
ஸசர்க்கரம் (மணல் கலப்பு) வறுமையையும் நாட்டைவிட்டு வெளியேற்றத்தையும உணடாக்கும்	33	
பினனம மனைவி மக்களையழிககும்	33	
மிருத்திகாகர்ப்பம (மண்ணை உள்ளே யடக்கியது) சரும்மநோயைக்கொடுககும	33	
அசமகாப்பம (கலலை உள்ளேயடக்கியது) மானக்கேட்டை வ்ளைவிக்கும	33	
நீலததின் குணங்கள் ஐந்து	34	
உத்தமநீலத்தின் குணங்கள ஏழு		65
ஜலநீலத்தின் குறைவான குணங்கள் ஏழு		65
நீலததின நிறச்சாயலகள எட்டு	34	
குற்றமற்று குணம நிறைந்த இந்திர நீலததின் மகிமை	34	
பாலை நிறமாக்குவதிலிருநது இந்திர நீலத்தையறிதல	34, 35	49
இநதிர நீலததிறகு தேவதை சனி	35	
இநதிர நீலத்தை தரிப்பதால் சனிபகவானின் அருளும, ஆயுளும, ஆரோகயமும ஐச்வர்யமும் கிடடும்	35	
மரகதம்	**(36-38)**	
மரகதம் உண்டாகும் இடங்கள்	36	
மரகதம் உத்பத்தியான விருத்தாந்தம்		75
மரகதத்திற்கு 'காருத்மதம்' (கருடரத்தினம்) என்று பெயர்வரக் காரணம்		76
மரகதத்தின் மறு பெயர்கள்		57

	ஸ்மிஸா	ா-தீ ஹா-ா
மரகதத்தின் வகைகள் ஆறு		57
,, வகைகள மூன்று		76
மரகதத்தின் ஏழுவகை தோஷங்கள	36	
ரூக்ஷம (மினுமினுப்பிலலாதது) நோயைததரும	36	
விஸபோடம (கொப்பளமுள்ளது) ஆயுதங்களால் காயததை யுண்டாக்கும்	36	
ஸபாஷாணம (கலகலநததது) பந்துக்களை நசிககச்செய்யும	36	
மலினம (ஒளியற்றது) செவிடடுத தனத்தைக் கொடுககும	36	
சர்க்கரதோஷம் (மணல்கலபபு) புததிர சோகததைக் கொடுககும்	37	
ஜரடம் (பழமையால மங்கியது) விஷப் பறகளுள்ள பிராணிகளாலு', தீயினுலும ஆபததை உணடாக்கும்	37	
கல்மாஷம் (மஞ்சள் நிறம் கலந்தது) மரணத்தை உண்டாககும	37	
மறறொரு முறையில மரகततதின தோஷங்கள பதது		62
பேடகம (பெடடிபோல குழிவு) உள்ள மரகततதை தரிக்கக்கூடாது		54
மலமினமை, கனத்தன்மை, வழவழப்பு தூசியினமை, நல்ல நிறம, என மரகततதின் குணங்கள ஐநது	37	62
மேற்கூறிய ஐந்து குணங்களையுடைய மரகதம எல்லா பாபுங்களையும போககும	37	

	ஸ்மி-ஸா	ா-தீ ஹா-மய
மறுமுறையும் மரகதத்தின் குணங்கள் ஏழு		62
மரகததின நிறசசாயய்கள எட்டு	38	
பாசிக்கொடியின் நிறம பெறறு தோஷமிலலாத மரகதம விலை மதிகக முடியாதது. எலலா விஷங்களையும போக்கடிகக வலலது	38	
அரசாகள பரகதத்தை தரிப்பதால் அடையும் சுப பலன்கள		87
ஸ்படிகம் (39-40)		
ஸபடிகம் உத்பத்தியாகும் இடங்கள்	39	
ஸபடிகததின லக்ஷணம		58
இமயத்தில் உண்டாகும ஸபடிகததின குணம	39	
சூரியகாநதமணியின் லக்ஷணம்	39	
சந்திரகாநதமணியின் லக்ஷணம	39	
சநதிரகாநதம கலியுகத்தில் கிடைக்காது	39	
விநதியமலையிலும் தபதி நதிககரையிலும சிங்களத்திலும் உண்டாகும் ஸபடிகங்களின் குணங்கள்	40	
பத்மராகததிற்குக கூறியவையே ஸ்படிகத்திற்கும தோஷங்கள்	43	
புஷ்பராகம் (41)		
புஷ்பராகத்தின லக்ஷணம்	41	
புஷ்பராகம புஷ்டியைக்கொடுக்கும்		54
புஷபராகத்தின் குணங்கள் எடடு		62
புஷ்பராகத்தின தோஷங்கள் எடடு		62
புஷபராகத்தின் உதபததி		76

	ஸ்மி-ஸா	ஈ-தீ ஹா-மா
சிறந்த புஷ்பராகத்தின் லக்ஷணம்		77
புஷ்பராகத்தினால் நிர்மாணம் செய்யப் பட்ட தேவபூமிகள்		77
வைடூரியம் (41)		
வைடூரியத்தின் லக்ஷணம	44	
சுபத்தைக் கொடுக்கும் வைடூரிய குணங்கள்		66
அசுபததைக கொடுக்கும வைடூரிய தோஷங்கள்		66
பிநது (புள்ளி) உடன கூடிய வைடூரியம தீமையைத தரும		53
கோமேதகம் (42)		
கோமேதகத்தின் லக்ஷணம்	42	
கோமேதகம் என்னும பெயரின காரணம்		65
கோமேதகத்தின சிறந்த குணங்கள் எட்டு		66
கோமேதகத்தின் தோஷங்கள் ஏழு		66
கோமேதகம், புஷ்பராகம, வைடூரியம், சந்திரகாந்தம இவை ஸ்படிகததின வகைகள், பலன்களும வைடூரியத்தை போன்றவை		56
பவழம் (42-43)		
பவழத்தின் உத்பத்தியைப் பறறிய ஐதிஹ்யங்கள		77–79
பவழம உண்டாகும இடங்கள்	42	
பவழத்தின் லக்ஷணம்	42	

	ஸமி-ஸா	ா-தீ ஹா-மா
பவழத்தின் குணங்கள் ஏழு		61
பவழத்தின் தோஷங்கள் எட்டு		61
மங்களங்களை அடைவதற்காக ஸ்திரீகள் பவழத்தை அணியவேணடும		88
எல்லா ரத்தினங்களுககும் பொதுவான குணங்கள	43	
எல்லா ரத்தினங்களுககும் பொதுவான தோஷங்கள		64
ரத்னங்களில பஞ்சபூதங்களால ஏற்படும் குணதோஷங்கள்		68-69
செயற்கை ரத்தினங்களை அறிதல் (43-44)		
செயற்கை ரத்தினங்களை அறியும் முறை	43	
செயற்கை முத்தை அறியும் முறை	43	
மாணிக்கம் முதலிய ரத்தினங்களில் செயறகையை அறிதல்	44	
குணங்கள் பொருந்திய ரத்தினங்கள் அரசர்களால் பொக்கிஷங்களில சேர்ககப்படடால் சுபததைக கொடுக்கும்	44	
ஒன்பது ரத்தினங்களின் பெயர்கள்	44	51
இரபத்திரண்டு ரத்தினங்களின் ,,		57
எலலா குணங்களிம் நிறைந்த கர்க்கேதனமணி மிகப்புனிதமானது		58

ஸமி-ஸா ா-தீ
ஹா-மா

உத்தம கர்க்கேதன லக்ஷணம அதறகு விலைமதிபபு இவவுலகம முழுமையுமாகும 58

ருதிராக்ஷ மணியின லக்ஷணம, அது ஐசுவரியததையும பணியாடகளையும கொடுககும 59

வைக்கிராந்தமணியின் லக்ஷணம் 71

வைக்கிராந்தம் என்ற பெயருககுக காரணம 71

வைராத்தின் உக்பத்தி விருத்தாந்தம 71

வைககிராந்தம் வைரததிறத ஒப்பானது, எலலா நோயளையும தீரக்கும் 71

நவரத்தின மோதிரம் கட்டும் முறை (45)

நவக்கிரகங்களின இடததிற கேற்ப அவறறிற்குரிய ரததினங்களை அமைததல 45

நவககிரகங்கள் ஒவ்வொனறுக்கும உரிய ரத்தினங்கள் 59

நளரததின மண்டலத்தில் நவக்கிரகங்களை பூஜிக்கும விதி 82

நவரததினங்களின பலவித உபயோகங்கள் 59

போலி ரத்தினங்கள் செய்யும முறை (46–48)

செயற்கைப் பவழம செயயும முறை 46

செயற்கை இநதிரநீலம செய்யும் முறை 47

செயற்கை மரகதம செய்யும் முறை 47

செயற்கை பதுமராகம செய்யும முறை 47–48

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ स्मृतिसारोद्धारे रत्नपरीक्षा ॥

—o—

॥ रत्नोत्पत्तिः ॥

अथेदानीं प्रवक्ष्यामि रत्नादीनां परीक्षणम् ।
येषां परीक्षणान्मर्त्यो लोके ख्यातो भविष्यति ॥ १ ॥

पृच्छन्ति मुनयस्सर्वे कृताञ्जलिपुटाः स्थिताः ।
मेरौ बदरिकायां तमगस्त्यं मुनिपुङ्गवम् ॥ २ ॥

देवदानवगन्धर्वविद्याधरमहोरगाः ।
एतेषां भूषणं भाव्यमन्येषामपि रक्षमाम् ॥ ३ ॥

किरीटे कटिसूत्रे च कुण्डले कण्ठभूषणे ।

ஸ்மிருதி ஸாரோத்தாரம் — ரத்ன பரீக்ஷை.

—o—

ரத்நோத்பத்தி

இனி ரத்னங்களின் பரீக்ஷையைக் கூறுகிறேன். ரத்னங்களின் பரீக்ஷையை அறிந்தவன உலகில் பிரஸித்தியடைவான். (1)

மேருமலையில் பதரிகையில் அகத்திய முனிவர் தவம் புரிந்துவந்தார். முனிவர்களை அவரிடம சென்று கைகூபபி, ஓ முனி சிரேஷ்டரே! தேவர்—தானவர்—கந்தாவா—விததியாதரா—உரகர்—அசுரர் முதலியவர்களுக்குக் கிரீடம்—அரை

कीर्तिवक्त्रे मुद्रिकायां कङ्कणे बाहुभूषणे ॥ ४ ॥

इत्यादिभूषणेष्वेव रत्नसम्मेळनाय च ।
तदुत्पत्तिं परीक्षां च ब्रूहि नो मुनिसत्तम ॥ ५ ॥

मुनीनां वचनं श्रुत्वा मुनिश्रेष्ठोऽब्रवीद्वचः ।
उत्पत्तिमाकरं वर्णगुणदोषांस्तथैव च ॥ ६ ॥

मौल्यमञ्जलिकं चैव मानकं हस्तसंज्ञया ।
त्रिदिवस्योपकारार्थं वक्तुं समुपचक्रमे ॥ ७ ॥

अगस्त्य उवाच —

पुरा पृथिव्या रत्नानि गर्भे सन्तीह (त्वासन्हि) सर्वशः ।
रत्नगर्भेति सा भूमिः ख्याताभूद्भुवनत्रये ॥ ८ ॥

ஞாண்-குண்டலம்-கணடாபரணம்-கீர்ததிவகதிரம்-சணையாழி-கங்கணம்-தோள்வளை முதலிய ஆபரணங்களில் ரத்னங்களைப பதிப்பிககவேண்டும. ஆகையால், ரத்னங்களின் உதபத்தியையும பரீக்ஷையையும எங்களுக்குச் சொல்லவேண்டும் எனறு பிராரத்தித்தாகள. (2-5)

அதைசகேட்ட அகஸ்திய முனிவர், தேவர்களுக்கு உபகாரததிறகாக ரத்னங்களின் உத்பததி, அவைகள் கிடைக்கும இடங்கள், அவைகளின் நிறம், குணம், தோஷம, விலை, எடை போட்டுப்பாரப்பதற்கு அளவிடும் முறை, எடை, ஹஸ்தஸமக்ஞை இவைகளைக் கூறலானார். (6-7)

முனபு, ரத்னங்கள் பூமிககுள் எங்கும் இருந்தன. அதனால பூமியானது ரத்னகர்பை என்ற பிரஸித்தி பெற்றிருந்தது. (8)

ततो वज्रासुरो नाम बभूवामरसूदनः ।
आक्रान्ता रक्षसा तेन त्रिलोकी वज्रदेहिना ॥ ९ ॥

सर्वे देवास्ततो जग्मुः राजधानीं शतक्रतोः ।
वासवं प्रार्थयामासुः प्रोच्चैर्जय जयेति च ॥ १० ॥

देवा ऊचुः —

जय देव महादेव जय त्वं पाकशासन ।
जय वासव देवेन्द्र जय त्वं हि शतक्रतो ॥ ११ ॥

जय रुद्र विरूपाक्ष जय शक्र शचीपते ।
वृत्रारे जय दैत्यारे दानवेन्द्र जय प्रभो ॥ १२ ॥

नमो नमस्तेऽखिलदेवदेव नमो नमस्ते द्विसहस्रनेत्र ।
देवेन्द्र नस्त्राह्यसुराच्च भीतान् पुनश्च भूयोपि नमो नमस्ते ॥

பிறகு, வஜ்ராஸுரன் எனறு ஒரு அஸுரன தோன்றினுன். அவன தேவர்களை அழித்துவந்தான. அவன் வஜ்ரமயமான தேஹம படைத்திருந்தான். அவன் தனது வலிமையால மூன்று உலகங்களையும ஆக்ரமித்துக் கொண்டான் (9)

உடனே, தேவர்கள் எலலோரும் அமராவதிக்குச் சென்று தேவேந்திரனை வேணடினுர்கள். "ஓ தேவர்களுக்குததேவனே! பாகாஸுரனை வதைத்தவனே! நீ ஜயம அடையவேண்டும். வஸுக்களின் தலைவனே! தேவர்களுக்கு அரசனே! வருந்துகிறவர்களைக்காப்பாற்றுகிறவனே! வ்ருதராஸுரனைககொன்றவனே! அஸுராகளின பகைவனே! ஆயிரம் கண்கள படைத்தவனே! வஜ்ராஸுரனை தாங்கள் ஜயிக்கவேணடும். வஜ்ராஸுரனைக்

इति स्तुत्वा महेन्द्रं तं देवाः प्राञ्जलयः स्थिताः ।
स्तुत्याऽनया प्रसन्नोऽभूदिन्द्रः प्रत्यब्रवीत्सुरान् ॥ १४ ॥

यदर्थमागता यूयं देवास्त्वग्निपुरोगमाः ।
विदितं भवतां कार्यं साधयिष्यामि तत्सुराः ॥ १५ ॥

कापट्येन ततश्शक्रो ब्राह्मणीं तनुमादधे ।
वज्रासुरः स्थितो यत्र तत्रागात्स पुरन्दरः ॥ १६ ॥

आयान्तं ब्राह्मणं दृष्ट्वा प्रत्युद्गम्य महासुरः ।
आसनाद्युपचारेण पूजयामास तं द्विजम् ॥ १७ ॥

किमर्थमागतं ब्रह्मन्नाज्ञापय महामुने ।
करिष्यामि हि तं तेऽर्थं यत्ते मनसि वर्तते ॥ १८ ॥

கண்டு நாங்கள நடுங்குகிறோம். எங்களைக காபபாற்ற வேணடும். (10–13)

தேவர்கள் இவ்வாறு வேண்டிக்கொண்டு கைகூப்பி நின்றாகள. இநத ஸதுதியைக்கேடடு ஸநதோஷமடைநத இந்திரன, ஓ அக்னி முதலிய தேவர்களே! நீங்கள் வநதிருக்கும காரணததைததெரிநதுகொணடேன. அக் காரியததை ஸாதிததுவிடுகிறேன எனறு அவர்களை ஸமாதானம செயது அனுபபினான. உடனே இநதிரன் கபடமாக பிராமண வேஷம பூணடு வஜ்ராஸுரன இருக்குமிடததிற்குச் செனறான். (14–16)

வஜ்ராஸுரன, பிராமணன் வருவதைக்கணடு எதிர்கொண்டு அழைததது, அவரை ஆஸனாதி உபசாரங்களால பூஜிததது, தாங்கள் வநத காரியம எனன? தங்கள் மனதிலிருபபதைச சொலலவேணடும, தங்கள் விருப்பத்

वज्रासुर महाभाग यदि मे मनसि स्थितम् ।
दातुमिच्छसि चेद्देहि शरीरं तव सुन्दरम् ॥ १९ ॥

ज्ञात्वापि दैत्यस्तन्मायां ददौ तस्मै तनुं प्रियाम् ।
शस्त्रैरभेद्य तस्येन्द्रः तद्वज्रेणाहरच्छिरः ॥ २० ॥

शक्रेण निहते दैत्ये तस्मिन्वज्रासुरे ततः ।
दिवि दुन्दुभयो नेदुः ननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ २१ ॥

तस्य देहाद्विनिष्क्रान्ताः समस्ता रत्नजातयः ।
तेषां मध्ये मुख्यरत्ने वज्रसंज्ञा कृता सुरैः ॥ २२ ॥

शिरोवक्षोद्भवा विप्रा बाहुजाः क्षत्रियाः स्मृताः ।

தைபபூர்ததி செய்கிறேன் எனருன். உடனே, பிராமண வேஷம் பூணட இநதிரன, மஹா பாகயவானுன ஹே வஜ்ராஸுர! நீ எனது விருபபத்தைப் பூர்த்திசெய்ய விரும்பினுல் உன் அழகிய சரீரததை எனக்குக்கொடுக்க வேணடும, எனறு கேட்டான. வஜ்ராஸுரன, இது கபட மெனறறிநதும், தனது சரீரததை அவருக்குககொடுத்து விட்டான். உடனே, பிராமண வேடம பூண்டிருந்த இந்திரன், வஜ்ராஸுரனுடைய சிரஸஸைத் தனது வஜ்ரா யுதத்தால் துண்டித்தான். (17-20)

உடனே தேவர்கள் ஆகாயத்தில் துந்துபி வாத்தியத்தை முழக்கினுர்கள். அபஸரஸஸுகள் நடனம் செயதார்கள். அவனது உடலிலிருநது எல்லாவித ரத்ன ஜாதிகளும் உண்டாயின. தேவர்கள அவைகளில் சிறநத ரத்னததிற்கு வஜ்ரம் எனறு பெயரிட்டனா. அவைகளில், தலை, மார்பு இவைகளில் உணடானவைகள பிராஹ்மண ஜாதியாம். கைகளில் உண்டானவை க்ஷததிரிய ஜாதியாம்.

नाभेर्जातास्तथा वैश्यास्तत्पद्भ्यां शूद्रजातयः ॥ २३ ॥

ततो देवोरगैस्सिद्धैर्यक्षराक्षसकिन्नरैः ।
गृहीतं रत्नजालं तत् शिष्टं मर्त्ये प्रकाशितम् ॥ २४ ॥

अष्टौ वज्राकराः श्रेष्ठा युगच्छन्दानुवर्तिनः ।
द्वौ द्वौ तेष्वनुवर्तेते कृतादिषु यथाक्रमम् ॥ २५ ॥

यान्ति चाल्पप्रमाणत्वं युगनाशे विनाशिताः ।
वज्राश्शक्रस्य माहात्म्यादाकरादेवमाकरम् ॥ २६ ॥

वज्रस्य मौल्यं यः कुर्याद्गुणं दोषं परीक्ष्य च ।
अश्वमेधाधिको धर्मः तस्य स्यात्तु मुनीश्वराः ॥ २७ ॥

यो न वेत्ति गुणं दोषं मौल्यं कुर्यादयुक्तितः ।

நாபியிலுண்டானவை வைசிய ஜாதியாம். காலகளில உண்டானவை சூத்திர ஜாதியாம். (21-23)

பிறகு, தேவாகள், உரகர்கள, ஸித்தாகள், யக்ஷாகள், கின்னரர்கள, ஆகியவர்கள் அநத ரத்னங்களை எடுத்துச்சென்றனர். அதில மிகுநததே இபபுவியில் பிரகாசபபடுத்தப்பட்டது. இபபுவியில வஜ்ரம் கிடைக்கு மிடங்கள எடடு. அவைகளில கிருதாதி யுகங்கள்தோறும் இரண்டிரணடு ஆகரங்கள காணபபடுகின்றன. அவைகள் யுகததின முடிவில நாசம் செயயபபட்டு சிறிதாக ஆகின்றன. வஜ்ரங்கள் இந்திரனுடைய பெருமையால் இவ்விதம ஓரிடத்திலிருநது மற்றோரிடத்தில் மாறுகின்றன வஜ்ரங்களின் குணங்களையும் தோஷங்களையும பரீக்ஷித்து அதன விலையை நிரணயிபபவனுக்கு அசுவமேதம் செய்வ தைக்காட்டிலும் அதிகமான புண்யம கிடைக்கும். (24-27)

तस्य मूर्ध्नि पतेद्वज्रं पर्वतानामिव ध्रुवम् ॥ २८ ॥

ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्राश्चैव चतुर्विधाः ।
स्त्रीपुंनपुंसकाश्चैव त्रिधा ते लिङ्गनिर्णयात् ॥ २९ ॥

वज्रादयोपि ये केचित्तेजोवन्तो बृहत्तराः ।
वृत्तास्ते पुरुषा ज्ञेया बिन्दुरेखाविवर्जिताः ॥ ३० ॥

रेखाबिन्दुसमायुक्ताः खण्डशस्ताः स्त्रियः स्मृताः ।
सुतेजसः सत्ववन्तो भूषणे तान्नियोजयेत् ॥ ३१ ॥

त्रासः काकपदं रेखा सौक्ष्म्यं स्फुटितबिन्दवः ।

குணமோ, தோஷமோ தெரிந்து கொளளாமல யுக்தி இல்லாமல வஜ்ரததின விலையை மதிததால, மலைமீது இடி விழுவதுபோல அவன தலையில இடிவிழுவது நிச்சயம். (28)

வஜ்ரத்தில் பிராமண ஜாதி, க்ஷத்திரியஜாதி, வைச்ய ஜாதி, சூத்ரஜாதி, என்று நானகு ஜாதிகள. அவைகள ஒவ்வொனறிலும ஸதிரீஜாதி, புருஷஜாதி, நபுமஸக ஜாதி என்று மூன்று பேதங்கள். (29)

வஜ்ராதி ரத்னங்களில நலல ஒளி, பெரிய உருவம், வட்டவடிவம், இவைகள உள்ளவைகளாகவும், பிந்து, ரேகை இலலாமலுமிருப்பவைகள புருஷஜாதிகளாம். (30)

கோடுகள், புள்ளிகள உளளவைகளாய்ச சிறிய உருவ முள்ளவைகள், ஸதிரீ ஜாதி ரத்னங்களாம். இவைகளில் நல்ல ஒளியுளளவைகள் சிறந்தவைகளாம. அவைகளை ஆபரணங்களில இழைககவேண்டும. (31)

த்ராஸம் (கல்லின் உடபுறத்தில் பொரிசல் அல்லது கொப்பளம), காகபதம, ரேகை, சிறிய உருவம், உடைந்து

मालिन्यमपि यस्य स्युः तत्क्लीबं स्यात्कनिष्ठकम् ॥ ३२ ॥

पुंलिङ्गं सुमहारत्नं यस्य गेहेऽस्ति सर्वदा ।
तस्य भाग्यवतो भूयात् पुरुषार्थचतुष्टयम् ॥ ३३ ॥

स्त्रीलिङ्गरत्नं मुनयो यस्य कोशेऽस्ति नित्यशः ।
स्त्रीरत्नं च लभेत्तस्य पुत्रपौत्रादिकं फलम् ॥ ३४ ॥

क्लीबरत्नं गृहे यस्य वीर्यहानिर्दरिद्रता ।
भवेत्तच्च त्यजेद्धीमान् दुःखशोकभयप्रदम् ॥ ३५ ॥

इति रत्नोत्पत्ति. समाप्ता ॥

சிதறிய புள்ளிகள். அழுக்கு இவைகளுள்ள கற்கள் நபுமஸக ஜாதிகளாம். இவைகள் கடைததரமானவைகள். (32)

பெரியதான புருஷஜாதி ரத்னத்தை வீடடில் வைத் திருப்பவன பாக்கியவானாக இருபபான். நான்குவித புருஷார்த்தங்களையும் அடைவான். (33)

ஓ முனிவர்களே ! ஸ்திரீ ஜாதி ரத்னங்களைத் தனது பொக்கிஷததில வைததிருபபவன் சிறந்த ஸதிரீயை அடைவான. புத்திரர்களையும், பௌததிராகளையும் அடைவான். (34)

நபும்ஸக ரத்னங்களை வைததிருப்பவன் வீரியத்தை இழப்பான. தாரிததிரியததை அடைவான. அது துக்கத் தையும் சோகத்தையும் பயத்தையும் கொடுககும. ஆகையால அதை ஒதுககிவிட வேணடும. (35)

ரத்னோத்பத்தி முற்றும்.

अथ गुणदोषौ ।

रत्नानि धारयेत्कोशे शुद्धानि गुणवन्ति च ।
संभवं च तथा जातिं गुणं तेषां परीक्ष्य च ॥ १ ॥

कृते युगे कलिङ्गेषु कोसले वज्रसंभवः ।
हिमालये मतङ्गाद्रौ त्रेतायां कुलिशोद्भवः ॥ २ ॥

पौण्ड्रकेषु सुराष्ट्रे च द्वापरे पविसन्ततिः ।
वैराकरे च सोपाने कलौ हीरकसंभवः ॥ ३ ॥

गुणाः पञ्च समाख्याता दोषाः पञ्च प्रकीर्तिताः ।
छायाश्चतस्रो विज्ञेया वज्राणां रत्नकोविदैः ॥ ४ ॥

குண தோஷங்கள்

ரத்னங்களின் உத்பத்தி, ஜாதி, குணம இவைகளைப் பரீக்ஷிததுப்பாரதது அவைகளில தோஷமிலலாமல் குணமுளள ரதனங்களைப் பொக்கிஷததில வைத்துக காபபாறறவேண்டும. (1)

கிருதயுகத்தில கலிங்க தேசததிலும, கோஸல தேசத்திலும வஜ்ரம உண்டாயிற்று. திரேதா யுகததில இமய மலையிலும மதங்க பர்வததிலும உண்டாயிற்று. துவாபர யுகததில் பௌண்டிரகம், ஸுராஷடிரம, இரணடு இடங்களிலும உண்டாயிற்று. கலியுகத்தில வைராகரம, ஸோபானம் இரணடு இடங்களிலும உண்டாயிறறு. (2–3)

வஜ்ரங்களின் குணங்கள் ஐநது. தோஷங்கள் ஐந்து. சாயை (நிறம) நான்கு விதம. ரத்னபரீக்ஷகாகள் இவைகளைத தெரிந்துகொள்ளவேண்டும். (4)

षट्कोणत्वं लघुत्वं च समाष्टदलता तथा ।
तीक्ष्णाग्रहा (ता ?) निर्मलत्वं इति पञ्च गुणाः स्मृताः ॥

मलो बिन्दुस्तथा रेखा त्रासः काकपदं च यत् ।
एते दोषास्समाख्याताः पञ्च रत्नेषु कोविदैः ॥ ६ ॥

श्वेता रक्ता तथा पीता कृष्णा छाया चतुर्विधा ।
विप्रक्षत्रियवैश्यानां शूद्रजातेर्यथाक्रमम् ॥ ७ ॥

यज्ञैर्दानैस्तपोभिश्च यदाप्नोति तदाप्नुयात् ।
गुणयुक्तस्य वज्रस्य विप्रजातेर्विधारणात् ॥ ८ ॥

जयः पराक्रमस्तस्य शत्रुनाशश्च जायते ।
गुणवत्क्षत्रजातीयं वज्रं वसति यद्गृहे ॥ ९ ॥

அறுகோணமாக இருத்தல், கனமிலலாமல இருத்தல், ஸமவடிவமுள்ள எட்டு தளமாக இருததல, முனை கூர்மையாக இருததல, அழுககு இல்லாதிருத்தல என வஜ்ரத்தின குணங்கள ஐந்து. மலம (அழுக்கு அலலது மங்கல்), பிந்து (புள்ளி), ரேகை (கோடு), திராஸம (சிதைவு அல்லது பொரிசல), காகபதம (காக்கையின் கால போனற கோடு) என ஐந்து தோஷங்கள். (5–6)

வெளுப்பு, சிவப்பு, மஞ்சள், கருப்பு என நான்கு வித நிறங்கள். இநநானகு நிறங்களும முறையே பிராமஹண, க்ஷிததிரிய, வைச்ய, சூதர ஜாதிகள தரிக்கத்தக்கவை களாம். (7)

குணமுள்ள பிராம்ஹண ஜாதி வஜ்ரத்ததை தரிப்பவன யக்ஞம, தானம, தபஸஸு இவைகளால அடையக்கூடிய பலனகளை அடைவான. (8)

குணமுள்ள க்ஷத்திரிய ஜாதி வஜ்ரத்தை வீட்டில

कलाकुशलता द्रव्यं प्रजाक्षेमं यशो महत् ।
गुणिनः पविरत्नस्य वैश्यजातेर्विधारणात् ॥ १० ॥

परोपकारिता दाक्ष्यं धनधान्यसमृद्धयः ।
गुणयुक्तस्य वज्रस्य शूद्रजातेर्विधारणात् ॥ ११ ॥

मले मलिनता ख्याता धारणाद्दंष्ट्रिणो भयम् ।
कोणे व्याधिभयं प्रोक्तं मध्ये न हि भयं भवेत् ॥ १२ ॥

दोषेषु बिन्दुरावर्तः परिवर्तो यवाकृतिः ।
चतुर्धैवं समाख्याता बिन्दवो वज्रसंस्थिताः ॥ १३ ॥

रक्तोऽत्र वर्तुलो बिन्दुरावर्तः सव्यवर्तनः ।
रक्तश्च परिवर्तस्तु रक्त एवापसव्यकः ॥ १४ ॥

வைத்திருப்பவன ஜயம, பராகக்ரமம, சததுரு நாசம் இவைகளை அடைவான. (9)

குணமுள்ள வைச்ய ஜாதி வஜ்ரத்தைத தரிப்பவன் கலா ஸாமர்த்தியம், பொருள்கள, பிரஜைகளின க்ஷேமம், புகழ் இவைகளை அடைவான். (10)

குணமுள்ள சூத்திர ஜாதி வைரத்தைத் தரித்தால் பரோபகாரம் செய்தல், ஸாமர்த்தியம், தனதானிய ஸமிருத்தி இவைகள் உண்டாகும். (11)

மலதோஷமுள்ளது அழுக்கடைந்ததைபோல ஒளி மங்கி இருக்கும். அதைத்தரித்தால் விஷப்பல் உள்ளவைகளால (பாம்பு முதலியவைகளால) பயம உண்டாகும. ஓரத்தில அழுக்கு இருந்தால் வியாதியால், பயம் உண்டாகும். அழுக்கு நடுவிலிருந்தால் பயமில்லை. (12)

பிந்து (புள்ளி) என்ற தோஷமானது, பிந்து, ஆவர்த்தம, பரிவர்த்தம், யவை, என நான்கு வடிவமாகக கூறப்பட்டிருககிறது. (13)

बिन्दुरायुर्धनं हन्यादावर्तो भयमावहेत् ।
परिवर्ते भवेद्व्याधिर्यवे तु फलमुच्यते ॥ १५ ॥

स च रक्तस्तथा पीतः श्वेतश्चेति त्रिधा मतः ।
रक्तवर्णयवे ख्यातं गजाश्वानां विनाशनम् ॥ १६ ॥

यवः पीतः कुलस्यान्तं धनमायुः सिते भवेत् ।
एवं दोषा गुणाश्चोक्ता यवबिन्दोरशेषतः ॥ १७ ॥

अथ रेखा —

सव्यवक्त्रा शुभा रेखा वामवक्त्रा भयङ्करी ।
छेदभ्रान्तिकरी छेदा रेखा शस्त्रभयङ्करी ॥ १८ ॥

பிநது எனபது சிவபபாகவும வட்டமாசவும் இருககும். ஆவர்த்தம என்பது சிவபபாகவும வட்டமாகவும வலமாக சுழித்தும் இருககும. பரிவாததமென்பது சிவபபாகவும வட்டமாகவும், இட மாகசசுழிததும இருக்கும. (14)

பிநதுதோஷமானது, ஆயுள், தனம இவைகளை நாசம் செய்து விடும. ஆவாததம என்ற தோஷம பயத்தையுண்டு பண்ணும. பரிவாத்தம என்ற தோஷம வியாதியை உணடு பண்ணும. இனி யவையின பயனைக்கூறுகிறேன. (15)

யவையானது சிகபபு, மஞசள், வெளுப்பு என மூன்று விதமாம. யவை சிகப்பாக இருநதால் யானை குதிரைகள அழியும். யவை மஞசள நிறமாக இருந்தால் குலத்தையே அழிததுவிடும் யவை வெளுபபு நிறமாக இருநதால் தனத்தையும ஆயுளையும விருததி செய்யும என யவை (யவை தானியத்தைப்போனற உருவம) என்ற பிநது (புள்ளி) வின தோஷங்களும குணங்களும முழுமையும கூறப்பட்டன. (16-17)

இனி ரேகையை (ரேகை=கோடு) க்கூறுகிறேன். ஸவ்ய வக்த்ரம் (வலது பக்கத்தில் முகம்) வாமவக்த்ரம் (இடது

पक्षद्वयप्रदृश्या या छेदगा सा प्रकीर्तिता ।
रेखा बन्धुविनाशाय जायते वज्रसंस्थिता ॥ १९ ॥

भिन्नं भ्रान्तिकरं त्रासः सन्त्रासं जनयेत्स्फुटम् ।
अङ्कः काकपदाकारो दृश्यते यः पवौ स्थितः ॥ २० ॥

स मृत्युमादिशत्याशु धनं वा सकलं हरेत् ।
भग्नाग्रं भग्नधारं च दलहीन चतुर्दलम् ॥ २१ ॥

பக்கத்தில முகம), சேதம் (நடுவில் விட்டிருப்பது), ரேகை (நடுவில விடாமல தொடர்ச்சியாக இருககும கோடு), சேதகம (இரு பக்கங்களிலும முகப்புபோல் காணப் பட்டால அதறகு சேதகம எனறு பெயா.) இவ்விதமாக ரேகா தோஷங்கள் ஐந்து விதமாகும் இவைகளில், வலது பக்கததில முகபபு உள்ளது சுபமானது. சுபபலனைக் கொடுககும. இடது பக்கததில் முகப்பு உளளது பயத்தை உண்டுபணணும. நடுவில விடுபடட கோடு வெட்டுக காயததைபும், சிததப்பிரமையையும் உண்டுபணணும. ஸாதாரணமான கோடு ஆயுததாால பயததை உணடு பண்ணும. இருபககங்களிலும முகப்பு அல்லது கத்தரிககப் பட்டதுபோல காணப்படும "சேதகா" எனற கோடு காணப்பட்டால அநத வஜ்ர ரதனம பந்துககளின அழிவையுண்டுபணணும (18–19)

வைரம் உடைநதிருந்தால் சித்தப்பிரமையை உண்டு பண்ணும. திராஸம (சிதைந்தது போலவோ அலலது கொபபளமுள்ளது போலவோ காணபபடுவது) என்ற தோஷம காணப்பட்டால மனதுக்கு பயத்தை உண்டு பணணும்; நிச்சயம. வஜ்ரததில் காககையின காலைப போல காணபபட்டால அந்தக்காகபதமென்ற தோஷம அதிசீக்கிரததில் மரணத்தைககொடுக்கும, அலலது செல்வம் யாவும் அழிநதுவிடும. தலைப்பு உடைந்தது, முனை

कान्तिहीनं च यद्वज्रं दोषाय न गुणाय तत् ।
एवं दोषा गुणाः प्रोक्ता वज्राणां सोमभूभुजा ॥ २२ ॥

इति वज्रपरीक्षा सपूर्णा ॥

உடைநதது, தளமிலலாதது, நானகு தளமாக உளளது, ஒளி இலலாதது இவைகள தோஷதனை (கெடுதலை) உண்டுபண்ணும. நனமையை உணடுபண்ணாது எனறு ஸோமபூபாலன வஜர ரதனததின தோஷங்களையும குணங்களையும் கூறியுளளார். (20–22)

வஜர பரீக்ஷை முறறும.

अथ मुक्ता ।

इभाहिघनमत्स्यानां शीर्षे मुक्ताफलोद्भवः ।
त्वक्पाग्शुक्तिशङ्खानां गर्भान्मुक्ताफलोद्भवः ॥ १ ॥

धाराधरेषु जायेत मौक्तिकं जलबिन्दुभिः ।
दुर्लभं तन्महारत्नं देवैस्तन्नीयतेऽम्बरात् ॥ २ ॥

गजाहिजं सुदुष्प्रापं मौक्तिकं तपसा विना ।
मौक्तिकं शुक्तिजं लभ्यमाकरेषु कलौ नृभिः ॥ ३ ॥

कुक्कुटाण्टसमं वृत्तं मौक्तिकं निबिडं गुरु ।
घनजं भानुसंकाशं देवयोग्यममानुषम् ॥ ४ ॥

முத்துக்களின் பரீக்ஷை

யானை, பாமபு, மேகம, மத்ஸயம் இவைகளின் தலையில முததுகள் உண்டாகினறன. மூங்கில், சிப்பி, சங்கு இவைகளின் கர்ப்பததில முததுக்கள் உண்டாகின்றன. மேகங்களில் ஜலபிந்துக்கள விழுந்து அவைகள் முத்துககளாக ஆகினறன. இநத முத்துக்களை தேவர்கள ஆகாசததிலேயே எடுத்துச்சென்று விடுகிறார்கள. ஆகையால் இவைகள் கிடைப்பது அரிது. (1-2)

யானை, பாம்பு இவைகளின தலையில உண்டாகும முததுக்கள தவம செயயாதவர்களுககுக கிடைப்பதரிது. இக்கலியில சிப்பிகளில உண்டாகும முததுக்கள ரத்னாகரங்களில (ஸமுத்திரததில்) மனிதர்களுக்குக்கிடைக்கக்கூடியவைகள. மேகததில உண்டாகும முததானது கோழிமுட்டையைப்போலவும் வட்டவடிவமாகவும் அழுத்தமாகவும கனமாகவும சூரிய ஒளியைப்போல் மிகவும பிரகாச

काम्भोजकुम्भिसंभूतं धात्रीफलनिभं समम् ।
आताम्रपिञ्जरच्छायं मौक्तिक मन्ददीधिति ॥ ५ ॥

फणिजं वर्तुळं रम्यं नीलच्छायं महाद्युति ।
पुण्यहीना न पश्यन्ति वासुकेः कुलसंभवम् ॥ ६ ॥

कोलकं कोलसदृशं तद्दंष्ट्रासदृशच्छवि ।
अलभ्य मनुजै रत्नं मौक्तिकं पुण्यवर्जितैः ॥ ७ ॥

गुञ्जाफलसमस्थौल्यं तिमिजं मौक्तिकं लघु ।
पाटलीपुष्पसदृशं मन्दजा[त्यो] सुवर्तुळम् ॥ ८ ॥

முளளதாகவும இருககும. இது தேவாகள் தரிகககதககது, மனிதாகளுககுககிடைபபது அரிது. (3–4)

காமபோஜ தேசததிய கஜததின் மஸ்தகததில் உணடாகும முததுக்கள நெல்லிககனியைபபோனற உருவம, காததிரம் ஓரஙகளில சிவபபான மஞ்சள் நிறம், மஙகலான பிரகாசம, இவைகளுளளதாக இருககும. (5)

ஸர்பபததின தலையில உண்டாகும (நாகரதனம எனப்படும்) முததானது வடடவடிவமாகவும, மிக ரமணீயமாகவும, நீல நிறமாகவும, மிகுநத ஒளியுள்ளதாகவும் இருக்கும். வாஸுகியின குலததில உணடாகும இந்த ரத்னததைப புணணியம செயயாதவாகள் கண்ணாலும பார்ககமுடியாது. (6)

காட்டுப்பன்றியின தலையில உண்டாகும் முததுபன்றியைபபோனற வடிவமும அதன் பல்லின ஒளியும உடையதாக இருककும. இது புண்ணியம செய்யாதவர்களுக்குக கிடைபபதரிது. (7)

திமி எனற மத்ஸய விசேஷத்தின தலையிலுண்டாகும் முததானது குனறிமணியின காததிரமுளளதாகவும மலேசாகவும் இருக்கும. (நிறத்தில்) பாதிரிபபூவைப்

वंशजं शशिसंकाशं कङ्कोलीफलमात्रकम् ।
प्राप्यते बहुभिः पुण्यैः तद्रक्ष्यं वेदमन्त्रतः ॥ ९ ॥

वर्षोपलसमं दीप्त्या पाञ्चजन्यकुलोद्भवम् ।
करोता डम्भाणं तत् कान्तं पापहरं शुभम् ॥ १० ॥

शुक्तिजं त्वम्बुधेर्मध्ये सिंहले चारवाटके ।
पारसीके बर्बरे च भवेन्मुक्ताफलं शुभम् ॥ ११ ॥

स्वात्यां स्थिते रवौ मेघैर्ये मुक्ता जलबिन्दवः ।
ते शीर्णाः शुक्तिभिर्मुक्ताः [पीताः] जायन्ते निर्मलत्विषः ॥

போலவும் ஒளி குன றியு ம நல்ல வட்டவடிவமாகவும இருககும. (8)

மூங்கிலில் உண்டானது சநதிரனைப்போன்ற பிரகாச முடையது. கங்கோலப்பழததின் (வால்மிளகின) அளவுள்ள தாகவும இருக்கும். இது வெகுவாக புண்ணியம செய்தவர் களுககுததான கிடைககும். இதை வேத மந்திரங்களால் ரக்ஷைசெய்து காப்பாற்றவேண்டும். சங்குகளில உண்டாகும முத்துக்கள ஆலங்கட்டியின் நிறம, புரு முட்டையின் காத்திரம, நலல ஒளி இவைகளையுடையதாம, இது சிறந்தது. பாபங்களைபபோககும். (9–10)

சிப்பியிலுண்டாகும் முத்தானது சிங்களம், ஆரவாடம், பாரஸீகம், பாபரம இந்த இடங்களில் ஸமுததிர மத்தியில உண்டாகினறது. ஸ்வாதியில் சூரியன் ஸஞ்சரிக்கையில மேகத்திலிருந்து விழும ஜலபிநதுக்கள் சிதறி அவைகளை சிபபிகள உட்கொள்ளுவதால இநத முத்து உணடாகிறது. இது மங்கலாக இலலாமல ஒளியுளளதாக இருককும. இது சிறநதது. (11–12)

स्थूला मध्यास्तथा सूक्ष्माः बिन्दुमानानुसारतः ।
भवन्ति मुक्तास्तासां च मौल्यं तन्मानरूप्यतः ॥ १३ ॥

रुक्मिण्याख्या भवेच्छुक्तिः तस्यां जातं प्रमौक्तिकम् ।
निर्मलं कुङ्कुमच्छायं जातीफलसमं वरम् ॥ १४ ॥

अमौल्यं तद्विनिर्दिष्टं रत्नलक्षणकोविदैः ।
दुर्लभं नृपयोग्यं तत् स्वल्पभाग्यैर्न लभ्यते ॥ १५ ॥

सुस्निग्धं मधुरच्छायं मौक्तिकं सिंहळोद्भवम् ।
आरवाटसमुद्भूतं पीतच्छायं सुनिर्मलम् ॥ १६ ॥

சிப்பியில் உண்டாகும் முத்துககள் மேகஜல பிந்துக களின் அளவை அனுஸரித்து பெரிதாகவும், நடுததரமாயும, சிறிதாகவும இருக்கும. இவைகளின விலை இவைகளின் காத்திரததைப பொருததததேயாம. (13)

ருக்மிணி என்ற சிபபியில் உணடாகும் முத்துக்கு ப்ரமௌகதிகம் (சிறந்த முத்து) எனறு பெயா. இது சுத்த மாகவும், குங்கும நிறமுள்ளதாகவும, ஜாதிக்காயின் காததிர முள்ளதாகவும இருக்கும. இது மிகச்சிறநதது. ரத்ன பரீக்ஷையில் கைதேர்ந்தவர்கள் இதறகு விலை மதிப்பே கிடையாது எனறு கூறுகினறனர். இது கிடைப்பதரிது. இது அரசாகள் தரிககததக்கது. ஸவல்ப பாககியம் செய்தவர்களுககுக் கிடைக்காது. (14–15)

சிமஹளத்தில உண்டான முத்தானது வழுவழுப்பும் இனிமையான நிறமும உளளது.

ஆரவாடத்தில் உண்டான முத்து மஞ்ஜள் நிறமாகவும் சுத்தமாகவும் இருககும. (16)

पारसीकोद्भवं स्वच्छं सितं मुक्ताफलं शुभम् ।
ईषत्श्यामं च रूक्षं च मौक्तिकं बर्बरोद्भवम् ॥ १७ ॥

चत्वारः स्युर्महादोषाः षण्मध्याः परिकीर्तिताः ।
एवं दश समाख्यातास्तेषां वक्ष्यामि लक्षणम् ॥ १८ ॥

यत्रैकदेशसंलग्नः शुक्तिखण्डो विभाव्यते ।
शुक्तिलग्नः समाख्यातः स दोषः कुष्ठकारकः ॥ १९ ॥

मीनलोचनसंकाशो दृश्यते मौक्तिके तु यः ।
मत्स्याक्षस्स तु दोषः स्यात्पुत्रनाशकरो ध्रुवम् ॥ २० ॥

दीप्तिहीनं गतच्छायं जरठं तद्विदुर्बुधाः ।

பாரஸீகத்தில உண்டான முதது நிர்மலமாகவும் வெண்மையாகவும் இருக்கும். இது சிலாககியமானதாம.

பர்பர தேசத்திலுண்டாகும் முத்தானது சிறிது பசுமையாகவும் பளபளப்பு இலலாமலும இருக்கும. (17)

முத்துக்களின் மஹா தோஷங்கள் நான்கு. நடுத்தரமான தோஷங்கள ஆறு. ஆகப்பத்து தோஷங்களின் இலக்கணத்தைக் கூறுகிறேன். (18)

முத்தின் ஒரு பக்கததில் சிப்பி ஒட்டிககொண்டிருக்கும். இதற்கு சுக்தி லக்கினம (சிப்பி சேர்நதது) என்று பெயர். இநத தோஷமுள்ளது குஷடரோகத்தை உண்டுபண்ணும்.

முத்தில் மீன் கணபோலக் காணப்படும். இந்த தோஷத்திற்கு மத்ஸ்யாக்ஷம (மீன் கண்) என்று பெயர். இது நிச்சயமாக புததிர நாசததை உண்டுபண்ணும். (20)

ஒளியின்றி நிறம் குன்றிய முத்துக்கு ஜரடம் (கிழடு

दारिद्र्यजननं यस्मात्तस्मात्तत्परिवर्जयेत् ॥ २१ ॥

मौक्तिकं विद्रुमच्छायमतिरक्तं विदुर्बुधाः ।
तस्मिन् सन्धारिते मृत्युर्जायते नात्र संशयः ॥ २२ ॥

उपर्युपरि तिष्ठन्ति वलयो यत्र मौक्तिके ।
त्रिवृतं नाम तत्ख्यातं दुर्भगत्वविधायकम् ॥ २३ ॥

अवृत्तच[व]लनं यत्तु चर्पटं तन्निगद्यते ।
मौक्तिकं ध्रियते येन तस्याकीर्तिर्भवेत्सदा ॥ २४ ॥

त्रिकोणं तु समाख्यातं सौभाग्यक्षयकारकम् ।
दीर्घं यत्तु कृशं प्रोक्तं यशोविध्वंसकारकम् ॥ २५ ॥

நாள்ப்பட்டு உருக்குலைந்தது) என்று பெயர். இது தாரித்திரியத்தையுண்டுபண்ணும். ஆகையால் இதை நீக்கிவிடவேண்டும். (21)

பவழ நிறமுள்ள முத்துக்கு அதிரக்தம் என்று பெயர். அதைத்தரித்துகொண்டால் மரணமடைவான. ஸந்தேகமே இல்லை. (22)

முத்தில் ஒன்றுக்கு மேலொன்ருக (மூன்று) வளையங்களிருக்கும். இந்த தோஷததிற்கு திருவிருதம என்று பெயர். இதைத் தரிப்பவன எலா பாக்கியங்களையும் இழந்து விடுவான். (23)

முத்தில் ஒட்டமாக இல்லாமல சுழிகளிருந்தால அந்த தோஷத்திற்க சர்படம் என்று பெயர் இதைத் தரிப்பவனுக்கு எப்பொழுதும் அபகீர்ததி உண்டாகும (24)

முக்கோண வடிவமான முத்து ஸௌபாக்கியத்தை அழித்துவிடும்.

நீண்டு (காத்திரமாக இல்லாமல்) இருக்கும் முத்துக்கு

निर्भुग्नमेकतो यत्तु कृशपार्श्वं तदुच्यते ।
सदोषं मौक्तिक नित्यं निरुद्योगकरं हि तत् ॥ २६ ॥

अवृत्त पीठकोपेतं खण्डसंभिन्नरूपितम् ।
अरम्यं गुणहीनं च स्वल्पमौल्यं हि मौक्तिकम् ॥ २७ ॥

तारकाद्युतिसंकाशं सुतारं तन्निगद्यते ।
सुवृत्तं मौक्तिकं यत्स्याद्गुणवत्तत्प्रकीर्त्यते ॥ २८ ॥

स्वच्छं दोषविनिर्मुक्त निर्मलं मौक्तिक मतम् ।

கருசம (சீமபியது) என்று பெயர். இது புகழை அழிதது விடும். (25)

ஒரு பக்கத்தில ஒடுக்கு விழுந்ததற்கு க்ருசபார்சவம் (பக்கததில ஒடுக்கு விழுந்தது) என்று பெயர். இநத தோஷம உத்தியோகமற்றவனுகச செய்துவிடும். (26)

வட்டவடிவமாக இலலாதது, பீடமுளளது (அடிப் பக்கத்தில் பீடமபோல மட்டமாக இருப்பது அதாவது ஸம தரையில் வைத்தால் உருண்டு ஓடாமல் பலகையைப்போல் வைத்த இடத்திலேயே அசையாமலிருககுமபடி அகனறு இருபபது), உடைநதது, வரிசலுள்ளது, சுறுக்கமுள்ளது. பார்வைகக ரமணீயமாக இலலாதது, நலல குணமிலலாதது, இநத முததுககள குறைநத விலையுளளவைகளாகும். (27)

நக்ஷத்திரததின் ஒளியை பபோனற ஒளியுடைய முத்துக்கு "ஈஷதாரம" எனறு பெயா.

நல்ல வட்ட வடிவமான (உருண்டை வடிவமான) முத்துக்கு "குணவத" என்று பெயர். (28)

தோஷமிலலாமலிருப்பதுடன் நலல ஒளி வீசும் முத்துக்கு "நிர்மலம" என்று பெயர்.

गुरुत्वं तोलने यस्य शशिबिम्बसमं च यत् ॥ २९ ॥

वृत्तं रेखाविहीनं तत् स्निग्धमस्फुटितं शुभम् ।
इति सर्वगुणोपेतं मौक्तिकं येन धार्यते ॥ ३० ॥

तस्यायुर्वर्धते लक्ष्मीः सर्वपापं प्रणश्यति ।
चतुर्धा मौक्तिकच्छाया पीता च मधुरा सिता ॥ ३१ ॥

नीला चेति समाख्याता रत्नतत्त्वपरीक्षकैः ।
पीता लक्ष्मीप्रदा ज्ञेया मधुरा बुद्धिवर्धिनी ॥ ३२ ॥

सिता यशस्करी च्छाया नीला सौभाग्यनाशिनी ।

எடையில அதிகபபளுவும சநதிரபிமபம் போன்றும் வட்டவடிவமும் கோடு, விரிசல், ஒடைசல இல்லாமலும் இருக்கும் முத்துக்கு "ஸநிக்தம்" (மநோஹரம் அல்லது பளபளப்பு) என்று பெயர்.

இத்தகைய ஸகலவிதமான குணங்களுடன் கூடிய முத்தைத் தரிபபவனுக்கு ஆயுள் விருததியடையும செலவம் விருததியடையும. ஸகல பாபங்களும நசிக்கும. (29-31)

முத்துக்களுக்கு மஞ்சள-மதுரம-வெளுபபு-நீலம என்று சாயை (நிறம்) நான்குவிதம் என ரதனதத்துவத்தைப் பரீக்ஷித்துப் பார்ப்பவாகள் கூறுகின்றனர்.

மஞ்சள் நிறமான முத்து செல்வத்தைக் கொடுக்கும்.

மதுர (மதுவையொதத) நிறமுளள முத்து புத்தியை விருத்தி செய்யும. (32)

வெணமை நிறமுள்ள முத்து புகழைக் கொடுக்கும்.

நீல நிறமுள்ள முத்து ஸௌபாக்கியத்தை நாசம் செய்துவிடும.

माञ्जलिः प्रोच्यते गुञ्जा तास्तिस्रो रूपकं भवेत् ॥ ३३ ॥

रूपकैर्दशभिः प्रोक्तः कळञ्जो नाम नामतः ।

मानम् —

कांस्यपात्रद्वयं वृत्तं समान रूपमानतः ॥ ३४ ॥

चतुश्छिद्रसमायुक्तं प्रत्येकं रज्जुयन्त्रितम् ।
दण्डः कांस्यमयः श्लक्ष्णः द्वादशांगुलिसंमितः ॥ ३५ ॥

अंशद्वयसमानश्च प्रान्तयोर्मुद्रिकायुतः ।
मध्ये तस्य प्रकर्तव्यः कण्टकः कांस्यनिर्मितः ॥ ३६ ॥

पञ्चांगुलात्ततस्तस्य मूलछिद्रं प्रकल्पयेत् ।
निवेश्या छिद्रदेशेऽस्य शलाकाङ्गुलिमात्रका ॥ ३७ ॥

ஒரு குன்றிமணி இடைக்கு மாஞ்சலி என்று பெயர். மூன்று குன்றிமணி இடைக்கு ரூபகம் (பணவிடை) என்று பெயர். பத்துப் பணவிடை கொண்டது ஒரு களஞ்சம (கழஞ்சு) என்று பெயர்.

எடை:—

ஸம எடையுள்ள வட்டமான இரண்டு வெண்கலத் தட்டுகளில் நான்கு துவாரங்கள் செய்து அவைகளில் கயிறுகளைக் கட்டவேண்டும்.

கரடு முரடு இல்லாமல 12 அங்குலம் நீளமுள்ள வெண்கலக் கோலின் நடுமத்தியில் வெண்கலத்தால் முள் வைத்து, அதன் அடியில் துவாரம் செய்து, கைப்பிடியின் இரண்டு பக்கத்திலுமுள்ள தோரணங்களையும் முள்ளின் இரண்டு பக்கங்களிலும் பொருந்தவைத்து இணைக்க

शलाके प्रान्तयोस्तस्य कीलयेत्तोरणाकृती ।
तोरणस्य शिरोमध्ये कर्तव्या लघुमण्डली ॥ ३८ ॥

तत्र रज्जुं निबध्नीयात् तां दृष्ट्वा तोलयेत्सुधीः ।
कलञ्जमानकं द्रव्यमेकदेशे निवेशयेत् ॥ ३९ ॥

अन्यतो जलबिन्दुं च तोलनार्थं निनिक्षिपेत् ।
कण्टके तु समे जाते तारगस्य च मध्यगे ॥ ४० ॥

तदा समं विजानीयात् तोलनं नाम कोविदः ।
चत्वारि त्रीणि युग्मं वा तथैकं वा तुलास्थितम् ॥ ४१ ॥

समं कलञ्जमानेन तच्छ्रेष्ठं स्याद्यथोत्तरम् ।
नवमात्पञ्चम यावत् कलञ्जेन समं तु तत् ॥ ४२ ॥

வேண்டும. முளளின இரு பகககங்களிலும 5 அங்குலம விடடு துவாரம செய்து, தராசின கயிறுகளை அதில முடியவேண்டும். (அபபொழுது முளளு ஸமமாக நிறக வேணடும). கைப்பிடியில மேலபக்கததில் கயிறறைக கட்டிததூக்கி முள்ளைப பாரதது எடை போடவேண்டும்.

ஒரு தட்டில எடைபோடடு மற்றொரு தட்டில் நீர்ச சொட்டுகளை விட்டுவர, முளளு நடுநிலையில நினறால எடை ஸமமாகும.

ஒரு கழஞ்சுககு 4 முதல் 1 முத்து வரையில நின்றால், அந்த முததுககள் "ச்ரேஷ்டம" மிகசசிறநததவைகள் எனப் படும. அவைகளிலும அந்க எடை நிற்தம முதது மிகச சிறந்ததாம.

ஒரு கழஞ்சு எடைக்கு 9 முதல 5 முத்துக்கள் வரையில

तत्क्रमादुत्तम ज्ञेयं मौक्तिकं रत्नकोविदैः ।
चतुर्दशात्समारभ्य दशसंख्यावधिक्रमात् ॥ ४३ ॥

कलञ्जस्य समानत्वात् मौक्तिकं मध्यमं स्मृतम् ।
आरभ्य विंशतिं यावत् क्रमात् पञ्चदशावधि ॥ ४४ ॥

लघ्व्यस्ताः कथिता मुक्ताः मौल्यं च तदनुक्रमात् ।
अतः परं च सूक्ष्माणि मौक्तिकानि प्रचक्षते ॥ ४५ ॥

तोलने क्रम एष स्यात् मूल्ये वाऽपि निरूपितः ।
सूक्ष्माणां स्वल्पकं मौल्यं लघूनां लघुमूल्यकम् ॥ ४६ ॥

मध्यानां मध्यमं मूल्यं गुरूणां गुरुमूल्यता ।
कलञ्जद्वयमानेन यद्येकं मौक्तिकं भवेत् ॥ ४७ ॥

நினருல அவைகள் "உத்தமம" (உயர்தர முத்துக்கள்) எனப்படும.

ஒரு கழஞ்சு எடைக்கு 14 முதல 10 முத்துக்கள் வரையில் நினருல் அவைகள "மத்யமம" (நடுத்தர முத்துககள்) எனபபடும.

ஒரு கழஞ்சு எடைக்கு 20 முதல 15 முத்துக்கள் வரையில் நினருல அவைகள் 'லகு" (இலகு முததுக்கள்) எனப்படும. இவைகளின் விலை அவைகளின் எடையை யனுசரித்ததேயாம்.

இவைகளைக காட்டிலும் சிறிய முத்துககளும் உண்டு. முத்துக்களை எடைபோடும முறையும் விலை மதிப்புப் போடும் விதமும இவ்வாறு கூறப்பட்டன.

ஸன்ன முததுக்களுக்கு விலை மிகவும் குறைவு. லகு முத்துக்களுககு இலகுவான விலைதான. நடுத்தர முத்துக்

न धार्यं नरनाथैस्तत् देवयोग्यमनुत्तमम् ।
उत्पत्तिराकराद्यायाः (श्च) गुणदोषाः शुभाशुभाः ।
तोलनं मौल्यविन्यासः कथितास्सोमभूभुजा ॥ ४८ ॥

इति मुक्ताः ॥

களுக்கு நடுததர விலைதான். அதிக எடையுளள முத்துக் களுககு விலை அதிகம்.

ஒரு முத்து இரண்டு கழஞ்சு எடை இருந்தால், அது தேவார்ஹமானது. மிகமிகச் சிறந்தது. அதை அரசனும் தரிக்கலாகாது.

முத்துக்கள் உண்டாகும் இடங்கள், கிடைக்கும் இடங்கள, குணங்கள், தோஷங்கள, நலல பலன்கள, எடை போடுதல, அவைகளின் விலை, இவைகளை இவ்விதம் ஸோம பூபாலன் கூறியிருக்கிறார்.

முத்துககள முற்றும்.

अथ माणिक्यम् ।

सिन्धौ रावणगङ्गायां सिह्मळे जन्म कीर्तितम् ।
क्षेत्राणि तत्र चत्वारि माणिक्यस्य जगुर्बुधाः ॥ १ ॥

सिह्मळं प्रथमं क्षेत्रं तथा कालापुरं परम् ।
अ(आ)न्ध्रं तृतीयमादिष्टं चतुर्थं तुम्बरं स्मृतम् ॥ २ ॥

अशोकपल्लवच्छायं अ(आ)न्ध्रे सौगन्धिकं विदुः ।
तुम्बुरू(रं) छायया नीलं नीलगन्धि प्रकीर्तितम् ॥ ३ ॥

सिह्मळे तु भवेद्रक्तं पद्मरागमनुत्तमम् ।

மாணிக்க பரீக்ஷை.

மாணிக்கமானது ஸிந்து, ராவண கங்கை, சிங்களம் இவைகளில் உண்டாகின்றது.

மாணிக்கம் நான்கு இடங்களில உண்டாகின்றது என்று அறிவாளிகள் கூறுகின்றனர். (1)

அவைகளில் சிங்களம் முதலாவது இடம். காலாபுரம் இரண்டாவது இடம். அ (ஆ) ந்திரம மூன்றுவது இடம். தும்பரம் நான்காவது இடமாம். (2)

அ (ஆ) ந்திர தேசத்தில் உண்டாகும் மாணிக்கம் அசோகத்தளிர் நிறமுளளது. இதற்கு "ஸௌகந்திகம" என்று பெயா.

தும்புரத்தில உண்டாவது நீலநிறமுள்ளதாம். இதற்கு "நீலகந்தி" என்று பெயர். (3)

சிங்களத்தில் உண்டாவது சிகப்பு நிறமாக இருக்கும், இதற்கு "பத்மராகம்" என்று பெயர்,

पीतं कालापुरोद्भूतं कुरुविन्दमिति स्मृतम् ॥ ४ ॥

उत्तमं सिंहलोद्भूतं निकृष्टं तुम्बुरोद्भवम् ।
मध्ययोर्मध्यमं ज्ञेयं माणिक्यं क्षेत्रभेदतः ॥ ५ ॥

माणिक्यस्य समाख्याता अष्टौ भेदा मुनीश्वरैः ।
गुणाश्चत्वार आख्याताः छायाः षोडश कीर्तिताः ॥ ६ ॥

छायाद्वितयसंबद्धं द्विछायं बन्धुनाशनम् ।
द्विरूपं द्विपदं तेन मासैकेन पराभवः ॥ ७ ॥

संभेदं भिन्नमित्युक्तं शस्त्रघातविधायकम् ।

காலாபுரத்தில உண்டாவது மஞ்சள் நிறமாக இருக்கும் இதற்கு "குருவிந்தம்" என்று பெயர். (4)

இவைகளில் சிங்களத்தில உண்டாவது சிறந்தது. தும்புரத்தில் உண்டாவது கடைத்தரமானது. மற்ற இரு இடங்களிலும் உண்டாவது நடுத்தரமானது. இவைகள் இடங்களின் வேற்றுமையாலுண்டாகும் குணபேதங்களாம் (5)

மாணிக்கம் எட்டு விதமென்று முனிவர்கள் கூறுகின்றனர். அவைகளின் நலல குணங்கள் நான்கு. சாயை (நிறம்) பதினாறு விதமாம். (6)

இரண்டு விதமான நிறம் கலந்திருந்தால் அதற்கு "துவிச்சாயம" (இரண்டுவித நிறம் கலந்தது) என்று பெயர். இந்த தோஷம் பந்துக்களை வதைக்கும்.

ஒரே கல்லில் இரண்டு உருவம் காணப்பட்டால் அதற்கு "துவிபதம்" என்று பெயர். இந்த தோஷம் ஒருமாத காலத்திற்குள் அவமானததை உண்டுபண்ணும். (7)

உடைந்திருந்தால அதற்கு "பின்னம்" என்று பெயர், இந்த தோஷம் ஆயுதங்களால் தாக்குறச் செய்யும்.

कर्करं शर्करायुक्तं पशुबन्धुविनाशनम् ॥ ८ ॥

दुग्धलिप्तसमं यत्तु लशुनापदमुच्यते ।
अशोभन तदुद्दिष्टं माणिक्यं मणिकोविदैः ॥ ९ ॥

मधुबिन्दुसमच्छायं कामलं परिकीर्तितम् ।
आयुर्लक्ष्मीं जयं हन्ति सदोषं तन्न धारयेत् ॥ १० ॥

रागहीनं जडं प्रोक्तं धनधान्यापवादकृत् ।
धूम्रं धूम्र(म)समाकारं वैद्युतं भयमावहेत् ॥ ११ ॥

ईदृग्दोषयुता निन्द्याः मणयो मूल्यवर्जिताः ।

மணல் கலந்திருந்தால் அதற்கு 'காகரம்' என்று பெயர். இந்த தோஷம் பசுக்களையும், சுற்றத்தாரையும் அழித்துவிடும் (8)

கல்லில பால் படிந்ததுபோல் காணப்பட்டால் அதற்கு "லசுநாபதம்" என்று பெயர். இந்த தோஷம் அமங்கள கரமென்று ரத்ன பரீக்ஷை தெரிந்தவர்கள் கூறுகின்றனர்.(9)

தேன் சொட்டின் நிறமுடையதற்கு "காமலம்" என்று பெயர். இந்த தோஷம், ஆயுள், செலவம், ஜயம் இவைகளை ஒழித்துவிடும். ஆகவே இதைத் தரிக்கலாகாது. (10)

சிகப்பு நிறமாக இலலாததற்கு "ஜடம்" என்று பெயர் இது தனம தானியங்களை நாசம செய்துவிடும்.

புகை நிறமாக இருப்பதற்கு "தூம்ரம்" என்று பெயர். இந்த தோஷம் இடியினுல பயததை யுண்டுபண்ணும (11)

இத்தகைய (எட்டுவித) தோஷமுள்ள மாணிககங்கள் நிந்திக்கத்தக்கவைகளாம். இவைகளுக்கு விலையே கிடையாது.

अपि प्राप्य न ते धार्याः गृहे शोभनमिच्छता ॥ १२ ॥

माणिक्यस्य गुणाः प्रोक्ताः चत्वारो मुनिपुङ्गवाः ।
स्निग्धच्छाया गुरुत्वं च नैर्मल्यमतिरक्तता ॥ १३ ॥

इति माणिक्यम् ॥

இநத தோஷமுள்ளவைகள ஒரு சமயம் கையில் கிடைததாலும வீட்டில் சுப சோபனங்களை விரும்புகிறவன் அதைத தரிக்கலாகாது. (12)

ஓ முனிவர்களே! மனதைக கவரும பளபளப்பு (ஒளி), கனமாக இருத்தல, மங்கலாக இலலாமை, நல்ல சிகப்பு நிறம, ஆகிய நானகு குணங்கள் கூறப்பட்டிருக்கின்றன.

மாணிக்கம் முறறும்.

—O—

अथ पद्मरागः ।

सर्वलक्षणसंपन्ने पद्मरागे गृहे स्थिते ।
अश्वमेधफलं तस्य वित्तमायुर्धनं भवेत् ॥ १ ॥

छाया या पद्मरागस्य रक्ता कोकनदप्रभा ।
छायास्तु कुरुविन्दस्य चत्वारः परिकीर्तिताः ॥ २ ॥

अच्छक्षीरसमभा (समाभासा) कुङ्कुमोदकसन्निभा ।
ईषद्रक्ता भवेच्छाया सौगन्धिकमणेरियम् ॥ ३ ॥

नीलोत्पलदळप्रख्या लोहाग्निविटसमप्रभा ।

பத்மராக பரீக்ஷை

ஸகல லக்ஷணங்களுடன் கூடிய பத்மராகமணி வீட்டிலிருந்தால, அசுவமேதம் செய்த பயன், செலவம் ஆயுள் இவைகள் உண்டாகும். (1)

சிகப்பும் செந்தாமரையின் நிறமும் பத்மராகத்தின் நிறங்களாம்.

வெளுப்பு, பாலின நிறம், குங்கும ஜலத்தின் நிறம், சிறிது சிவப்பான நிறம், இந்நான்கும் குருவிந்த மணியின் நிறங்களாம்.

சிறிது சிவப்பான மணிக்கு "ஸௌகந்திகம்" என்று பெயர். (2-3)

நீலோத்பலத்தின் இதழ் போன்ற நிறம், லோகாக்னி விட் என்னும் கிட்டான் நிறம் (லோகாக்னிவிட் என்பது— இரும்பைக் காய்ச்சும்பொழுது இரும்பின் பாகங்கள உலையில் விழுந்து அது கட்டியாக ஆகும். இதற்கு லோகாகனிவிட்

नीलगन्धमणौ प्रोक्ते छाये द्वे मणिकोविदैः ॥ ४ ॥

इन्द्रनीलस्य संभूतिः सिम्हळद्वीपमध्यतः ।
नद्या रावणगङ्गायाः कूल पद्मा कुरे (क) कुरौ ॥ ५ ॥

सितच्छाया भवेद्विप्रः ताम्रः क्षत्रियजातिकः ।
पीतस्तु वैश्यजातीयः वृषळः कृष्णदीधितिः ॥ ६ ॥

दोषांश्चास्य प्रवक्ष्यामि नामभिर्लक्षणैश्च षट् ।
गुणांश्च कथयिष्यामि पञ्चधाऽष्टविधा छविः ॥ ७ ॥

अभ्रवत् पटलं यस्य तदभ्रकमिति स्मृतम् ।

என்று பெயர். இதற்கு கிட்டான் எனறும பெயர்.) இவ் விரண்டுவித நிறங்களையும் உடைய மணிககு நீலகந்தி மணி என்று பெயர். (4)

சிங்களததீவின் மத்திய பாகம, ராவண கங்கா நதிக்கரை, பதமாகரம், குருக்ஷேத்திரம, இந்த இடங்களில் நீலமணி உண்டாகினறது. (5)

இதில் வெளிர் நிறமானது பிராமண ஜாதியாம். சிகப்பு நிறமானது க்ஷத்திரிய ஜாதியாம. மஞ்சள் நிற மானது வைசிய ஜாதியாம, கருபபு நிறமானது சூத்திர ஜாதியாம். (6)

நீலத்தில் ஆறு வித தோஷங்களுண்டு அவைகளின் பெயாகளையும, அவைகளின் இலக்கணங்களையும் கூறு கிறேன். ஐந்துவித குணங்களும், எட்டுவித நிறங்களும் உண்டு. அவைகளையும கூறுகிறேன். (7)

நீலக்கல்லின் மேலே அப்ரகத்தைப்போல படர்ந் திருக்கும். இந்த தோஷத்திற்கு "அப்ரகம்" என்று பெயர்.

धारणे तस्य संपत्तिः आयुश्चैव विनश्यति ॥ ८ ॥

शर्करामिश्रितं यत्तु तत् ज्ञेयं तु सशर्करम् ।
तस्मिन् धृते दरिद्रत्वं देशत्यागश्च जायते ॥ ९ ॥

भेदसंशयकृत् त्रासः तेन दंष्ट्रिभयं भवेत् ।
भिन्नं भिन्नमिति ख्यातं भार्यापुत्रविनाशनम् ॥ १० ॥

मृत्तिका यस्य गर्भस्था दृश्यते रत्नकोविदैः ।
मृत्तिकागर्भकं नाम त्वग्दोषजननं भवेत् ॥ ११ ॥

दृषत् प्रलक्ष्यते यस्य गर्भे नीलस्य कोविदैः ।
अश्मगर्भं तदाख्यात तद्धर्ता परिभूयते ॥ १२ ॥

இதைத தரிததுககொண்டால் ஐசுவரியமும ஆயுளும அழிநதுவிடும. (8)

கலலில மணல் சேர்ந்திருக்கும். இதறகு "ஸசாககரம" எனறு பெயா. இதைத தரித்தால தாரித்திரியம் உண்டாகும. தேசத்தை விடடு ஓடுமபடி நேரிடும. (9)

பொறிசல் முதலியவைகளிருந்தால, உடைநதிருபபது போன்ற ஸந்தேகததை யுண்டுபண்ணும். இந்த தோஷத்திறகு "தராஸம" எனறு பெயர். அதைத தரிததுக் கொணடால பலலில விஷமுள்ள ஸர்ப்பாதிகளால பயமுணடாகும்.

உடைந்திருநதால அதறகு "பின்னம்" என்று பெயர். அதைத் தரிததால் மனைவி மக்களை இழப்பான். (10)

கலலின் மத்தியில (உட்புறத்தில்) மண்ணிருக்கும். இதறகு "மிருததிகா காபம்" எனறு பெயர். இது சர்ம தோஷத்தை உண்டுபண்ணும. (11)

நிலத்தினுள் கல காணப்படும். இதற்கு 'அச்ம கர்பம்'

गुरुत्वं स्निग्धकान्तित्वं सुरङ्गः पार्श्वरञ्जनम् ।
तृणग्राहित्वमित्येते गुणाः पञ्च प्रकीर्तिताः ॥ १३ ॥

नीलरत्नसमाभासा वैष्णवी पुष्पसन्निभा ।
अतसीपुष्पसंकाशा चाषपक्षसमद्युतिः ॥ १४ ॥

कृष्णाद्रिकर्णिकापुष्पसमानद्युतिधारिणी ।
मयूरकण्ठसच्छाया शंभोः कण्ठनिभा तथा ॥ १५ ॥

विष्णुदेहसमाभासा भृङ्गपक्षसमप्रभा ।
दोषैस्त्यक्तो गुणैर्युक्तः इन्द्रनीलो महामणिः ॥ १६ ॥

यस्य देहे भवेत्तस्य वित्तमायुर्बलं यशः ।
क्षीरमध्ये क्षिपेन्नीलं क्षीरं तन्नीलतां व्रजेत् ॥ १७ ॥

எனறு பெயர். இதைத தரிப்பவன அவமதிக்கப்படுவான.

இவைகள் நீலமணியின் தோஷங்களாம. (12)

கனம், மனதைக் கவரும் காநதி, நல்ல பூரிபபு, பக்கங்களில் பூரிப்பு, புலலைப் பிடிக்கும தனமை எனற இவ்வைநதும நீலமணியின் குணஙகளாம். (13)

விஷ்ணுக கிராந்திப்பூ, காசாமபூ, ஸுவர்ண சாதகம் அல்லது நீல நிறபபக்ஷி, கிருஷ்ணுத்ரியிலுள்ள கர்ணிகா (கர்ணிகாரம?) புஷ்பம், மயிலின கழுத்து, நீலகண்டரின் கழுத்து, மஹாவிஷ்ணுவின் உடல, வண்டின் இறகு, இவைகளைப்போன்ற நிறங்கள் நீலமணியின் நிறங்களாம்.

தோஷங்களில்லாத குணஙகளுள்ள நீல ரத்னத்தை சரீரத்தில தரிப்பவனுக்கு செலவம, ஆயுள், பலம், புகழ் இவைகள் உண்டாகும், (14-17)

इन्द्रनीलस्स विज्ञेयः रविनन्दनवल्लभः ।
इन्द्रनीले धृते सौरिः प्रसन्नः सततं भवेत् ।
आयुश्च महतीं लक्ष्मीं आरोग्यं च प्रयच्छति ॥ १८ ॥

इति इन्द्रनीलः ॥

நீல மணியை பாலில் போட்டால் அந்தப் பால முழுமையும் நீல நிறமாகக் காணப்படும். அப்படிக் காணப்பட்டால அந்த நீலத்திற்கு "இந்திர நீலம்" என்று பெயர். இது சனி பகவானின ரதனமாகும். இந்த இந்திர நீல மணியை தரிததுககொண்டால சனி பகவான எப பொழுதும் கருணையுளளவராவார். ஆயுள, அளவறற செல்வம், ஆரோக்கியம இவைகளைக் கொடுபபார். (17–18)

இநதிர நீலம் முற்றும்.

अथ मरकतम् ।

तुरुष्कविषयेऽम्भोधेस्समीपे विषमस्थले ।
भवेन्मरकतं रत्नं गुणो दोषोऽस्य कथ्यते ॥ १ ॥

दोषास्सप्त भवन्त्यस्य गुणाः पञ्चविधाः स्मृताः ।
भवेदष्टविधा छाया मणेर्मरकतस्य हि ॥ २ ॥

अस्निग्धं रूक्षमित्युक्तं व्याधिस्तस्मिन्धृते भवेत् ।
विस्फोटं स्यात्सपिटकं तस्मिन्शस्त्रहतिर्धृते ॥ ३ ॥

सपापाणे भवेद्बन्धुनाशो मरकते धृते ।
विच्छायं मलिनं प्राहुः बाधिर्यं तेन जायते ॥ ४ ॥

மரகதம்

துருஷ்க தேசததில ஸமுத்திரததிற்கு ஸமீபத்தில் மேடு பளளமான இடத்தில மரகதம உணடாகின்றது.

மரகததின் தோஷங்கள் ஏழு. குணங்கள் ஐந்து. நிறம எடடு விதம் எனறு கூறபபட்டிருக்கிறது. (1–2)

நைப்பு அதாவது பளபளபபு இலலாததறகு "ரூக்ஷம" என்று பெயர். அதை தரித்தால வியாதியுண்டாகும.

மரகதத்தினுள கொபபளம காணபபட்டால அதற்கு "விஸபோடம்" எனறு பெயா. அதைத் தரித்தால் ஆயுதங்களால் தாககபபடுவான. (3)

மரகதத்தில கல் சோந்து இருந்தால பநதுக்கள் நசிப்பார்கள். இதற்கு "ஸபாஷாணம" எனறு பெயா.

ஒளி இல்லாமலிருநதால் அதற்கு "மலினம்" என்று பெயர். அதை அணிநதுகொண்டால காது செவிடாகும,

शर्करं शर्करायुक्तं पुत्रशोकप्रदं ध्रुवम् ।
जरठं कान्तिहीनं स्यात् दंष्ट्रिवह्निभयं भवेत् ॥ ५ ॥

कल्माषं वर्णशवलं ततो मृत्युभयं भवेत् ।
इति दोषास्समाख्याताः वर्ण्यन्तेऽतः परं गुणाः ॥ ६ ॥

निर्मलं कथितं स्वच्छं गुरु स्याद्गुरुतायुतम् ।
स्निग्धं रौक्षविनिर्मुक्तमरजस्कमरेणुकम् ॥ ७ ॥

सुराग रागबहुळं इति पञ्च गुणाः स्मृताः ।
एतैर्युक्तं मरकतं सर्वपापभयापहम् ॥ ८ ॥

மணல் கலந்திருந்தால் அதறகு "சர்க்கரம" என்று பெயர். இது நிச்சயமாக புத்திர சோகத்தைக் கொடுக்கும்.

ஒளி மங்கிப்போனதாக இருந்தால் அதற்கு "ஜரடம்" என்று பெயர். அது பல்லில் விஷமுள்ளவைகளாலும் தீயினாலும் பயமுண்டாக்கும். (5)

ஒளியில் மஞ்சள் நிறம் கலந்திருந்தால் அதற்கு "கல்மாஷம்" (கலமாஷம்=விஷம) என்று பெயர். அதனால் மரண பயமுண்டாகும.

இவ்விதம் ஏழு தோஷங்களும் கூறப்பட்டன. இனி குணங்களைக கூறுகிறேன. (6)

நலல ஒளியுளள ரத்னத்திற்கு "ஸ்வச்சம" என்று பெயர். கனமுள்ளதற்கு "குரு" என்று பெயர். பளபளப்பு உள்ளதற்கு "ஸ்நிகதம்" என்று பெயர். மணல் முதலியவைகளிலலாததற்கு "அரஜஸ்கம" என்று பெயர். சிறந்த ஒளியுள்ளதறகு "ஸுராகம" என்று பெயர். இவ்வைந்தும் மரகதத்தின் குணங்களாம். இந்த குணங்களுடன் கூடிய

बर्हिपिञ्छसमाभासा चाषपक्षसमापरा ।
अहिकाचनिभा चान्या तथा शैवलसन्निभा ॥ ९ ॥

खद्योतपृष्ठसंकाशा बालकीरगरुत्समा ।
नवशाद्वलसच्छाया शिरीषकुसुमोपमा ॥ १० ॥

एवमष्टौ समाख्याताः छाया मरकताश्रयाः ।
छायाभिर्युक्तमेताभिः श्रेष्ठं मरकतं स्मृतम् ॥ ११ ॥

शैवालवल्लरीच्छायं सुरङ्गत्रासवर्जितम् ।
अनर्घ्यं तन्मरकतं प्राहुस्सर्वविषापहम् ॥ १२ ॥

इति मरकतम् ॥

மரகதத்தை அணிந்துகொண்டால் ஸகல பாபங்களும் தீரும். எல்லாவித பயங்களும் தீரும். (7-8)

மயிலின் தோகை, நீலநிறப்பக்ஷி, அஹிகாசம் (அஹிகாசம்—சிககிமுக்கிககல அல்லது விஷக்கல) பாசிக்கொதது—மினமினிபபூசசியின் பினபககம், பச்சைககிளிக் குஞ்சின் சிறகு, புதிய பசும புல, வாகைப்பூ, இவ்வெட்டு வஸ்துக்களின நிறமபோன்ற எட்டுவித நிறங்கள மரகதங்களுக்குக் கூறப்பட்டிருக்கினறன. இந்த எட்டுவித நிறமுள்ள மரகதங்கள் மிகசசிறநதவைகளாம். (9-11)

பாசிக்கொத்தின் நிறமுள்ளதாயும், ஓட்டை, கொப்பளம் முதலிய தோஷமற்றதுமான மரகதமானது விலை மதிக்க முடியாதது என்றும் ஸகல விஷங்களையும் போக்கி விடுமெனறும கூறப்படடிருககிறது. (12)

மரகதம முறறும்.

अथ स्फटिकः ।

हिमालये सिंहले च विन्ध्ये तापीतटे तथा ।
स्फटिकं जायते रत्नं नानारूपं मनोहरम् ॥ १ ॥

हिमाद्रौ चन्द्रसंकाशं स्थूलं कान्तियुतं भवेत् ।
सूर्यकान्तं च तत्रैकं चन्द्रकान्तं तथाऽपरम् ॥ २ ॥

सूर्यांशुस्पर्शमात्रेण वह्निं धमति तत्क्षणात् ।
सूर्यकान्तं तदाख्यातं स्फाटिकं रत्नवेदिभिः ॥ ३ ॥

पूर्णेन्दुकरसंस्पर्शादमृतं क्षरति क्षणात् ।
चन्द्रकान्तं तदाख्यातं दुर्लभं स्यात्कलौ युगे ॥ ४ ॥

अशोकपल्लवच्छायं दाडिमीबीजसप्रभम् ।

ஸ்படிகம்

இமயமலை, சிங்களம், விந்தியமலை, தாபீநதி (தப்தீ) இந்த இடங்களில பறபல விதமான மனோஹரமான ஸபடிக ரதனங்கள் உணடாகினறன. (1)

இமயமலையில உண்டானது சந்திரனைப்போனற பிரகாசமுளளதாம. பெரியதாக இருக்கும. மனோஹர மாகவும இருக்கும். ஸ்படிகத்தில ஒரு வகைக்கு ஸூரிய காந்தமென்றும் மற்றொரு வகைக்கு சந்திரகாநதம் என்றும பெயர்.

ஸூரியகாந்தம் ஸூரிய கிரணம் பட்டவுடன் நெருப்பைக் ககுகும. சந்திரகாந்தம எனபது பூரண சந்திர கிரணம் பட்டவுடன ஜலததைப் பெருககும். இவ்விரண்டும் கலியுகத்தில கிடைப்பதரிது. (3–4)

विन्ध्यतापीतटोद्देशे जायते मन्दकान्तिकम् ॥ ५ ॥

सिंहळे जायते कृष्णमाकरे नीलगन्धिके ।
पद्मरागभवस्थाने विविध स्फाटिकं भवेत् ॥ ६ ॥

इति स्फाटिकः ॥

அசோக பலலவம, மாதுளைமுதது, இவைகளைப போனற நிறமுளள ஸடடிகமானது விநதியததிலும தாபீ நதிககரையிலும உணடாகிறது. இது சிறிது ஒளி குறைந் திருக்கும.

நீல நிறமான ஸ்படிகம, சிங்களததில நீலகந்தி கிடைக் கும் ஆகரததில கிடைக்கிறது.

பத்மராகம் கிடைக்குமிடத்தில பற்பல விதமான ஸ்படிகங்கள உண்டாகினறன.

ஸ்படிகம் முறறும.

अथ पुष्परागः ।

ईषत्पीतं पविच्छायं स्वच्छं कल्पमनोहरम् ।
पुष्परागमिति ख्यातं रत्नं रत्नपरीक्षकैः ॥ १ ॥

इति पुष्परागः ॥

अथ वैडूर्यम् ।

सिताभ्रधूमसंकाशं ईषत्कृष्णसित तु यत् ।
वैडूर्यं नाम तत्प्रोक्तं रत्नवर्णपरीक्षकैः ॥ १ ॥

புஷ்பராகம்

வைரத்தைபபோன்று சிறிது மஞ்சள் நிறம கலந்த வெணமையாக இருக்கும. சிறிதளவு மனதைக்கவரும. இதற்கு "புஷ்பராகம" என்று பெயர் என்று ரதன பரீக்ஷை அறிந்தவாகள் கூறுகின்றனா.

புஷபராகம் முறறும.

வைடூர்யம்

வெண்மேகம, புகைபோன்று சிறிது கருநிறம் கலந்த வெண்ணிறமான ஸ்படிகத்திற்கு "வைடூர்யம" என்று பெயர் என்று ரதனங்களின நிறங்களை அறிந்தவர்கள கூறுகினறனா.

வைடோயம் முற்றும.

अथ गोमेदकम् ।

मधुबिन्दुसमं वापि गोमूत्रौघसमप्रभम् ।
गोमेदकं तदाख्यातं रत्न सोममहीभुजा ॥ १ ॥

अथ प्रवाळम् ।

सेतौ सागरमध्ये तु जायते वल्लरीयुता ।
विद्रुमाख्या सुरप्रोक्ता दुर्लभा रत्नरूपिणी ॥ १ ॥

पाषाणत्वं भजत्येषा प्रयत्नात्क्वथिता सती ।
प्रवालं नाम तद्रक्तं वर्णाढ्यं मन्दकान्तिकम् ॥ २ ॥

கோமேதகம்

தேன் பொட்டின நிறமாகவோ கோமூததிர தாரையின நிறமாகவோ இருநதால, அநத ஸபடிகததிற்கு "கோமேதகம" எனறு பெயா என்று ஸோமபூபாலன கூறியுள்ளா.

கோமேதகம் முற்றும.

பவழம்

ராமஸேதுவில் ஸமுததிரத்தில் பவழமானது கொடியுடன உண்டாகிறது. இதைததான் தேவாகள சிறநத பவழமெனக் கூறுகினறனா. இதுதான ரதனமாகக் கூறப்படுகிறது. இது கிடைப்பது துாலபம். (1)

இதை முயற்சியுடன கொதிக்க வைததால இது கல போல் கெட்டியான நிலையை அடையும. அததகைய பவழம என்னும் ரத்னம நலல சிவப்பு நிறமுளளதாய் இருக்கும. (உரை கலலில் உரைத்தால்) மங்கலான ஒளியைககாடடும.

பவழம முறறும.

पद्मरागस्य नीलस्य ये दोषाः परिकीर्तिताः ।
तैरेव दूषितं रत्नं सन्त्याज्य स्फाटिकं नृपैः ॥ १ ॥

गौरवं स्वच्छता कान्तिः काठिन्यं रत्नजा गुणाः ।
विहाय वज्रं नान्येषु लाघवं शोभनं भवेत् ॥ २ ॥

अथ कृत्रिमरत्नज्ञानम् ।

रत्नानां रूपसाम्यं हि धूर्ताः कुर्वन्ति युक्तितः ।
तेषां परीक्षां वक्ष्यामि रत्नारत्नविचारिणीम् ॥ १ ॥

वज्रेण वेधयेद्वज्रं कृत्रिमं चेद्विभज्यते ।
कृत्रिमं मौक्तिकं नश्येत् क्षालितं लवणाम्भसा ॥ २ ॥

பதமராகம, நீலம இவைகளுககுக் கூறிய தோஷங்களே ஸபடிகததிற்கும் கூறப்பட்ட தோஷங்களாம, அததகைய தோஷமுள்ள ஸபடிகங்களை அரசர்கள் விலக்கி விட வேண்டும. (1)

பளுவுள்ளதாக இருத்தல, சுத்தமாக இருத்தல், ஒளியுளளதாக இருத்தல், அழுததமாக இருத்தல, இவைகள் ரத்னங்களின் குணங்களாம. வைரம நீங்கலாக மற்ற ரத்னங்கள லேசாக (கனமிலலாமல) இருந்தால அது சுப பலனைக் கொடுககாது. (2)

போலி ரத்னங்களை அறிதல்

அயோககியாகள் யுக்தியினால ரத்னங்களைப்போன்ற போலி ரத்னங்களைச் செய்து விடுகிறார்கள. ஆகையால் உண்மையான ரத்னமா அல்லது போலி ரத்னமா என்பதைத் தெரிந்துகொள்ளுவதற்கு செய்யவேண்டிய பரீக்ஷை முறைகளைக் கூறுகிறேன். (1)

माणिक्यादीनि रत्नानि घर्षणात्क्वथनादपि ।
शोधयेद्रत्नवित्प्राज्ञः विज्ञानार्थं तु कृत्रिमे ॥ ३ ॥

त्यजति क्वथितं रागं कृत्रिमं तद्विदुर्बुधाः ।
मार्दवं दृश्यते घृष्टे ज्ञेय तत् कृत्रिमं बुधैः ॥ ४ ॥

एवं विचार्य रत्नानि कोशे संचिनुयान्नृपः ।
आयुर्लक्ष्मीं जयं कीर्तिं प्रयच्छन्ति निरन्तरम् ॥ ५ ॥

माणिक्यं वज्रवेडूर्यं गोमेदं पुष्परागकम् ।
नीलं मुक्ताप्रवाळं च रत्न मरकतं नव ॥ ६ ॥

வஜ்ரதத்தை வஜ்ரத்தால துவாரம போடவேணடும. போலி வைரமானுல அது சிதைநதுவிடும்.

உப்பு ஜலததில முத்தை அலமபவேண்டும். அது போலி முததானுல உருக்குலைந்துவிடு ம. (2)

மாணிககம முதலிய ரததினங்களை உரைத்தும, கொதிக்கவைத்தும பரீக்ஷிககவேணடும. கொதிககவைததால போலி ரதனம நிறம குனறும அதைப போலி எனறு அறியவேண்டும

ரதனத்தை உரைத்தால மிருதுவாக இருநதால் அது போலி ரதனமாகும. (3-4)

இவ்விதம ரதனங்களை பரீக்ஷிததுப் பார்த்து சுததமான ரதனங்களைப பொறுக்கி எடுதது நல்ல ரத்னங்களை சேகரிததது பொககிஷததில வைத்துக் காபபாறறவேண்டும. இந்த ரதனங்கள ஆயுள, தனம, ஜயம, கீரததி இவைகளை என்றும கொடுக்கும. (5)

மாணிககம, வஜ்ரம், வைடூரியம், கோமேதகம், புஷபராகம, நீலம், முத்து, பவழம, மரகதம எனபன ஒன்பது ரதனங்களாம. (6)

போலி ரத்ன பரீக்ஷை முறறும்.

नवरत्नमुद्रिकानिर्माणप्रकारः ।

मध्ये भानोस्सुमाणिक्यं पूर्वे वज्रं च भार्गवे ।
चन्द्रे मुक्ताऽनलदिशि कुजे याम्ये प्रवाळकम् ॥ १ ॥

नैर्ऋत्ये राहोर्गोमेदं नीलं तु पश्चिमे शनेः ।
वायव्ये गुरोः पुष्पाख्यं केतोर्वैडूर्यमुत्तरे ॥ २ ॥

ईशान्ये ज्ञो मरकतं एवं स्याद्ग्रहमुद्रिका ॥ ३ ॥

इति नवरत्नमुद्रिकाप्रकारः ॥

நவரத்ன மோதிரம் செய்யும் முறை

மத்திய பாகத்தில் சூரியனுக்கும், கிழக்கில் சுக்கிரனுக்கும், அக்னி திக்கில் சந்திரனுக்கும், தெற்கில் குஜனுக்கும், தென்மேற்கில் ராகுவுக்கும், மேற்கில் சனிக்கும், வாயு திக்கில் குருவுக்கும், வடக்கில் கேதுவுக்கும், ஈசானியத்தில் புதனுக்கும் இடங்கள் கூறப்பட்டிருக்கின்றன.

இவ்விதமே ஸூரியனுக்கு மாணிக்கமும், சுக்கிரனுக்கு வஜ்ரமும், சந்திரனுக்கு முத்தும், செவ்வாய்க்கு பவழமும், ராஹுவுக்குக் கோமேதகமும், சனிக்கு நீலமும், குருவுக்குப் புஷ்பராகமும், கேதுவுக்கு வைடூரியமும், புதனுக்கு மரகதமும், ரத்னங்களாகக் கூறப்பட்டிருக்கின்றன.

எனவே சூரியனுடைய ரத்னமான மாணிக்கத்தை நடுவில் வைத்து, வஜ்ரம், முத்து, பவழம், கோமேதகம், நீலம், புஷபராகம், வைடூரியம், மரகதம் இவைகளை முறையே கிழக்கு திக்கு முதல் ஈசானிய திக்கு வரையில், வஜ்ரம் முதல் மரகதம் ஈறான எட்டு ரத்னங்களையும் வைத்து மோதிரத்தில் இழைக்கவேண்டும். இதற்கு நவரத்ன மோதிரம் என்று பெயர். (1-3)

நவரத்ன மோதிரம் முற்றும்.

कृत्रिमरत्ननिर्माणप्रकारः ।

दग्धशङ्खं ससिन्दूरं समांशं चूर्णयेत्ततः ।
क्षीरैः सद्यः प्रसूतायाः इलाया मर्दयेद्दृढम् ॥ १ ॥

पूरयेत्तं तृणप्रोतं नाळे वंशादिसंभवे ।
सुपक्वे चान्नभाण्डे तु यवागूसहिते क्षिपेत् ॥ २ ॥

आच्छाद्य पश्चान्मन्दाग्नौ घटे तैलं समुत्क्षिपेत् ।
प्रवाळ(कं) नाळिकागर्भे जायते पद्मरागवत् ॥ ३ ॥

पाचिता नि(वि)कषाक्वाथे द्वियामं मन्दवह्निना ।
स्निग्धां सु(मु)कुटकोपेतां कान्तिं याति प्रवाळकम् ॥ ४ ॥

போலி ரத்னம் செய்யும் முறை

சுட்ட சங்கும ஸிநதூரமும ஸம எடை எடுததுப் பொடி பண்ணி பிறகு அதை அபபொழுது ஈனற மாடடின் பாலை விடடு பூமியில் நனகு மாதிகக வேண்டும. அதை (உருவாகச் செயது) புல்லில கோர்த்து மூங்கில் குழாய் முதலியவைகளில நிரபபி வைததுக்கொளள வேண்டும். பிறகு பாண்டத்தில அரிசியை உலை வைத்து அது நன்ருக வெந்து அன்னமாக ஆனபினபு கஞ்சியுடனகூடிய அநத அனன பாண்டததில் முன் தயாராக வைத்திருக்கும குழாயை வைதது அநதப் பாண்டததில எண்ணையை விடடு மூடி, பின மந்தாககினியில் எறிககவேண்டும. அநதக் குழாயில வைத்தவைகள பவழமாகும். அது பதுமராகததைப போலிருக்கும. (1-3)

பிறகு அதை மஞ்சிஷடை (மஞ்சட்டிக) கஷாயததில் மந்தாக்கினியில இரணடு யாமம எறித்தால் மனோஹரமான நலல ஒளியுள்ள பவழமாகும. (4)

इन्द्रनीलः ।

नीलचूर्णं पलैकं तु पूर्वकूप्यां तु यद्रवम् ।
तद्रवं द्विपल चूर्णं क्षिप्त्वा सर्वं विलोडयेत् ॥ ५ ॥

... ... शीतत्वेन पूर्ववह्निना पचेत् ।
इन्द्रनीलानि तान्येव जायन्ते नात्र संशयः ॥ ६ ॥

मरकतम् ।

मञ्जिष्टं तिलकं नीलीं सम(मं) चूर्णं प्रकल्पयेत् ।
काचकूप्यां स्थितं द्रव्ये(व्यं) सर्वमेव तु लोडयेत् ॥ ७ ॥

वर्षोपलान्यनेनैव सिक्त्वा पश्चाच्च (पच्याच्च) वह्निना ।
सर्वे मरकतास्तेन समीचीना भवन्ति हि ॥ ८ ॥

अथ पद्मरागम् ।

दग्धशङ्खं सदरदं समचूर्णं प्रकल्पयेत् ।
काचकुप्यां स्थितं द्रव्य सर्वमेव तु लोडयेत् ॥ ९ ॥

இநதிர நீலதததைபபற்றிய பகுதி மூலத்தில முற்றிலும சரியாக இலலை. (5-6)

மரகதம்

மஞுசடடி, திலகத்தின (மஞுசாடிச்செடியின) புஷ்பம அவுரி இவைகளை சமபாகம தூள்செய்து அதை கணணுடிக் கிண்ணததில போட்டுக்கலநது, வாஷோபலஙகளை (ஆலங் கட்டிகளை) அதனுள் பொதிநது நெருபபில வைதது எரிகக அவைகள் நலல மரகதஙகளாகும்.

(இதிலும் மூலம் சமபூர்ணமாக இலலை) (7-8)

वर्षोपलान्यनेनैव सिक्त्वा पश्चाच्च (पच्याच्च) वह्निना ।
पद्मरागा भवन्त्येव समीचीना न संशयः ॥ १० ॥

इति श्रीमन्नारायणविरचिते स्मृतिसारोद्धारे
नवरत्नपरीक्षाध्याय. समाप्तिमगमत् ॥

श्रीसाबसदाशिवार्पणमस्तु ॥

பத்மராகம்

சுடட சங்கு, லிங்கம இவைகளை சமபாகம பொடி செயது, கணணுடி குபபியில (கிண்ணததில) அவைகளைக கலந்து, குலுககி இதனுல ஆலங்கடடிகளை நனைதது (ஆலங்கட்டிகளை இதனுள புதைதது) பிறகு தீயில எரிகக பத்மராகக் கற்களாகும. (9-10)

ஸ்ரீமந்நாராயணன செயத ஸமிருதி ஸாரோததாரததில
நவரதன பரீக்ஷை முறறும.

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ईश्वरदीक्षितीये रत्नपरीक्षा ॥

सिंहळस्याकरोद्भूता महानीलास्तु ते स्मृताः ।
क्षीरमध्ये क्षिपेन्नीलं क्षीरं चेन्नीलतां व्रजेत् ॥

इन्द्रनीलमिति ख्यातमिति चागस्त्यभाषितम् ।

(इति रत्नशास्त्रे अभिधानात् इन्द्रनीलाः क्षीरनीलीकरणसमर्था. सिंहलोद्भवाः । उत्पत्तिभेदादपि तस्य भेद· प्रतिपादितः रत्नशास्त्रे —)

बललोचनसंभूतं हरकण्ठविषोद्भवम् ॥ २ ॥

ஈசுவர தீக்ஷிதீயத்தில் ரத்ன பரீக்ஷை

சிங்களத்தின ரத்னாகரங்களில கிடைக்கும் நீலங்கள் மஹாநீலங்களாம் (சிறந்தவைகளாம).

நீல ரதனத்தைப் பாலில் போட்டால் அந்தப் பால நீலநிறமாகக் காணப்பட்டால் அதற்கு 'இநதிர நீலம்' எனப் பெயர், என்று அகத்திய முனிவர் கூறியுளளார் (என ரத்ன சாஸதிரததில கூறியிருப்பதால இநதிரநீலக்கறகள் பாலை நீலநிறமாகக காடடும் தன்மையுளளவைகளாம். இவைகள சிங்களததிலுணடானவைகளாம. அவைகள் உண்டாகும் முறைகளின் பேதங்களாலும், அவைகளின் வகைகள் ரத்ன சாஸ்திரத்தில் கூறப்படுகின்றன.) (1-2)

பலாசுரனின கணகளிலிருநது உணடானது ஒனறு. பரமேசுவரனின் கழுத்திலுளள விஷத்திலிருந்து

द्विविधन्तु महानील प्रोक्तं तच्छास्त्रवित्तमैः ।
संज्ञा त्वाष्ट्री रवेर्भार्या तत्तेजस्सोढुमक्षमा ॥ ३ ॥

आत्मच्छायां नियोज्यागात्तपसे काननं वरम् ।
रविश्च तत्र तां गत्वा दृष्ट्वैवातीव मोहितः ॥ ४ ॥

अश्वाकारां च धावन्तीमश्वरूपस्य धावतः ।
यत्र यत्रापतद्रेतस्तत्र तत्र विवस्वतः ॥ ५ ॥

महानीला बभूवुश्च सन्धार्या देवमानुषैः ।
विश्वरूपवधप्राप्तदोषशान्त्यै पुरन्दरः ॥ ६ ॥

अश्वमेधं चकाराथ तत्समाप्तौ तदङ्गकम् ।
चाक्षुषं च मलं यत्र विमुक्तं तत्र देशके ॥ ७ ॥

உண்டானது மற்ருெனறு. இவ்விரண்டும மஹா நீலமெனறு ரத்ன சாஸதிரமறிநதவர்கள கூறுகினறனா. (2–3)

தவஷடாவின் பெணணும சூரியனின் பதனியுமான ஸம்ஞை எனபவள, சூரிய வீரியததைத தாங்கமுடியாமல, தனது நிழலைத (சாயையை) தனகதுபபதிலாக நிறுத்தி விடடு, தவமபுரியக காடடிற்குச செனருள. சூரியனும அவளை விரடடிககொணடு செனறு அவளைக கண்டு மோஹிததா. அவள குதிரை உருவங்கொண்டு ஓடினுள. சூரியனும குதிரை உருவங்கொணடு அவளைத துரததிக் கொண்டு செனருா. அபபொழுது சூரியனுடைய தேஜஸ பற்பலவிடங்களில சிநதிறறு. தேஜஸஸு சிந்தியவிடங் களில மஹா நீலங்கள உண்டாயின அவைகள் தேவாகளும மனிதர்களும தரிககத் தககவைகளாம். (3–6)

விசுவரூபனை வதைதத இந்திரன அநத பாபததைப் போக்க அசுவமேதம செயதான். அதன முடிவில அவன் கண்களிலிருநதும அங்கததிலிருந்தும வியர்வை சிந்திறறு.

इन्द्रनीला इति ख्याता मणयः संभवन्ति हि । इति ॥

मणिप्रवरं–मणिश्रेष्ठम् । लक्षणमुक्तं रत्नशास्त्रे ।

मुक्ताप्रवाळवैडूर्यवज्रनीलानि गारुडम् ॥ ८ ॥

पद्मरागं पुष्परागं गोमेदकमतः परम् ।
नव रत्नानि पाषाणाः भासयन्ति सदा नरान् ॥ ९ ॥

करीन्द्रजीमूतवराहशङ्खमत्स्याहिशुक्त्युद्भववेणुजानि ।
मुक्ताफलानि प्रथितानि लोके तेषान्तु शुक्त्युद्भवमेव भूरि ॥

आगस्त्ये रत्नशास्त्रे च —

बलो नामाभवच्छ्रीमान् दानवेन्द्रो महाबलः ॥ ११ ॥

அது சிநதியவிடததில இநதிரநீல மணிகள உணடாயின.

மணிப்ரவரம எனபதற்கு ரதனததில் சிறந்தது என்று பொருள். அதன் லக்ஷணம ரத்ன சாஸ்தரிநதில் கூறப்பட்டு இருக்கிறது. (6–8)

முத்து, பவழம், வைடூரியம, வைரம், நீலம், பசசை, பதுமராகம், புஷ்பராகம், கோமேதகம் என்ற ஒன்பதுவித கற்களும் ஒன்பது ரத்னங்களாம. இவைகள மனிதாகளைப் பிரகாசிக்கச் செய்கின்றன. (8–9)

கஜசிரேஷ்டம், மேகம, பன்றி, சங்கம, மீன், பாம்பு, சிபபி, மூங்கில இவைகளில முததுக்கள் உணடாகினறன என்பது உலகில பிரஸித்தமான விஷயம். இவைகளில் சிப்பியில் உணடாகும முத்துக்களே அதிகமாகக் கிடைக கின்றன. (10)

அகஸதிய மாமுனிவர் கூறியுள்ள ரத்ன சாஸதிரத் தில்—மிகுந்த சோபையும் மஹா பலமும் உடைய பலன்

तस्यास्थि वज्रं दशनाश्च मुक्तास्तथा च रक्तं खलु पद्मरागः ।
रोमाणि वैडूर्यमिति प्रसिद्धं प्रवाळमासीत्पिशितं महार्घम् ॥

नेत्रं महानीलमभूत्प्रशस्तं पित्तं च गारुत्मतरत्नमासीत् ।
आसीत्कफस्तस्य च पुष्परागः मेदश्च गोमेदकतामवाप ॥

जलजा स्थलजा चेति मुक्ताजातिर्द्विधा मता ।
वज्राघातप्रकीर्णा या दन्तपङ्क्तिर्बलस्य तु ॥ १४ ॥

सा तु त्रयोदशस्थाने विप्रकीर्णाऽभवत्तदा ।
वराहस्य च दंष्ट्रायां फणे च पवनाशिनाम् ॥ १५ ॥

करिदन्ते बलाकानां कण्ठे स्त्रीणां तथैव च ।
शङ्खे मत्स्ये करे (घने) चैव वंशपुण्ड्रेक्षुपर्वसु ।
शालिस्तम्भे च शुक्तौ च भुजे करटवाजिनः ॥ १६ ॥

என்ற அசுரன் இருந்தான. அவனுடைய எலும்பு வஜ்ர மாகவும, பற்கள முத்துக்களாகவும, ரகதம பதுமராக மாகவும, உரோமங்கள வைடூரியமாகவும், மாமிசம பவழ மாகவும், கண நீலமணியாகவும, பித்தம பச்சையாகவும், கபம் புஷ்பராகமாகவும, ஊந்தண் கோமேதகமாகவும் ஆயிற்று என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. (11–13)

மேலும, முத்துக்களில ஜலஜம ஸ்தலஜம் என்று இரண்டு விதமாம். பலாசுரனின பற்கள வஜ்ராயுதத்தால சிதை வுற்று 1. பனறியின பல் 2. பாமபின் படம் 3. யானை யின் தந்தம 4. நாரையின கழுத்து 5. ஸ்திரீயின் கழுகது 6. சங்கம 7. மீன் 8 மேகம 9. மூங்கில் கணு 10. நாமககருமபின கணு 11. சம்பாப் பயிரின் தாள 12 சிபபி 13. கரடவாஜியின (கோவேறு கழுதை யின்) புஜம் ஆகிய 13 இடங்களில் சிதறின. இந்த 13 இடங்களிலும் முத்துக்கள உண்டாயின. (14–16)

नारीबलाकाकण्ठाभ्यां भुजात्करटवाजिनः ।
तिस्रो जाताश्च मुक्तास्तु न सन्त्येवातिदुर्लभाः ॥ १७ ॥

सुतारत्वं सुवृत्तत्व नैर्मल्यं घनता तथा ।
स्निग्धताऽस्फुटितत्त्वं च षड्गुणाः परिकीर्तिताः ॥ १८ ॥

काकपाणिः (दः) स्रुकं (स्रवन्) नीरः पार्श्वस्फोटस्तथाऽनलः ।
नीलवर्णोथ दद्रुस्तु श्यामलो रक्तबिन्दुकः ॥ १९ ॥

एते न धारणे योग्या धर्तुर्हानिप्रदास्सदा ।
प्रवाळः कृमिभक्षश्चेत् वर्जनीयः प्रयत्नतः ॥ २० ॥

वैडूर्यं बिन्दुसंयुक्तं न धार्यं शुभलिप्सुभिः ।

ஸ்திரியின் கழுதது, நாரையின கழுத்து, கோவேறு கழுதையின் புஜம, இம்மூனறு ஸ்தானங்களில உணடாகும முத்துக்கள் இலலை எனறே சொலலிவிடலாம். கிடைப்பது மிகவும் துர்லபம். (17)

நல்ல ஒளிவீசும் தன்மை முறறிலும உருண்டை யான வடிவம, அழுக்கிலலாமை, அதிக எடை நிற்கும் கனம், வழவழப்பு, விரிசல இலலாமை என்று முத்துக்களின் நறகுணங்கள் ஆறு விதமாகும். (18)

காக்கைக் கால் போன்ற அடையாளமுள்ளது, ஈர நைப்பு உள்ளது, பககத்தில உடைந்தது, நெருப்புப்பொரி போலிருப்பது, நீலநிறமானது, சொரசொரப்பாக இருப்பது கருமை கலந்த நிறமாக இருப்பது, சிகப்புப்புள்ளி யுள்ளது இத்தகைய தோஷமுள்ள முத்துக்களை தரிக்க லாகாது அவை தரிப்பவனுக்கு அழிவை உண்டுபண்ணும்.

பூசசிகளரித்த பவழத்தை விலக்கிவிடவேண்டும். புள்ளியுளள வைடூரியத்தை சுபத்தை விரும்புகிறவன்

वज्रं पर्पटिकायुक्तं बिन्दुयुक्तं विसर्जयेत् ॥

मरकतं (क्तं) पेटकयुतं न धार्यं शुभमिच्छता ।

पुष्परागः पुष्टिवर्धनः ॥

भारद्वाजस्मृतौ च —

बिन्द्वावर्ततुषत्रासलेखाकळंककीलकाः ॥ २२ ॥

सप्तैते कथिता दोषाः रत्नशास्त्रविशारदैः ।
जम्बूफलवदाकारस्तत्र चूचुकसन्निभः ॥ २३ ॥

चूडामणिवदाकारः बालवत्सस्य शृङ्गवत् ।
अयं चतुर्विधो बिन्दुः स्त्रीसन्ततिविनाशकृत् ॥ २४ ॥

தரிக்கலாகாது (பாபபடீ எனனும) மெல்லிய புலலியொதத கோடுகளுடையது அலலது புடைப்புள்ளது,) புளளியுளளது, இந்த வைரங்களை ஒதுககிவிடவேணடும. நடுவில் குழிந்த மரகதத்தை சுபததை விரும்புகிறவன் தரிககலாகாது.

புஷ்பராகம் புஷ்டியை விருததிசெய்யும.

பாரத்வாஜஸ்மிருதியில் — "பிந்து, ஆவர்த்தம, துஷம், த்ராஸம லேகை, களங்கம, கீலகம், என்று ஏழுவித தோஷங்கள் ரத்ன சாஸ்திகரங்களை அறிந்தவர்களால கூறப பட்டிருக்கின்றன.

அவைகளில் "பிந்து" என்ற தோஷம் நாவல் கனியை போலவும, முலைக்காமபைப்போலவும், குண்டுமணியைப் போலவும், இளங்கனறுக்குடடியின் கொம்பைப்போலவும் நான்கு விதமாகும. இவைகள் ஸ்திரீ ஸந்ததிகளை அழித்துவிடும. (22-24)

शङ्खमस्तकसंकाशः सरिद्वेणिभ्रमोपमः ।
आवर्तो द्विप्रकारोऽयं सदा विभ्रमकारकः ॥ २५ ॥

गोधूमचूर्णसदृशः व्याप्य रत्नं समन्ततः ।
आस्ते तत्तुषसंज्ञोऽयं सर्वदाङ्गकृशप्रदः ॥ २६ ॥

त्रासाख्यः त्रुटितप्रख्यः शुक्त्यन्तररुजासमः ।
त्रासस्स द्विप्रकारोयं त्राससञ्जननस्सदा ॥ २७ ॥

रविरश्मिसमाकारा सूत्रपातवदाकृतिः ।
वर्षपातवदाकारा त्रिधा रेखाऽतिकष्टदा ॥ २८ ॥

कळङ्कः कृष्णलोहाभः कृष्णाभ्रसदृशाकृतिः ।

"ஆவர்த்தம" –(சுழி) எனபது இரணடு விதம். ஒன்று சங்கததின தலையைப்போலிருக்கும. மறறொனறு, நதிப பிரவாகததின சுழலைபபோல இருககும. இவ்விரண்டுவித தோஷங்களும் சித்தப்பிரமையை உண்டுபணணும. (25)

"துஷம" என்பது கோதுமை மாவைபபோல எங்கும் படிநதிருக்கும். இநத தோஷம எப்பொழுதும உடமபை இளைக்கச் செய்யும. (26)

"தராஸம" எனபது உடைந்ததுபோலவும, சிபபியின் மத்தியில் உளள பிளவைப போலவும இருக்கும. இவ்விரண்டு தோஷங்களும் பயத்தையுணடுபணணும.

"ரேகை" என்பது சூரிய கிரணம் போலவும, கயிறு விழுநதது போலவும், மழைக்கால் போலவும் இருக்கும். இமமூன்றும் மிகுநத கஷ்டததைக்கொடுக்கும. (27-28)

"களங்கம்" என்பது இரும்பு போலவும், கருப்பு

शिखिपिञ्छसमाकारः त्रिधैतदसुनाशकृत् ।
कीलकः कीलवत्तिष्ठेत् सर्वदा हृदयार्तिकृत् ॥ २९ ॥

एवं रत्नेषु दोषाणां लक्षणं समुदाहृतम् ।
गोमेदकः पुष्परागः वैडूर्यः शीतरुङ्मणिः ।
एते च स्फटिकप्रख्याः फले स्फटिकजातयः ॥ ३० ॥ इति ॥

पद्मरागो रविमणिः शृङ्गारो हारनायकः ।
सलोहितो जातशृङ्गः कुरुविन्दोऽतिलोहितः ॥ ३१ ॥

सौगन्धिको मरालस्स्यात् नीलगन्धी तु धू(म्र)लः ।

மேகம் போலவும, மயில்தோகை போலவும மூனறு விதமாகும். இந்த தோஷம் பிராணஹாநியை உணடு பண்ணும.

"கீலகம்" என்பது முளையைப்போல இருககும இது மனோவியாதியை உணடு பணணும. (29)

இவ்விதம் ரத்னங்களின தோஷ லக்ஷணங்கள கூறப் பட்டிருக்கின்றன.

கோமேதகம், புஷபராகம் வைடூரியம, பச்சை இவைகளும் ஸபடிகம போன்றவைகளே பலவிஷயததில் ஸ்படிக ஜாதிகளேயாம" -எனறு (பாரத்வாஜஸ்மிருதியில்) கூறப்பட்டிருக்கின்றது. (30)

பதுமராகத்திற்கு ரவிமணி என்றும, சிருங்காரம் என்றும், ஹாரநாயகம் என்றும பெயா.

அது சிகப்பாக இருந்தால, ஜாதச்ருங்கம என்று பெயர். அது அதிகச் சிகப்பாக இருந்தால, குருவிந்தம எனறு பெயர். ராஜஹமஸ(த்தின் மூக்கின) நிறமாக இருந்தால, (வெண சிகப்பு நிறமாக இருநதால்) ஸௌகநதிகம என்று பெயர். புகை நிறமாக இருந்தால், நீலகந்தி எனறு பெயா.

पक्वदाडिमबीजाभं माणिक्यं शिखरं मतम् ।
तत्तु पल्लवरागः स्यात् पल्लवेन समप्रभम् ॥ ३२ ॥ इति ॥

गारुत्मतं मरकतमश्मगर्भं हरिन्मणिः ।
गाढमुल्लसितं चैव पेशलं पित्तकं तथा ।
मुग्धं च पृथुकं चेति षड्विधोऽयं हरिन्मणिः ॥ ३३ ॥
इति निघण्टुः ॥

उत्पलपरिमळे तु द्वाविंशतिरत्नान्युक्तानि –

वज्रेन्द्रनीलमरतककर्केतनपद्मरागरुधिराक्षाः ।
वैडूर्यविपुलविमलकराजमणिस्फाटिकशशिकान्ताः ॥ ३४ ॥
सौगन्धिकगोमेदकशङ्खमहानीलपुष्परागाख्याः ।
ब्रह्ममणिज्योतीरससीव्यकमुक्ताप्रवाळानि ॥ ३५ ॥

நல்ருகப பழுத்த மாதுளை முத்தின நிறமாக இருந்தால, மாணிக்கம் என்றும, சிகரம் என்றும பெயா. தளிரைப போன்ற நிறமுடையதானால, அதற்கு பல்லவராகம் என்று பெயா கூறப்பட்டிருக்கிறது.

காருத்மதம், மரகதம், அச்மகாப்பம, ஹரிந்மணி என்று பச்சையின பெயாகள் நான்கு. இது காடம, உல்லஸிதம, பேசலம, பித்தகம, முக்தம, பிருதுகம என்று ஆறுவிதமாம– என்று நிகண்டுவில கூறப்பட்டிருக்கிறது. (31–33)

உத்பல பரிமளம் என்ற நூலில் 22 வகை ரத்னங்கள் கூறப்பட்டிருக்கின்றன. அவைகள் வஜ்ரம 1, இந்திர நீலம 2, மரகதம 3, காககேதனம 4, பத்மராகம 5, ருதிராக்ஷம 6, வைடூரியம 7, விபுலம 8, விமலகம 9, ராஜமணி 10, ஸ்படிகம 11, சந்திரகாந்தம 12, ஸௌகந்திகம 13, கோமேதகம 14, சங்கம 15, மஹாநீலம 16, புஷ்பராகம் 17, பிரஹ்மமணி 18, ஜ்யோதீரஸம 19, ஸீவ்யகம 20, முத்து 21, பவழம் 22 என்பனவாம். (34–35)

स्निग्धा विशुद्धास्समरागिणश्च
आपीतवर्णा गुरवः स्थिराश्च ।
त्रासव्रणव्याळविवर्जिता ये
कर्केतनास्ते परम पवित्रम् ॥ ३६ ॥

पत्रेण काञ्चनमयेन च वेष्टयित्वा
न्यस्तं यदा हुतवहे भवति प्रकाशम् ।
शीतीकृतं यदि भवेत् न च रूक्षवर्णं
कर्केतनं भवति तत् पृथिवीसमूल्यम् ॥ ३७ ॥

आकाशतलसंलक्ष्यः उपलः स्फटिकः स्मृतः ।
मृणालशंखधवळः किञ्चिद्वर्णान्तरान्वितः ॥ ३८ ॥

நலல மெருகு (பளபளப்பு), துஷம முதலிய தோஷ மில்லாமை, எங்கும நிறைநத ஒளி, சிறிது மஞ்சளான நிறம, கனம, அடர்ததி இந்த குணங்களிருபபதுடன பொறிசல், உடைசல, விகாரமான உருவம, இந்த தோஷங்கள் இலலாத "காககேதனம" எனனும ரததினம மிகவும தூய்மையானது. (36)

இந்த ரதனததைத தங்க இலையில (மெல்லிய தங்கத தகடடில) வைதது மூடி நெருபபில வைததால, பிரகாசமாக இருககும. (ரதனததின பிரகாசம நனகு தெரியும). அதைக குளிரவைததால அதன வாணம விகாரப்படாது. இத்தகைய கர்க்கேதன ரத்னததிறகு பூமணடலம் முழுமையுமே விலை மதிபபாகும. (37)

ஆகாசததை அதன வழியே பார்க்குமாறு ஒளி ஊடுருவும தன்மையுடைய கல் ஸபடிகம எனறு கூறப் படுகிறது. இது தாமரைத தண்டு போலும, சங்கத்தைப் போலும வெணமையாக இருககும. வேறு நிறங்களும் சிறிது கலந்து காணப்படும். (38)

मध्ये च पाण्डरमतीव विशुद्धवर्णं
यस्विन्द्रनीलरुचिपूरसमानदेहम् ।
ऐश्वर्यभृत्यजनकं रुधिराक्षमेवं
पक्वं च तत्फल भवेत् सुमनोज्ञवर्णम् ॥ ३९ ॥ इति

आदित्यस्य तु पद्मरागममलं मुक्ताफलं शीतगोः
माहेयस्य च विद्रुमं मरतकं सौम्यस्य गारुत्मतम् ।
देवेड्यस्य च पुष्परागमसुरामात्यस्य वज्रं शनेः
नीलं निर्मलमन्ययोस्तु गदिते गोमेदवैडूर्यके ॥ ४० ॥

वाहटे च —

रसे रसायने दाने धारणे देवतार्चने ।
सुलक्ष्माणि सुजातीनि रत्नान्युक्तानि सिद्धये ॥ ४१ ॥

மததியில வெளுபபாகவும, நலல சுத்தமான நிறமுள்ள தாகவும, நாலாபுறமும இந்திர நீலம போனற ஒளி வீசுவ தாகவும இருந்தால இதறக "ருதிராக்ஷம" (?) எனறு பெயா. இது நன்கு பகுவதசையை அடைநதால மிகவும மனதைக் கவரும் இது செலவத்தையும் பணியாட் களையும கொடுகும். (இவ்வாறு உதபல பரிமளத்தில் கூறப்பட்டிருக்கிறது) (39)

ஸூரியனுககு பதமராகமும, சநதிரனுக்கு முத்தும், செவ்வாய்க்குப் பவழமும, புதனுககுப் பசசையும, குருவுக்குப் புஷ்பராகமும், சுககிரனுக்கு வைரமும, சனிக்கு நீலமும, ராகுவுககு கோமேதகமும், கேதுவுககு வைடூரியமும் ரதனங் களாகக் கூறப்பட்டிருக்கின்றன. (40)

வாஹடத்தில் கூறியிருப்பதாவது:—

போக பதார்த்தமாக உபயோகிபபதற்கும, ரஸாயனத திறகும், (வியாதி, நரை, ஜரை, மூப்பு இவைகளை விலக்கக கூடிய ஔஷதததிறகு ரஸாயனம என்று பெயா.) தானம

माणिक्यं पद्मरागाख्यं द्वितीयं नीलगन्धि च ।
कुशेशयदळच्छायं स्वच्छं स्निग्धं मरुत् (गुरु) स्फुटम् ।
वृत्तायतं समं गात्रं(त्रे) माणिक्यं श्रेष्ठमुच्यते ॥ ४२ ॥

नीलगङ्गाम्बुसंभूतं नीलगर्भारुणच्छवि ।
पूर्वमाणिक्यवत् श्रेष्ठं माणिक्यं नीलगन्धि तत् ॥ ४३ ॥

रन्ध्रकार्कश्यमालिन्यरौक्ष्यवैशद्य(स्य) संयुतम् ।
चिपिटं लघुवक्त्र च माणिक्यं दुष्टमष्टधा ॥ ४४ ॥

செயவதற்கும் தரித்துககொளவதற்கும, தெய்வங்களுக்குச சாத்துவதறகும, நலல லக்ஷணமான நலல ஜாதி ரதனங களையே உபயோகிககவேணடும. அவைகள் தான கூறியுளள பலனைககொடுகுகும் (41)

மாணிக்கமானது, பதமராகம், நீலகநதி எனறு இரு வகையாம. தாமரை மலரின இதழின நிறமும, தூய்மையும், பளபளப்பும, கனமும, பூரிபபும, வட்டமாய விரிநது, எங்கும ஸமமான வடிவமும பொருநதியதாக இருக்கும மாணிக்கம சிறந்ததாம். (42)

நீலமான கங்கா ஜலத்தில் உண்டாகி, உடபுறம் நீல ஒளிகலநத சிவப்பு நிறமுளளது நீலகந்தி மணியாம. முன் மாணிக்கததிற்குக கூறபபடட குணங்களுள்ள நீலகந்தி மணி மிகச்சிறந்ததாகும. (43)

துவாரம, கரடுமுரடு, மங்கல, பார்வைககு விகாரம், (சிதறல அலலது உடைவு) தட்டை உருவம, கனமின்மை, கோணல, இவை எட்டும மாணிककततின் தோஷங்கள். (44)

ह्लादि श्वेतं लघु स्निग्धं रश्मिमत् निर्मलं महत् ।
ख्यातं तोयप्रभं वृत्तं मौक्तिकं नवधा शुभम् ॥ ४५ ॥

रूक्षाङ्गं निर्मलं (समलं) श्यामं ताम्रभं लवणोपमम् ।
अर्धशुद्धं च विकटं ग्रन्थिल मौक्तिकं त्यजेत् ॥ ४६ ॥

पक्वबिम्बफलच्छायं वृत्तायतमवासमम् [पांसुलम्] ।
सि(शु)द्धमव्रणकं स्थूलं प्रवाळं सप्तधा मतम् ॥ ४७ ॥

पाण्डरं धूसरं रूक्षं सव्रणं कोटरान्वितम् ।
निर्भारं शुद्धवर्णं च प्रवाळं नेष्यतेऽष्टधा ॥ ४८ ॥

மனோஹரமானது, வெண்மையானது, இலேசானது, பளபளப்புள்ளது, ஒளி நிறைந்தது, மங்கலாக இல்லாதது, உருவத்தில் பெரிது, ஜல நிறமானது, வட்ட வடிவமானது ஆகிய ஒன்பது வித குணங்களுடைய முத்துக்கள் புகழப் பட்டவைகளாம் (45)

முத்தானது, விகாரமாகமோ, அழுக்குப் படிந்தோ, பச்சையாகவோ, தாமிர வாணமாகவோ உப்பைப் போலவோ, பாதி மட்டும் சுத்தமாகவோ, கரடு முரடாகவோ, முடிச்சு விழுந்தோ இருந்தால், அதைத் தள்ளிவிட வேண்டும். (46)

கோவைக் கனியின் நிறமுள்ளது, உருண்டையானது, நீண்ட உருவமுள்ளது, அழுக்கு இல்லாதது, சுத்தமானது, வடுவில்லாதது, உருவத்தில் பெரிது என ஏழு விதமான பவழங்களும் சிறந்தவை. (47)

வெண்மை நிறமானது, அழுக்குப்படிந்தது, விகார மானது அல்லது கரடுமுரடானது, வடுபட்டது அல்லது உடைந்தது, பொந்து விழுந்தது, எடை நிற்காதது, வெளுத்துப்போன நிறமுடையது ஆகிய எட்டுவிதப் பவழங் களும் விரும்பத்தகாதவை. (48)

हरिद्वर्णं गुरु स्निग्धं स्फुटद्रश्मिचयं शुभम् ।
मसृणं भासुरं तार्क्ष्यं गात्रं सप्तगुणं मतम् ॥ ४९ ॥

कठिनं कर्कशं नीलं पाण्डु कृष्णं सलाघवम् ।
चिपिटं विकटं कृष्णं रूक्षं तार्क्ष्यं न शस्यते ॥ ५० ॥

पुष्परागं गुरु स्निग्धं स्वच्छं स्थूलं समं मृदु ।
कर्णिकारप्रसूनाभं मसृणं शुभमष्टधा ॥ ५१ ॥

निष्प्रभं कर्कशं रूक्षं पीतधाम नतोन्नतम् ।
कपिलं कलिलं पाण्डु पुष्परागं परित्यजेत् ॥ ५२ ॥

பச்சை நிறமானது, கனமானது, அடாத்தியுளளது, வீசும ஒளிககதிர்களுடையது, வழவழப்பானது, மிகுந்த பிரகாசம உளளது, எங்கும ஒத்த வடிவமுள்ளது இவ் வேழும் மரகதததின் குணங்களாம. (49)

கடினமானது, சுறசுறபபுளளது, நீல நிறமானது, வெண்நிறமானது, கறுபபு நிறமானது, எடை நிற்காதது, அவல போனறது அல்லது தகட்டையானது, விரிந்தது, மங்கலானது, விகார வடிவமுள்ளது, இததகைய மரகதம் சிறநததல்ல. (50)

கனம், பளபளப்பு, தூயமை, பருமன், எங்கும ஒத்த அமைபபு, மிருதுவாக இருததல, கர்ணிகாரபபூவின் நிறம் (பொன்னிறம கர்ணிகாரம – கொனனையின பேதம) கொழுகொழுப்பு இவ்வெடடும புஷபராகததின சுபகரமான குணங்களாம. (51)

ஒளி இல்லாதது, சொறசொறப்பானது, விகார வடிவ முளளது மஞ்சள நிறமானது, மேடுபள்ளமானது, செமபட்டை நிறமானது, கலங்கலானது, (நிச்சயிகக முடியாத நிறமுளளது), வெணமையானது, இந்த குணங்க ளுளள புஷபராகங்களை நீககிவிடவேண்டும. (52)

वज्रं तु त्रिविधं प्रोक्तं नरो नारी नपुंसकम् ।
पूर्वं पूर्वं महाश्रेष्ठं रसवीर्यविपाकतः ॥ ५३ ॥

अष्टाश्रं चाष्टफलकं षट्कोणमतिभासुरम् ।
निर्जितेन्द्रधनुर्वारित(ध)रं पुंवज्रमुच्यते ॥ ५४ ॥

तदेव विपिटाकारं स्त्रीवज्रं वर्तुलायतम् ।
वर्तुलं कर्णकोणाग्र किञ्चिद्गुरु नपुंसकम् ॥ ५५ ॥

स्त्रीपुंनपुंसकं वज्रं योज्यं स्त्रीपुंनपुंसके ।
व्यत्यासान्नैव फलदं पुंवज्रेण विना क्वचित् ॥ ५६ ॥

வைரமானது, ஆண, பெண, அலி என்று மூன்று விதம். இவைகளில அலியைவிட பெண் வைரமும, அதைவிட ஆண் வைரமும சிறந்ததாம். (53)

எட்டுதளம, எடடுப்பட்டை, ஆறுகோணம, அதிகப பிரகாசம, (பறபல நிறமான ஒளியை வீசும) வானவிலலை யுடைய மேகததைப பழிகதும எழில, இவைகளுளளது ஆண் வைரமாம. (54)

அதுவே அவலைபபோல தகட்டையாகவோ நீண்ட வடட வடிவமாகவோ இருநதால பெண் வைரமாகும. வட்ட வடிவமாகவோ ஒரு மூலையில காது போன்று நீண்டோ சிறிது கனமாகவோ இருநதால, அது அலி வைரமாம். (55)

ஆண் வைரததை ஆணும, பெண் வைரத்தைப் பெண்ணும, அலி வைரத்தை அலியும்தான் உபயோகிக்க வேணடும். இதை மாற்றி உபயோகித்தால் சிறிதும் பலனைக் கொடுக்காது புருஷ வைரத்திற்கு இந்த விதிவிலக்கு இலலை. (அதை ஆண், பெண், அலி எலலோரும் உபயோகிககலாம் என்பது பொருள்.) (56)

श्वेतादिवर्णभेदेन तदेवैकं चतुर्विधम् ।
ब्रह्मक्षत्रियविट्शूद्रं स्वस्ववर्णे शुभप्रदम् ॥ ५७ ॥

उत्तमोत्तमवर्णं हि हीनवर्णे फलप्रदम् ।
न्यायोऽय भैरवेणोक्तः पदार्थेष्वखिलेष्वपि ॥ ५८ ॥

काशः त्रासश्च बिन्दुश्च रेखा च जलगर्भता ।
सर्वरत्नेष्विमे पञ्च दोषास्साधारणा मताः ॥ ५९ ॥

जलनीलेन्द्रनीलं च शक्रनीलं तयोर्वरम् ।
श्वेतगर्भितनीलाभं लघु तत् जलनीलकम् ॥ ६० ॥

வெளுப்பு முதலிய (வெளுப்பு, சிகபபு, மஞுசள, கருபபு) நிறவேறறுமையால வைரம நானகுவிதமாகும. அவைகள பிராமண ஜாதி, க்ஷததிரியஜாதி, வைசய ஜாதி, சூதர ஜாதி, வைரங்களாகும. அநதநத ஜாதி வைரங்களையே அநததந்த ஜாதியினா தரிககவேணடும. உததமஜாதி ரதனம ஹீன ஜாதிக்கு நல்ல பலனையே கொடுக்கும. இநத நியாயம எலலா பதார்த்தங்களுககும கூறப்பட்டது என்று பைரவர் கூறியுளளார். (57–58)

வெள்ளை படாதல, பொறிசல், புளளி, கோடு, உடபுறம் ஜலம தங்குதல (நுறை?) என்ற ஐநது தோஷங்களும் எலலாவித ரதனங்களுக்கும பொதுவான தோஷங்கள். (59)

ஜல நீலம், இநதிர நீலம என நீலம இரண்டுவிதம். இவ்விரணடில் இநதிர நீலம சிறநததாம. உடபுறம வெளுப்பாகவும, மேலே நீலமாகவும, இருபபதுபோல காணப்படுவதுடன இலேசாகவும இருப்பது ஜல நீலமாம். உளளே கறுபபாகவும, வெளியில நீலமாகவும, இருபபது போல காணப்படுவதுடன கனமாகவும இருப்பதற்கு இநதிர நீலம் என்று பெயர். கருநீல நிறமானது, கனமானது, பளபளப்

कार्ष्ण्यगर्भितनीलाभं सभारं शक्रनीलकम् ।
एतच्छायं गुरु स्निग्धं स्वच्छं पिण्डितविग्रहम् ॥ ६१ ॥

मृदु मध्योल्लसज्ज्योतिः सप्तधा नीलमुत्तमम् ।
कोमलं विहतं वर्णं निर्भारं रक्तगन्धि च ॥ ६२ ॥

चिपिटाभं सरूक्षं च जलनीलं तु सप्तधा ।
गोमेदसमरागत्वात् गोमेदं वज्रमुच्यते ॥ ६३ ॥

सुस्वच्छगोजलच्छायं स्वच्छं स्निग्धं घनं गुरु ।
निर्दलं मसृणं दीप्त शस्तं गोमेदमष्टधा ॥ ६४ ॥

புள்ளது, தூய்மையுளளது, அடர்த்தியான உருவமுளளது மிருதுவானது, நடுவில வீசும ஒளியுள்ளது, என ஏழு விதமான குணங்களையுடைய நீலம உததமமானது. (62)

ஸம்பூர்ண நிறம உண்டாகாதது, ஒரு பாதி நிறம உளளதாகவும மற்றொரு பாதி நிறம இலலாமலும இருப்பது, அரைப்பங்கு நிறம உள்ளது, கனமிலலாதது, ரக்த கந்தி (சிறிது செங்நிறம கலந்தது) அவலைப் போனறது, பளபளப் பில்லாதது என ஜலநீலம ஏழு விதம.

(கோமளம என்பதறகு ரத்னத்திற்கு இருக்கவேண்டிய நிறம முழுமையும உண்டாகாதது எனறு பொருள். விஹதம என்பதற்கு கலவின் ஒரு பாதியில் நலல நிறமுள்ளதும் மற்றொரு பாதியில் கொஞ்சமும் நிறம இலலாததும என்று பொருள. வர்ணம என்பதறகு ஸஹஜமாக இருக்க வேண்டிய நிறத்தில அரைப்பங்கு நிறம உள்ளது என்று பொருள.) (62–63)

கோமூத்ரம் போனற நிறமுடையதாதலால இதறகு கோமேதம என்று பெயர். இது வஜ்ர ஜாதியைச் சோந்ததாகக்கூறப்படுகிறது.

विच्छायं लघु रूक्षाम्लं (भं) चिपिडं पटलान्वितम्।
निष्प्रभं पीतकाचाभं गोमेदं न शुभावहम्॥ ६५॥

वैडूर्यं श्यामशुभ्राभं समं स्वच्छं शुभावहम्।
भ्रमश्शु(च्छु)भ्रोत्तरीयेण गर्भितं शुभमीरितम्॥ ६६॥

श्यामतोयसमच्छायं चिपिटं लघु कर्कशम्।
सप्त(श्याम)गर्भोत्तरीयं च वैडूर्यं नैव शस्यते॥ ६७॥

நலல தெளிவான பசுவின மூததிரத்தின நிற முளளது, சுததமானது, பளபளபபுளளது, அழுததமானது கனமானது, பிளவில்லாதது, கொழுகொழுப்பானது, ஒளியுள ளது என கோமேதம எடடுவிதமாம. (63-64)

நிறம் இலலாதது, இலேசானது, பளபளப்பு இல்லாதது போல இருபபது, அவல்போல (தகட்டையாக) இருப்பது, வெள்ளை படர்நததது, ஒளி இலலாதது, மஞ்சள் பூனைக்காச்சி மணியைப போலிருப்பது இவ்வித கோமேதகங்கள் கபத்தைக் கொடுபபவைளலல. (65)

பச்சை கலந்த வெளுப்பு நிறமுள்ளதும், ஸமமான உருவமுள்ளதும, சுத்தமாக இருப்பதுமான வைடூர்யம் சுபததைககொடுககும.

சுழலும் வெணமையான வஸதிரத்தின் தோறறத்தை உட்புறத்திலுடையது சுப பலனைககொடுக்கும. (அதாவது வைடூரியத்தினுள் வெண்மையான நூலிழை போனற உருவம் காணப்படும. இது எந்தப்பककம திருமபினுலும அங்கு தோனறி ஒளியை வீசும். இதை நூலிழை, நூலோட்டம என்று கூறுவாகள. இது உள்ள வைடூரியம சுபமானது என்பது பொருள்.) (66)

கருப்பான நீரின் நிறமுள்ளது, அவலைப்போல (தகட்டை அலலது சப்பையாக) இருப்பது, இலேசாக

रत्नशास्त्रे च —

प्रजापतिरपः सृष्ट्वा तासु वीर्यमपासृजत् ।
तदण्डमभवद्धैमं सहस्रार्कसमद्युति ॥ ६८ ॥

यत्र यत्र घनं वीर्यं अपतत् ब्रह्मणः पुरा ।
तत्र तत्राकरा आसन् रत्नानां सुप्रभात्मनाम् ॥ ६९ ॥

मुक्तास्फटिकौ सत्वोत्तरात् वीर्यात्, गोमेदमाणिक्यविद्रुमाः राजसोत्तरात्, अञ्जनोपलनीलाद्याः तामसात्, वज्रपुष्परागवैडूर्या रजसः, गुणत्रयात् मरकतम् ॥ इति ।

இருப்பது, கரடுமுரடாக இருப்பது, கறுநிறமான நூலோட்ட முள்ளது, இவ்விதமான வைடூரியம, புகழததகககதலல. (சுபததைக்கொடுக்காது என்பது பொருள.) (67)

ரத்ன சாஸ்திரத்தில் கூறி இருப்பதாவது—

பிரம்மதேவர் ஜலத்தைப்படைதது அதில தனது வீரியத்தைச் சிந்தினுர். அது ஆயிரம சூரியனைபபோனற ஒளியுடைய ஸுவர்ணமயமான முட்டையாயிற்று. எநத எந்த இடங்களில் பிரமமாவின கடினமான வீரியம சிந்திறறோ, அநத அந்த இடங்களில சிறநத ஒளி நிறைந்த ரத்னங்கள உண்டாகும் ஆகரங்கள் தோனறின. (68–69)

முத்து, ஸபடிகம இரண்டும ஸத்துவகுணம அதிக முளள வீரியத்திலிருந்தும, கோமேதகம, மாணிககம, பவழம் இவைகள ரஜோ குணம அதிகமுள்ள வீரியத்தி லிருந்தும், அஞ்சனக்கல், நீலம் முதலியவைகள தாமஸ குணததிலிருந்தும, வைரம், புஷபராகம, வைடூரியம இவைகள ரஜோ குணததினினறும, மரகதம முக்குணங் களிலிருந்தும் உண்டாயின, (என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது)

बलासुरङ्गाच्च रत्नोत्पत्तिः श्रूयते ।

विश्वकर्मीये च –

इदानीं खलु वक्ष्यामि पञ्चभूतसमुद्भवान् ।
गुणदोषान् प्रकीर्णांस्तु समाहृत्य पृथक् पृथक् ॥ ७० ॥

निस्तलत्वं सुगन्धत्वं निर्व्रणत्वं मनोज्ञता ।
तथा विगतधातुत्वं इत्येते पार्थिवा गुणाः ॥ ७१ ॥

वैषम्यं धातुयुक्तत्वं व्रणत्वं बिन्दुता तथा ।
दोषा रत्नेषु विज्ञेयाः चत्वारो भूमिसंश्रिताः ॥ ७२ ॥

स्नेहत्वं शुद्धता शैत्यं कोमळत्वं मनोज्ञता ।

பலன் என்ற அஸுரனுடைய அங்கங்களிலிருந்தும ரத்னங்கள உண்டானதாகக் கூறப்படுகிறது.

விச்வகர்மீயத்தில்—

இபபொழுது, தனிததனியே வெவ்வேறிடங்களில கூறப்பட்டுள்ள பஞ்சபூதங்களால் ரதனங்களில ஏற்படும் குணதோஷங்களை ஒன்று சேர்ததுக் கூறுகிறேன். (70)

மேடு பள்ளங்கள இலலாமை, நறுமணமுடைமை, வெட்டுவடு இலலாமை, கவர்ச்சி, மண், மணல், கல் முதலியவைகளிலலாமை இவைகள பூமியினால உணடாகும குணங்களாம். (71)

உருவம சீருக இலலாதிருத்தல, (அதாவது ஒரு புறம் அகலம மறறொரு புறம குறுகல போன்ற வேற்றுமைகள்) கல மண் மணல முதலியன கலந்திருப்பது, வெட்டுப்பட்டு இருப்பது அல்லது உடைந்திருப்பது, புள்ளி விழுந்திருப்பது இவைகள் ரத்னங்களில பூமியால ஏற்படும தோஷங்கள்,

तोयजाः खलु पञ्चैते गुणा रत्ने विवक्षिताः ॥ ७३ ॥

अस्नेहत्वं क्षय(यि)त्वं च लशुनत्वं विवर्णता ।
सशर्करत्वं रत्नानां दोषाः तोयभवाः श्रिताः ॥ ७४ ॥

सर्वदा द्युतिमत्वं च रक्तता चोर्ध्वरश्मिता ।
दूरोज्ज्वलनता चैव गुणाः ज्वलनसंभवाः ॥ ७५ ॥

त्रासत्वं पिङ्गलत्वं च तथा विगतवर्णता ।
अधोगतप्रभावत्वं दोषा हुतवहाश्रिताः ॥ ७६ ॥

பளபளப்பாக மெருகிட்டது போலிருததல், சுத்தமாக (தோஷமிலலாமல் அதற்குரிய நிறத்துடன்) இருத்தல், குளிர்ச்சி (நீரோட்டம), அழகு, கவர்ச்சி, இந்த ஐநதும் ரத்னங்களில் ஜலததால வரும குணங்கள். இவைகள் விருமபத்தககவைகள். (73)

மெருகிலலாமை, குறைவுடைமை, (சீம்பல், ஒடுக்கு விழுதல, சப்பையாக இருததல முதலியன) வெளளை படர்ந்திருததல், (கல்லின் இயற்கை நிறத்தை மறைக்கும்படி அதனமேல பூண்டின தோலியைப்போல வெண்மை படர்ந்திருத்தல,) நிறமில்லாமை, (அதறகு உரிய வர்ணம் பிரகாசமாய் இல்லாமல் இலேசாய் இருபபது), கல கலந திருத்தல இவைகள் ரத்னங்களில ஜலத்தினால ஏற்படும் தோஷங்கள். (74)

எபபொழுதும ஒளி வீசுதல, சிவப்பு நிறம், மேலநோக்கி ஒளிவீசுதல, தூரததிலிருந்து ஒளிவீசுதல், இவைகள் அகனியால் உணடாகும் குணங்கள். (75)

பொறிசல, மஞ்சள் நிறம, நிறமிலலாமை, கீழ்நோக்கி ஒளி வீசுதல இவைகள் அக்னியால் ஏற்படும தோஷங்கள்.

मृदुत्वं समरागत्वं द्युतिमत्वं च दीर्घता।
इमे मारुतसंजाताः गुणा इति बुधैः स्मृताः ॥ ७७ ॥

भ्रमत्वं दुर्बलत्वं च शबलत्वं च विद्रुता।
लघुत्वं कोमलत्वं च दोषा मारुतसंश्रिताः ॥ ७८ ॥

वैमल्यं सर्वरत्नानां गुणश्चाकर (काश) जः स्मृतः।
खरत्वं यन्मलेनाढ्यं द्वौ दोषौ व्योमसंभवौ ॥ ७९ ॥

स्वाकृतिः गुणवत्ता च वृत्तत्वं समरागता।
स्वच्छता विमलत्वं च गुणाः साधारणा मणेः ॥ ८० ॥

முதிர்சசி, எங்கும ஒரேவிதமான நிறைந்த நிறமுடைய தாய் இருததல, ஒளிவீசுதல, நீண்டிருத்தல இவைகள் வாயுவினுலுண்டாகும் குணங்கள். (77)

சுழி விழுதல, அழுத்தமாக இல்லாமல துர்ப்பலமாக இருததல, பல வாணமுடையதாக இருத்தல, புள்ளி, கோடு முதலியவைகள் விழுந்திருத்தல், கனமாக இல்லாமல் இலேசாக இருத்தல, முதிர்ந்த வர்ணம் உண்டாகாம லிருததல் இவைகள் வாயுவினுலுண்டாநம தோஷங்கள்.

(பொதுவாக) ரத்னங்கள் தோஷமில்லாமலும குண முளளவையாகவும இருபபது என்பது ஆகாசததால ஏற்படக்கூடியவை. கைககு மிருதுவாக இலலாமல சொரசொரப்பாக இருத்தல, அழுக்கு முதலிய தோஷங்கள் நிறைந்திருப்பது இவ்விரண்டும் ஆகாசத்தால உண்டாகும தோஷங்கள். (79)

அழகான உருவம், குணமுடைமை, வட்டவடிவம், எங்கும் ஒரே விதமான நிறம, தெளிந்த ஒளி, தோஷ மில்லாமை, இவைகள எல்லா ரத்னங்களுக்கும ஸாதாரண மாக இருக்கவேண்டிய குணங்களாம். (80)

वैक्रान्तो वज्रसमानगुणो धातुविशेषः । तदुक्तं रत्नसारसंग्रहे –

अष्टाश्रिरष्टफलकः षट्कोणो मसृणो गुरुः ।
शुद्धमिश्रितवर्णैश्च युक्तो वैक्रान्त उच्यते ॥ ८१ ॥

विकृन्तयति लोहानि तेन वैक्रान्त उच्यते ।
वज्रस्थाने नियोक्तव्यः वैक्रान्तः सर्वरोगहा ॥ ८२ ॥ इति ।

देव्या शूलेन महता महिषासुरदेहात् उत्पादिता रक्तबिन्दवः ।
(तेभ्यः) वैक्रान्तवज्रमासीदिति कथा ।

पुरा वृत्रवधार्थं विश्वकर्मा दधीचिवंशास्थिना वज्रायुधं कृत्वा

வைரததிற்கு ஸமமான குணமுடைய ஒருவித கல்லுககு வைக்ராந்தம் என்று பெயர். இது ரத்னஸார ஸங்கிரஹம என்னும நூலில் கூறப்பட்டிருககிறது.

இது எட்டு தளமுளளதாகவும, எட்டுப்பட்டையுள்ளதாகவும, ஆறு கோணமுள்ளதாகவும், கொழு கொழுபபாகவும், கனமாகவும இருப்பதுடன், (சில) சுத்த (ஒரேவித) வர்ணமுளளவையாகவும, (சில) கலபபு வாணமுளளவையாகவும இருக்கும். இது வைக்ராந்தம் எனப்படும். (81)

இது மறற லோஹங்களைக் கிழித்துவிடும். ஆகையாலேயே இது வைகராந்தம என்று கூறபபடுகிறது. வைகராந்தமானது வைரததிற்குப்பதிலாக உபயோகிககத் தக்கது. இது ஸகல ரோகங்களையும் போக்கும என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. (81–82)

மஹிஷமர்த்திநீ தேவியானவள் பெரிய சூலத்தால மஹிஷாஸுரனைக் குத்த அவன தேகத்திலிருநது சிந்திய ரத்த பிந்துக்களிலிருந்து "வைக்ராந்தம்" என்ற வைரம் உண்டாயிற்று என்பது கதை.

इन्द्राय दत्तवान् । अन्यान्यस्थीनि भूमिपतितानि वज्राकाराण्यासन् । बलासुरास्थीनि च ।

अन्ये तु–

भूस्वभावाद्धि रत्नानि जातानि विविधानि तु ।
उपला रत्नरूपत्वं प्राप्ताः कालान्तरेण वा ॥ ८३ ॥

इति ब्रुवते ।

आङ्गीरसमते तु —

महाराष्ट्रे तु कुद्दालो नाम देशोस्ति तत्र तु ।
वज्रस्य प्रभया तत्र वज्रमुत्पाद्यते स्फुरत् ॥ ८४ ॥

भूमेर्नवसु खण्डेषु खण्ड एष इलावृतः ।
तत्र मेरुगिरेः पार्श्वे दक्षिणे काश्यपो मुनिः ॥ ८५ ॥

முனனொரு காலத்தில விருத்ராஸுரனைக கொல்லுவதற்காக, விசுவகாமா, ததீசி முனிவரின முதுகெலுமபினுல வஜ்ராயுதத்தைசசெயது கொடுத்தான. மற்ற எலுமபுகள பூமியில விழுநது வைரங்களாக ஆயின எனறும் பலாஸுரனின் எலும்புகளும வைரங்களாக ஆயின என்றும் கூறபபட்டிருக்கிறது.

மற்றும சிலர், பூமியின் இயறகையாலேயே பற்பல ரத்னங்களும் உணடாயின என்றும், கற்களே காலக் கிரமத்தில் ரதனங்களாக மாறின என்றும் கூறுகின்றனர். (83)

ஆங்கீரஸர் என்ற முனிவரின் அபிப்ராயமோவெனில் மஹாராஷ்டிர தேசததில, குத்தாலம் என்ற இடத்தில் இடிகளின் (மினனலகளின்) ஒளிகளால் பிரகாசமான வைரங்கள் உண்டாகின்றன என்பதாம். (84)

பூமியின் ஒன்பது கண்டங்களில இந்த கண்டம் இலாவிருதமாம், மேருமலையின் தென்பக்கத்தில் தேவர்களும்

सुरासुरहितो (क्षितौ) ह्यास्ते ज्योतिष्मत्यास्तटे शुभे ।
आकरास्तत्र सन्ति स्म वज्राणां बहुलत्विषाम् ॥ ८६ ॥

तैः पीठिकाऽमरावत्याः निर्मिता विश्वकर्मणा ।
श्वेतद्वीपे हरेर्वेश्म तथा बिन्दुसरस्तटम् ॥ ८७ ॥

पुरी भोगवती नाम भर्तुर्हिमवतः पुरी ।
द्वारवत्यां हि कृष्णस्य गृहं तैरेव निर्मितम् ॥ ८८ ॥

उत्तराः कुरवः सिन्धुदेशश्चाप्याकरौ मतौ ।
मेरोरुत्तरसानुश्च यत्रासीत् शिखिवाहनः ॥ ८९ ॥

அஸுராகளும வஸிக்குமிடததில காசியப முனிவர் வஸிததது வருகிறார. இது அழகான ஜயோதிஷமதீ நதிககரையில இருககிறது. அங்கு மிகச்சிறநத ஒளியுளள வைரங்கள கிடைக்கும சுரங்கங்கள் இருக்கின்றன. (85-86)

அவ்விடத்தில் எடுதத வைரங்களாலதான் விசுவகர்மா அமராவதியில பீடிகைகளை (திடடாணிகளை, உடகாரும இடங்களை) கட்டினான்.

சுவேதத்வீபத்தில் மஹாவிஷ்ணுவின் வாஸஸதலத்தையும் நிர்மாணம் செய்தான. பிந்து ஸரஸ்ஸின அடிததளங்களையும் படிக்கட்டுகளையும கட்டினான. இமயமலைககு தலைவன் அலலது ஹிமவானுடைய போகவதீ எனனும் பட்டணத்தையும நிர்மாணம செய்தான.

துவாரகையில் கிருஷ்ணனின கிருஹத்தையும அநத வைரங்களால் தான் கட்டினான். (87-88)

உத்தரகுரு, ஸிநது தேசம், இவ்விரண்டு இடங்களிலும் வைரங்கள கிடைக்கும் சுரங்கங்கள் உள்ளன.

आरोहति नरेन्द्राणां मकुटं न कदाप्यधः ।
मङ्गलाभरणे वज्रं कुलस्त्रीणां न योजयेत् ॥ ९० ॥

तद्युक्तं गुणमङ्गल्यं तासां वैधव्यदं भवेत् ।

विश्वकर्मीये च—

मूर्ध्ना न धारयेत् वज्रं शिरसापि च योषिताम् ॥ ९१ ॥

आगस्त्ये च—

चातुर्वर्ण्यबहिर्भूतः न स्पृशेत् कुलिशं नरः ।

अथ पद्मरागः ।

विप्रजातिर्जातरङ्गः क्षत्रियः कुरुविन्दकः ॥ ९२ ॥

முருகககடவுள வஸிதத மேருமலையின வடபக்கத திலுள்ள மலைச்சாரலில, மிகமிகச்சிறநத வைரங்கள உண்டாகின்றன. இவைகள அரசாகளின் கிரீடங்களிலே தானிருககும. அதைவிட்டு எபபொழுதும கீழே இறங்காது.

வைரததைக் குலஸதிரீகளின (மங்களாபரணததில (மங்களாபரணம்—தாலி) இழைகககக்கூடாது. வைரம இழைத்தது குணமுளளதானுலும அது அவாகளுககு வைதவயததை உண்டுபணணும. (89-91)

"ஸ்திரீகள, தலையின முன்பாகமாகிய உச்சி மணடையிலோ, பினபாகததிலோ வைரததைத தரிக்ககூடாது"— என்று விசுவகர்மாவின் நூலில கூறபபடடுளளது.

"நானகு ஜாதிகளுக்கு அப்புறப்பட்டவன் வைரத்தைத் தொடவும கூடாது." எனறு அகஸ்தியர் இயறறிய நூலில் கூறப்படடிருக்கிறது. (91-92)

பத்மராகம்

பத்மராகத்தில் ப்ராஹ்மண ஜாதிக்கு ஜாதரங்கம் என்றும, க்ஷத்திரிய ஜாதிக்குக் குருவிந்தம என்றும், வைசிய

सौगन्धिकं तु वैश्यः स्यात् गोपाङ्गो नीलगन्धि च ।
गोपाङ्गः, नीलगन्धि इति नामद्वयं शूद्रजातेः ।

मरकतम् ।

विभिन्नमरुणस्याण्डं कटिसूत्रे गरुत्मतः ॥ ९३ ॥

विनता योजयामास प्रणयान्मेचकप्रभम् ।
शिथिलं त्वपतत् भूमौ यस्यां तां चाकरं विदुः ॥ ९४ ॥

पित्ते दैत्यपतेर्हृते फणभृतां पत्या निजं प्रापिते
लोकं पत्ररथेश्वरो निजबलादाहृत्य तज्जग्धवान् ।
वेगादुड्डयनेन संभृतपरिक्लेशः क्षणादर्णवो-
पान्तेष्वाकुलमुज्जहार गरुडो देशे तुरुष्केऽपि च ॥ ९५ ॥

ஜாதிககு ஸௌகந்திகம் என்றும், சூதிர ஜாதிககு கோபாங்கம், நீலகந்தி என்று இரண்டு பெயாகளும் கூறப்பட டிருக்கின்றன. (92-93)

மரகதம்

விநதையானவள், அருணன் உண்டான பச்சை நிறமான உடைந்த முட்டையோடடை, கருடனுடைய அரைநாளில அன்புடன அணிவிந்தாள். அந்த ஓடு கழுவி பூமியில விழுந்தது. அது எங்கே விழுந்ததோ அந்தவிடத தில மரகதங்கள உண்டாகும சுரங்கம உண்டாயிற்று என்று கூறுகிருர்கள். (93 94)

நாகராஜாவரீன வாஸுகி, பலாசுரனுடைய பித்தததை எடுத்துககொணடு தனது லோகததிறதச் செலலுகையில், கருடன் தனது வலிமையினுல் அதை அபஹரிததுத் தின்ருன். பின அதிவேகமாகப் பறக்கையில் உண்டான களைப்பினுலே, அநதப் பித்ததத்தை ஸமுததிரக் கரையிலும

तत्कारणान्मरतकं गारुत्मतमितीरितम् ।

मोहिनीं दृष्ट्वा ईश्वरस्य यत्र रेतोऽपतत् तत्र मरतकस्य आकरा आसन् ।

शास्ता चाप्यभवत्तत्र तद्वीर्याद्वनदेवता ॥ ९६ ॥

पुष्पाह्वयः गिरिकाचः शङ्खमृतजं चेति त्रयो मरतकभेदाः ॥

अथ पुष्परागः ।

हिरण्याक्षेण युध्यत आदिवराहस्य घोणाग्रनिष्पादिताः श्लेष्मकणिकाः यत्रापतन् तत्र ताः पुष्परागोपला आसन् ।

துருஷ்கதேசத்திலும் சிகறுபபடி கக்கினுன. அககாரணத திஞலேயே, மரகதமானது காருதமதம எனறு கூறப் படுகிறது. (95)

மோஹினியைக் கண்டு மோஹித்த ஈசுவரனுடைய வீரியம சிந்தியவிடங்களில மரகதச் சுரங்கங்கள உண்டாயின

அவ்விடத்தில் ஈசுவர வீர்யத்திஞல வனதேவதையான சாஸதாவும (ஐய்யனும்) உண்டானுர.

புஷ்பாஹ்வயம் – கிரிகாசம – சங்கமிருதஜம் என்று மரகததின பேதங்கள் மூனறு. (96)

புஷ்பராகம்

ஹிரண்யாக்ஷனோடு ஆதிவராஹமூர்த்தி சண்டை செயயும்பொழுது, அவனுடைய மூககு நுனியிலிருந்து சிலேஷ்மத திவிலைகள் எங்கெங்கு விழுந்தனவோ அங்கங்கு புஷ்பராகக் கறகள உண்டாயின.

हेमच्छायं शिरोवृत्तं ज्योतिरङ्गारनिर्मलम् ।
कान्त्या मनोहरं स्निग्धं पुष्परागं प्रशस्यते ॥ ९७ ॥

पारियात्रस्य शृङ्गाणि मन्दरस्य च सानवः ।
पुरं पुरन्दरस्यापि तदीया च सभा पुनः ॥ ९८ ॥

तत्पुष्परागविहितं विधिना विश्वयोनिना ।

अथ विद्रुमः ।

स्वया तन्वा पुरा ब्रह्मा पितॄणामसृजत्कुलम् ॥ ९९ ॥

तया सन्ध्यात्मना तन्वा यत्र यत्र मलानि हि ।
त्यक्तानि तत्र तत्रासन् विविधा आकरा अपि ॥ १०० ॥

தங்க நிறமாகவும, மேலே வட்டவடிவமாகவும, (அல்லது தலைபோல வட்டவடிவமாகவும) நெருப்புத் துண்டமபோல் சுததமான ஒளியுடையதாகவும், மனதைக் கவரும் பிரகாசமுடையதாகவும், நலல மெருகுடையதாகவும் இருககும புஷ்பராகமானது புகழப்படுகினறது. (97)

பாரியாத்ர மலையின் சிகரங்கள் மநதரமலையின தாழ்வரைகள, இந்திரனுடைய பட்டணமாகிய அமராவதி, இநதிரனுடைய கொலுமணட பம இவைகள், அந்தப் புஷ்பராக மணிகளாலேயே, உலகததைப்படைத்த பிரஹ்ம தேவரால, ஸருஷ்டிக்கப்பட்டன. (98–99)

பவழம்

முன்னொரு காலத்தில, பிரபமதேவர், தனது உடலிலிருந்து பிதருதேவாகளைப் படைத்தார். ஸந்தியாகால வடிவமான அவ்வுடலிலிருநது வியர்வை முதலிய கழிவுப்

वज्रपाणिः पुराऽऽकाशे लोकनाशं वितन्वताम् ।
पक्षस्य कदनं चक्रे पततां धरणीभृताम् ॥ १०१ ॥

न्यपतन्त पुरे देशे लूनपक्षा महीधराः ।
गिरीणां पात्यमानानां पक्षशातसमुद्भवाः ॥ १०२ ॥

निपेतुः क्षतजा यत्र खनेस्तत्र समुद्भवः ।
मात्रा विभिन्नदेहस्य सप्तसप्ताश्वसारथेः ॥ १०३ ॥

निपेतुः खण्डखण्डानि यासु यासु स्थलीषु च ।
तासु तास्वाकरा आसन् विद्रुमाणां प्रसूतये ॥ १०४ ॥

यदा जघान भगवान् केशवो मधुकैटभौ ।

பொருள்கள் பற்பலவிடங்களில விழுந்தன. அவைகள் விழுநதவிடங்களில, ரத்னச் சுரங்கநகள் உண்டாயின.

முன்னொரு காலத்தில, மலைகள் பறந்துசென்று உலகத்தை அழித்தன அப்பொழுது இநதிரன், மலைகளின் சிறகுகளை வஜராயுதததால வானததிலேயே சிதைததான. சிறகுகள் விழுநதன. சிறகுகளை இழநத மலைகளும, பட்டணநகளிலும, தேசநகளிலும ஆநகாங்கு விழுந்தன. அவைகளின் சிறதுகளை வெட்டியதால உண்டான ரகதங்கள் சிநதியவிடநகளில பவழநகள உண்டாகினறன. (101–103)

அருணன் இருந்த முட்டையை விநதை உடைததாள். அந்த முட்டையின் ஓடுகள விழுநத இடங்களில், பவழநகள உண்டாகும் ஆகரங்கள் உண்டாயின. (103–104)

மஹாவிஷ்ணு மதுகைடபாகளை வதம செய்தபொழுது,

यत्र श्लक्ष्णं तयोर्मांसं तत्र विद्रुमसंभवः ॥ १०५ ॥

इत्यलं बहुना ॥

आदित्यतरुणोपमं - तरुणादित्योपमम् ॥ इत्यर्थः

ईश्वरदीक्षितीये रत्नपरीक्षा संपूर्णा ।

रत्नपरीक्षा संपूर्णा ॥

அவாகளுடைய மனோஹரமான மாமிசங்கள விழுந்த இடங்களில, பவழங்ஈள உண்டாகின்றன. இனி அதிகம சொல்லத தேவையில்லை,

ஆதிததியதருணோபமம என்ற பதத்திறகு, நடுப் பகல் சூரியனைப்போனறது எனபது பொருள. — [சுவடியில பொருள கூறப்பட்டுளள இந்தப்பதம் சுலோகத்தில இல்லை. ஆயினும **मांसं** எனற சொலலுககு க்ரியாபதம காணப்படாமையால மூலததில் எழுத்தாளரின கவனககுறைவால் இந்தப பதம விடப்பட்டு, மூலம —

यदा जघान भगवान् केशवो मधुकैटभौ ।
यत्र श्लक्ष्णं तयोर्मांसं आदित्यतरुणोपमम् ।
विकीर्णं न्यपतद्भूमौ तत्र विद्रुमसंभवः ॥

என்று இருநதிருக்கக கூடுமா என்பதை வித்வான்கள் ஆராய்க.]

ரத்ன பரீக்ஷை முற்றும்.

பிழைத் திருத்தம்.

பக்கம்	சுலோகம	பிழை	திருத்தம
1	தலைப்பு	ரத்நோத்பததி	ரதனோதபததி
3	13	नमस्ते द्विसहस्र	नमस्तेऽस्तु सहस्र
32	5	कूल पद्मा कुरे(क)कुरौ	कूले पद्माकरे कुरौ
38	12	सुरङ्गवास	सुरागं वास

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ हालास्यमाहात्म्ये रत्नपरीक्षा ॥

(पूर्वग्रन्थद्वये अनुक्तानां केषाञ्चिद्विषयाणां संग्रहः ।)

—※—

नवरत्नानि ।

पृथिव्यां यानि रत्नानि ये चान्ये लोहधातवः ।
सर्वं तद्विलिखेद्वज्रं वज्रं तैर्न विलिख्यते ।
तस्माद्वज्रं च रत्नानां श्रेष्ठमाहुर्मनीषिणः ॥ १ ॥

वारक्रमेण वीक्षेत माणिक्यादिमणीनथ ।
आदित्यवारे माणिक्यं सोमवारे तु मौक्तिकम् ॥ २ ॥

ஹாலாஸ்ய மாகாத்மியத்தில் ரத்னபரீக்ஷை

(முன்னிரு நூலகளில சொல்லபபடாத சில கருத்துக களின் தொகுபபு)

—※—

நவரத்தினங்கள்

உலகிலுள்ள எலலா ரததின வகைகளையும், உலோக தாதுக்களையும வயிரம் கீறும. ஆனால அவற்றைககொண்டு வயிரத்தைக கீற முடியாது அதனால் வயிரம் மற்றெலலா ரத்தினங்களையும் விடச் சிறந்ததென அறிஞர்கள கூறு கின்றனர். (1)

மாணிக்கம் முதலிய ரததினங்களை அவற்றிறகுரிய நாட்களிலேயே பரிசோதிககவேண்டும. மாணிக்கம, கோமேதகம் இவ்விரணடையும ஞாயிறறுக்கிழமையிலும்,

विद्रुमं भौमवारे च सौम्ये मारकतं तथा ।
पुष्परागं गुरोर्वारे वज्रं वारे भृगोरपि ॥ ३ ॥

नीलं वारे रवेस्सूनोर्गोमेदं रविवारके ।
वैडूर्यं शशिनो वारे इति वीक्षाविनिर्णयः ॥ ४ ॥

शुद्धवस्त्रास्तृतं पीठं शुद्धदेशे निधाय च ।
माणिक्यादीनि रत्नानि मण्डलाकृति विन्यसेत् ॥ ५ ॥

मध्ये तु पद्मरागं च मुक्तादीनि यथाक्रमम् ।
पूर्वादिदिक्षु विन्यस्य तत्र तत्र समर्चयेत् ।
आदित्यादिग्रहान्नित्यं तत्तत्पुष्पैस्समर्चयेत् ॥ ६ ॥

முத்து வைடூரியம இவறறைத திங்கட்கழமையிலும, பவழததைசசெவ்வாய், மரகததை நடபுதன, புட்பராகததை வியாழன், வயிரததை வெள்ளி, நீலததைச சனி ஆகிய கிழமைகளிலுமே பரீக்ஷிககவேணடும. (2-4)

சுத்தமான ஒரு இடத்தில ஒரு பீடததைக்கல்பிதது அதன மீது சுததமான வஸ்திரததைப் பரபபி, மாணிக்கம் முதலிய ரததினங்களை அதன மேல் வட்ட அமைபபாக வைக்கவேணடும. பதுமராகததை நடுவிலும, அதைச்சுற்றி முத்து முதலிய (மறற) ரததினங்களை அவற்றிறகுரிய கிழககு, தெனகிழக்கு முதலிய திசைகளிலும அமைததது, அந்த ரததினங்களில் சூரியன முதலிய ஒன்பது கிரகங்களை யும, அவை ஒவ்வொனறுக்கும் கூறபபடட மலர்களைக் கொண்டு அருச்சிக்கவேண்டும. (5-6)

वज्रम् ।

कोसलं च शिरीषाभं कालिङ्गं पीतवर्णकम् ।
मातङ्ग मल्लिपुष्पाभं शुभ्रं हिमवदुद्भवम् ॥ ७ ॥

महाराष्ट्रोद्भवं रक्तं सौवीरं कृष्णमेव च ।
पौण्ड्रमुत्पलवर्णाभं पिङ्गलं मागधं तथा ॥ ८ ॥

देवताभेदतो वज्रं बहुधा संप्रकीर्तितम् ।
शिरीषपुष्पकदलीवंशाभं वैष्णवं मतम् ॥ ९ ॥

शुक्लं षडश्रं माहेन्द्र याम्यं भृङ्गोत्पलप्रभम् ।
शाल्मलीकिंशुकाभं च वज्रं वायव्यमीरितम् ॥ १० ॥

வயிரம்

கோசலநாட்டு வயிரம சிரீஷமலரின் நிறமாகவும் களிங்கத்து வயிரம மஞ்சளாகவும, மதங்க மலையின வயிரம் மல்லிகைமலரின நிறமாகவும, இமயமலை வயிரம் நல்ல வெண்மையாகவும, மகாராஷ்டிரத்தின வயிரம் சிவப்பாகவும, பௌண்டிர தேசத்து வயிரம நீலோத்பலம போன்ற நிறமுடையதாகவும, மகதநாட்டு வயிரம கபில நிறமாகவும இருக்கும. (7–8)

அவற்றுக்குரிய தேவதைகளைப்பொருத்தும வயிரம பல வகைகளாகக் கூறப்பட்டுள்ளன. சிரிஷமலர், வாழை இலை, மூங்கில இவற்றைப்போல பசுமை நிறமுடைய வயிரத்திற்கு தேவதை விஷ்ணு வெண்மையாயும ஆறு கோணங்களுடையதாயும இருக்கும் வயிரத்திற்கு தேவதை மகேந்திரன். தேன் வண்டு, நீலோத்பலம் இவற்றை யொத்த நிறமுடையதற்கு யமனும், கிளுவை பலாசம் இவற்றின் மலரைப்போல (சிவப்பு) நிறமுடையதற்கு

कर्णिकारप्रसूनाभं वारुणं सौम्यमम्बुभम् ।
इन्द्रकोपनिभं सौरमाग्नेयममलप्रभम् ॥ ११ ॥

विप्रस्स्फटिकसंकाशः शशलोचनवन्नृपः ।
कदलीदलवद्वैश्यश्शूद्रस्तु करवालवत् ॥ १२ ॥

वज्रैराभरणं युक्तं बिभ्राणो रणमूर्धनि ।
अक्षतः परशस्त्रेण नृपतिर्विजयी भवेत् ॥ १३ ॥

अल्पदेशाधिपः पृथ्वीं लभते सागराम्बराम् ।
दारिद्र्यमुरगो वह्निः पिशाचा देवयोनयः ।
अपमृत्युरपि प्रेक्ष्य दूरे परिहरन्ति तम् ॥ १४ ॥

வாயுவும், காணிகார மலா போனற ஒளியுடையதறகு வருணனும, நீர் போல தெளிந்த ஒளியுளளதற்கு புதனும, இநதிர கோபம போன்ற நிறமுள்ளதறகுச்சூரியனும, மாசற்ற (வேறு நிறககலபபற்ற) ஒளியுளள வைரததிற்கு அககினியும தேவதைகளாவார்கள.

ஸ்படிகம் போன்ற (வெணமை) ஒளியுளள வயிரம பிராமமண வருணமெனறும, முயலினகணபோனற (சிவப்பு) ஒளியுள்ளது க்ஷததிரிய வருணமெனறும, வாழை இலை போனறு (பச்சை) ஒளியுள்ளது வைசியவருணமெனறும், கத்திபோல (நீல) நிறமுடையது நானகாவது வருணமெனறும கொள்ளபபடுகிறது. (12)

வயிரங்கள இழைக்கப்பெறற ஆபரணங்களை தரிததுக் கொணடிருக்கும அரசன போமுனையில் பகைவரது ஆயுதங்களால காயமடையாது வெறறி வீரனுகததிகழ்வான.

ஒரு சிறிய நாட்டுக்கு அரசனுயிருப்பவன் கடல சூழந்த உலகததையே தன் ராசசியமாகப்பெறுவான். வறுமையும, பாம்பும், நெருப்பும், பேயகளும், தேவா இனததவரும, துர்மரணமும் அவனைக்கணடு தூரத்தில விலகிசசெலலும,

मौक्तिकम् ।

शङ्खजं मौक्तिकं श्वेतं कपोताण्डनिभं वरम् ।
यत्तु मत्स्यशिरोजातं पाटलीपुष्पसन्निभम् ॥ १५ ॥

मौक्तिकं घनसंभूतमधिसूर्यप्रभोदयम् ।
नारीबलाकाकण्ठाभ्यां भुजात्करटवाजिनः ॥ १६ ॥

त्रिभ्यो जाताश्च मुक्तास्तु न सन्त्येवातिदुर्लभाः ।
वंशजं मौक्तिकं श्रेष्ठं वर्षोपलसमप्रभम् ॥ १७ ॥

पोत्रिदंष्ट्रोद्भवं रक्तं सार्पं नीलप्रभायुतम् ।
करिदन्तोद्भवं पीतं तथा पुण्ड्रेक्षुसंभवम् ॥ १८ ॥

முத்து

சங்கிற பிறநத சிறநத முதது வெண்மை நிறமும புருவின முடடையின வடிவமும பெற்றிருக்கும. மீனின தலையிறரேனறும முதது பாதிரிப்பூவின் நிறததை யொத்திருககும். (15)

மேகததில் உண்டாகும் முத்து உதிக்கும் சூரியனின் ஒளியையுடையதாய் இருக்கும பெண்டிர் கழுதது, நாரையின் கழுதது, கோவேறு கழுதையின் தோள ஆகிய இம மூனறிடங்களிற பிறகதும முத்துககள கிடைककத தகாதவை. அவை (இபபோது) இலலையென்றே சொலலிவிடலாம். மூங்கிலில பிறக்கும முதது மிகவும சிறந்தது. ஆலங் கட்டியையொத்த நிறமுடையது. (16-17)

பன்றியின் பறகளிலிருந்து கிடைककும முத்து சிவப்பு, பாமபினிடம (படததில) உணடாகும முதது நீல நிற முடையது. யானையின் தநததிலிருந்தும், நாமककரும்பின்

तथैव शालिस्तम्बोत्थं शुक्तिजं सोमसन्निभम् ।
बाहुल्याद्गुणबाहुल्याच्छलाघ्य शुक्तिसमुद्भवम् ॥ १९ ॥

पद्मरागः ।

मक्का कालापुरं चैव तुम्बुरुस्मिह्मलं तथा ।
कृतादिक्रमतस्तस्य चाकराः परिकीर्तिताः ॥ २० ॥

लघु वज्रं प्रशंसन्ति गुरुत्वं पद्मरागके ।
ऊर्ध्वरश्मिरधोरश्मिः पार्श्वरश्मिश्च यः क्रमात् ॥ २१ ॥

पद्मरागास्तु विज्ञेया उत्तमाधममध्यमाः ।
गोभूमिविद्याकन्यानां दातुर्वाजिमखस्य च ॥ २२ ॥

கணுவிலிருந்தும நெறபயிரின தண்டிலிருந்துமு உணடாகும் முததுக்களின நிறம மஞசள். சிபபியில பிறக்தும முத்து சந்திரனைப்போன்ற ஒளி படைததிருககும. அதிக அளவில கிடைபபதாலும, நலல குணங்கள நிறைநதிருப்பதாலும சிபபியில் பிறக்தும முததே பேரறுதறதுரியதாகும.(18-19)

பதுமராகம்

மககா, காலாபுரம, தும்புரு, சிங்களம் ஆகிய நாடுகள் கிருதயுகம முதலிய நான்கு யுகங்களில் முறையே பதும ராகம் உணடாகும இடங்களாகக் கூறப்படடுளளன. (20)

வயிரததில் இலேசானதையும, பதும ராகததில பளுவானதையும பெருமையாகக கூறுகின்றனர்.

மேல நோக்கியும, கீழ்நோக்கியும, இரு பககங்களிலும ஒளிககதிர வீசும பதும ராகங்கள முறையே உத்தமம, அதமம, மத்திமம் எனக கொள்ளப்ப வேணடும்,

कर्तुश्च पुण्यमाप्नोति जातरङ्गस्य धारणात् ।
धारयेत्कुरुविन्दं यस्स सम्राट् भवति ध्रुवम् ॥ २३ ॥

यस्तु सौगन्धिकं धत्ते संपदा यशसाऽतुलः ।
गवाङ्गं धारयेद्यस्तु क्षीरसस्यसमृद्धिमान् । २४ ॥

दोषहीनमथ लक्षणैर्युतं
पद्मरागमणिमुद्वहन्ति ये ।
तेऽत्र रत्नमधिकं प्रयान्ति च
स्थेयसीं च कमलां सरस्वतीम् ॥ २५ ॥

मरकतम् ।

इति गुणगणयुक्तं दोषसङ्घैर्विहीनं
मरकतमवनीन्द्रो धारयेद्रत्नवर्यम् ।

கோதானம, பூமிதானம, கனனிகாதானம. இவறறைச செய்தவனும, அசுவமேத யாகததைச் செயதவனும், அடையும புண்ணியததை ஜாதரங்கம எனனும பதுமராக வகையைத் தரிப்பவன அடைகிறான.

குருவிநததைத யணிபவன் சக்கிரவாத்தியாவது திணணம. சௌகநதிகததை யணிபவன் செலவததாலும புகழாலும நிகரறறவனுவான. கவாங்கம எனனும பதுமராகததைத் தரிபபவன பால வசதியையும பயிர்ச் செழிபபையும, நிரமபப் பெறுவான. (21-24)

குற்றமற்றதும் குணங்களமைந்ததுமான பதுமராக மணியை எவர்கள் தரிககிறார்களோ அவாகள மேலமேலும அதிகமான ரததினங்களைப பெற்று, எனறும் அகலாத (லக்ஷ்மியையும) செல்வததையும (சரஸ்வதியையும்) கல்வியையும பெறுவார்கள். (25)

जयति रिपुमहीपानाहवे वारणेन्द्रै-
र्बहुभिरपि हयौघैः पत्तिसङ्घैश्च युक्तः ॥ २६ ॥

प्रवाळम् ।

तस्मात्प्रवालं निर्दोषं कामिन्यश्च विशेषतः ।
धारयेयुस्सुखायुष्यसुपुत्रारोग्यसिद्धये ॥ २७ ॥

इति स्कान्दपुराणे अगस्त्यसंहितायां हालास्यमाहात्म्ये नवरत्नविक्रयो नाम त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

श्रीरस्तु ॥

மரகதம்

இவ்வாறு எல்லா நற்றன்மைகளும் பொருந்திக் குற்றங்களிலலாத மரகதம் எனனும் உயர்ந்த ரத்தினத்தை தரிக்கும அரசன, பகை மனனாகளைப் போரில வென்று சிறந்த யானைகளையும, பல குதிரைப் படைகளையும் காலாட்படைகளையும பெற்று விளங்குவான். (26)

பவழம்

ஆகையால சுகம், நீண்ட ஆயுள், நலல புததிரர்கள், நோயற்ற வாழ்வு இவற்றைப பெற விரும்புபவாகள், அதிலும விசேஷமாகப் பெண்டிர்கள் குற்றமற்ற பவழத்தைத் தரிக்கவேண்டும (27)

இவ்வாறு ஸ்காந்த புராணத்தில, அகஸ்திய ஸம்ஹிதையில, ஹாலாஸ்ய மாஹாத்மியத்தில நவரத்தின விக்ரயம என்னும 23-வது அத்தியாயம முற்றும்.